

השבת

ברחובות

מבית 'קו עיתונות' - רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

זמני כניסת ויציאת השבת
שמיני

19:30	18:18	י-ם
19:32	18:35	ב"ב
19:32	18:15	פ"ת

להחזקת תורה:

073-275-7000 #4261 הקישו לשלוחה

בני ברק
ירושלים
פתח תקוה
אלעד
בית שמש
חולון - בת ים
רחובות
חדרה - נתניה
צפון
דרום
שרון

בס"ד • העיתון המרכזי של רחובות מבית רשת 'קו עיתונות' • יום חמישי כ"א אדר ב' תשפ"ב 24/3/22 • גיליון מס' 623 קו עיתונות

אבל כבד בעולם היהודי עם הסתלקות מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל

יהתאמינם

מאות אלפים ליוו למנוחות את רשכבה"ג מרן שר התורה הגאון רבי שמריהו יוסף
חיים קניבסקי זצוק"ל • רבנים, חברי כנסת, אישי ציבור ונאמניו של מרן זצ"ל נפרדים
במאמרים מיוחדים רוויי תוגה ויגון מרבן של ישראל שעלה בסערה השמיימה

| גליון מיוחד

קו עיתונות

מצודק
מוסף
זיכרון

רבן של ישראל

מוסף מיוחד לזכרו של רשכבה"ג מרן שר התורה הגאון
רבני שמריהו יוסף חיים קניבסקי זצוק"ל

גליון אבל

עור חלק ובריא?

עכשיו זה אפשרי!

סובלים מאקנה?

כמוסות בוסטר קליר
+ בוסטר קליר קרם
השילוב המהפכני
לעור חלק ובריא!

הפורמולה, פרי פיתוחה של חברת TCM הישראלית, מבוססת על תמציות צמחים ומכילה ויטמינים ומינרלים החשובים לבריאות העור. אנחנו מחויבים לתהליך עד לעור בריא וקורן!

Giulzi

בוסטר קליר קרם
קרם לאיזון מצבי אקנה, אותו פיתחנו על בסיס תמציות צמחים המתאימות למצבי דלקת

כמוסות בוסטר קליר
תוסף תזונה מהפכני - תרכובת נסורופתית מוכחת קלינית, המאזנת מצבי עור מדולק במקרים של אקנה

**תוצאות
כבר
מהחודש
הראשון!**

**שליח
חינם
עד
הבית!**

הגיע הזמן לשינוי אמיתי! התקשרו עכשיו:
1700-556-700

לפרטים נוספים
היכנסו לאתר:

booster.ttmisrael.com

הלוואה חגיגית שתעשה לכם את הסדר

הלוואה מבנק ירושלים
150,000 ₪ עד 150,000 ₪

בפריסה נוחה של עד 10 שנים!

הלוואה לכל מטרה
ללקוחות כל הבנקים

הסניף הקרוב לביתך >

ירושלים: רח' שמגר 21 רוממה < ביתר עילית: ישמח ישראל 2, מרכז חיים זקן תמרים
בית שמש: רבין 2, קניון נעימי < בני ברק: רח' ז'בוטינסקי 9, מגדל הכשרת הישוב
מודיעין עילית: רח' אבני נזר 18 < אלעד: רבי יהודה הנשיא 94

בנק ירושלים
בנקאות משלימה

ליזוי בנייה

כרטיסי חיוב

פיקדונות ונייע

משכנתאות

הלוואות

עוד פתרונות משלימים עבורך:

עוד פתרונות
משלימים עבורך:

***8996**
Jbank.co.il

הלוואה בריבית משתנה בהתאם לנתוני הלקוח, מתן ההלוואה והיקפה כפוף לשיקול דעתו הבלעדי של הבנק. ללקוחות פרטיים בלבד. אי עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל.

דרכי ציון אבילות

מאות אלפים צעדו ברחובות העיר בני ברק אחר מיטתו של שר התורה רשכבה"ג מרן הגאון רבי שמריהו יוסף חיים קניבסקי זצוק"ל • כוחות ההצלה של מד"א, הצלה גוש דן, איחוד הצלה מועד והתפרסו בכל רחובות הסמוכים על מנת להעניק סיוע רפואי למשתתפי ההלוויה

קיסר בין החוליות ובין כלי ההצלה הרבים והעניק מענה רפואי מידי לכל צורך. לכל אורך מסע ההלוויה נתנו החובשים מענה מקצועי ומידי לקהל מאות האלפים ממשותפי הלוויה.

קרוב ל-100 משתתפים נזקקו לטיפול רפואי במקום בכמה מקרים רפואיים, בהם: חבלות קלות, מקרי עילפון וחולשות. כאשר מהם פונו 15 נפגעים במצבי פגיעה משתנים להמשך טיפול בבתי החולים. בחסדי שמים ההלוויה הסתיימה ללא אירועים חריגים.

כחלק משיתוף הפעולה הוותיק עם קופת חולים מכבי, פתח ארגון הצלה במרפאת מכבי ברחוב חזון איש, שירות רפואה דחופה אותו איישו חובשים ופראמדיקים של הארגון.

בזכות המיקום המרכזי של המרפאה הוענקו טיפולים רבים לאנשים וילדים שחשו ברע או נפצעו במהלך מסע ההלוויה, חלקם אף הוזקקו לפינוי להמשך טיפול בבתי החולים באזור.

בהמשך אף נפתחה מרפאה נוספת בשיתוף פעולה עם קופת חולים לאומית ברחוב חזון איש ואף שם הוענק סיוע רפואי לציבור המלווים שהזדקקו לכך.

י"ר ארגון הצלה, הרב אשר שלומוביץ אשר טיפל ברב במסירות נפש מזה שנים אמר: "זכיתי לשמש בקודש ולהיות מהקבועים שטיפלו ברב זצ"ל בעשרות השנים האחרונות. הרב היה לנו לרועה צאן ולאבא שליווה את פעילות הקודש של הארגון ומתנדביו. פטירתו היא אבידה עצומה לכלל הציבור ולמתנדבי הארגון בפרט. כאח הרפואי הצמוד של מרן ראש הישיבה מרן רבי גרשון אדלשטיין שליט"א ובשל החשש לשלום בריאותו, ליוויתי את מרן ראש הישיבה במהלך כל מסע הלוויה עד ששב לביתו".

מנכ"ל הצלה, הרב יעקב יוזשעף אמר: "זוהי זכות גדולה לארגון הצלה ללוות את מרן שר התורה זצוק"ל. מרגע הפטירה עמדנו לצד המשפחה בכל דבר ועניין וסייענו בכל צורך שנדרש. כארגון הרשמי של העיר בני ברק, נטלנו על כתפנו את האחריות הכבדה להוביל את מערך האבטחה הרפואית הגדולה והמורכבת למאות אלפי המשתתפים בהלוויה, זאת באמצעות אמבולנסים של ארגון הצלה יחד עם יחידת האופנועים, בימבולנסים וחוליות רגליות. בחסדי שמים ההלוויה הסתיימה ללא אירועים חריגים".

« המשך בעמ' 6

מתנבי מד"א בהלוויה

לאבטח את מאות אלפי המשתתפים, תגבר מד"א כוחות והועלתה רמת הכוננות של כוחות מד"א בגוש דן לרמה הגבוהה. הפריסה הגדולה של מאות המתנדבים, החפ"קים והציוד שנפרס בשטח הביאה לכך שמבצע האבטחה המורכב עבר על הצד הטוב ביותר".

מארגון הצלה גוש דן נמסר כי לאחר פגישת היערכות ארוכה אשר החלה מיד עם צאת השבת עם משטרת ישראל ומד"א, משעות הבוקר המוקדמות נערכו בארגון הצלה ונפרסו עם עשרות אמבולנסים, בימבולנסים ואופנועים של הצלה ומד"א אותם איישו מאות מתנדבי הארגון מכל הארץ מסביב לבית ולאורך כל הצירים אשר שימשו את מאות אלפי המשתתפים לאורך מסע הלוויה.

חוליות רגליות של חובשי הצלה מצוידים בציוד מציל חיים התרכזו בנקודות רבות על ציר מסע הלוויה כאשר חפ"ק שנפתח בבית העלמין, בראשותו של חבר הנהלת הארגון מנחם אינדיג,

הרפואי. מאות המתנדבים, הן המקומיים כמו גם הכוננים שהגיעו מכל רחבי הארץ התרכזו וקיבלו הנחיות ברורות על פקודת המבצע ומשם הם שובצו וצוותו לשטח.

רכב החפ"ק המשוכלל של מד"א הוצב במסע ההלוויה, כשמשם נקזו הפניות שהתקבלו במוקד 101 במהלך ההלוויה. צוות החפ"ק עקב באמצעות המצלמות על כל נקודה ונקודה באוץ לייץ וכיוון את הכוננים לעבר מוקדי ההתרחשויות. גם בתוך 2 האוטובוסים התארגנו הצוותים ונערכו לכל תרחיש.

במהלך מסע ההלוויה פינו צוותי מד"א כ-14 מטופלים לבתי החולים באמצעות אמבולנסים של מד"א וטופלו בידי כונני מד"א כ-90 ממשותפי ההלוויה שזקקו לטיפול רפואי. על מבצע האבטחה הגדול פיקדו בכירי מד"א ובשיתוף פעולה וסינדיקציה עם בכירי המשטרה וקברניטי העירייה.

מנכ"ל מד"א רמ"ג אלי בין סיכם את המבצע ואמר: "מרגע קבלת ההודעה הקשה על פטירתו של מנהיג הדור והוראת המשטרה כי על מד"א

מאת: מנדי קליין

כ-750 מתנדבים, חובשים, כוננים ופרמדיקים של מד"א וארגוני ההצלה הפועלים בשיתוף עם מד"א התפרסו לאורך כל צירי מסע ההלוויה ואבטחו את מאות אלפי המשתתפים. 2 אוטובוסים מיוחדים לטיפול נמרץ והחפ"ק המשוכלל של מד"א הוצבו בהלוויה. מנכ"ל מד"א רמ"ג אלי בין פיקד על האירוע.

במגן דוד אדום בישראל החלו עם קבלת ההודעה על פטירתו של מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, בהכנות ובתיאומים לקראת מסע ההלוויה ההמוני, וזאת בפקודת ובהוראת משטרת ישראל. במטה מד"א הוקם חפ"ק וחדר מצב, שם התכנסו ראשי ובכירי מד"א על מנת לארגן את כל מסע ההלוויה ופריסת הכוחות בשטח. בנוסף לכך נציגי מד"א השתתפו בהערכת המצב עם משטרת מרחב דן ובישיבת ההכנה והיערכות בדגל התורה למען יאובטחו מאות אלפי המשתתפים באופן מקסימאלי.

מאות מתנדבי מד"א וארגוני ההצלה הפועלים בשיתוף איתם ובראשם מד"א - הצלה וכווננים מצוות הצלה, הצלה פ"ת, מד"א - הצלה דרום, הצלה כפר חב"ד, הצלה כרמל, הצלה רחובות, הצלה ביתר, הצלה בית שמש, החובש הר נוף, הצלה אלעד, הצלה יבנאל, הצלה בגליל, הצלה גלבוע והצלה מודיעין עילית הגיעו לבני ברק ונטלו חלק במבצע האבטחה המורכב במסע הלוויה.

מתנדבים, חובשים, כוננים ופרמדיקים מטעם מד"א התפרסו לאורך כל הציר שבו נערכה ההלוויה. בעשרות אמבולנסים, אופנועים, נט"ן ואט"ן והעניקו מענה ראשוני לנזקקים לטיפול

אמבולנס איחוד הצלה

משרדים ראשיים:
 דרך בן גוריון 19 ב"ב
 ת.ד. 2106
 טל: 03-5796643
 פקס: 03-5796645
 Office@kav-itonut.co.il

לוח מזל וברכה: שרית אסרף
מזכירת לוח: רחל הורביץ
גרפיקה: מיכל חמו (ירחי), שרה מור, אורטל ימיניך, מלי מתתוב
צלמי מערכת: עוזי ברק, יוסי שחר, פוטו ציון, בועז בן ארי
מו"ל: קו עיתונות דתית בע"מ
הדפסה: גרופרינט בע"מ

מו"ל ויו"ר דירקטוריון: אריאל קוניק
עורך ראשי: ינון פלח
כתבים ומשתתפים: אבי גרינצייג, מנדי קליין, אלי כהן, יחיאל חן, חיים רייך, יוסף טולידנו, יונתן בירנבוים
צרכנות ומשפחה: הילה פלאח
מחלקת מכירות: חזקי פרקש

קו עיתונות
 רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי
בעיות הפצה?
 טל: 03-5796643, פקס: 03-5796645
לפרסום בלוח מזל וברכה
03-6162228
לפניות למערכת: avg@kav-itonut.co.il
 המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות
 פניות לזוועדה הרחמנית יש לשלוח לת.ד. 2106

בשבת הקרובה

בשבת שעברה

עוברים לשימוש בכלים רב פעמיים ומפארים את שולחן השבת והחג

ככה אנחנו גם מכבדים את הסעודה וגם שומרים על הסביבה

כלים חד פעמיים הופכים לאחר שימוש אחד
לנפח גדול מכמות הפסולת בישראל, יוצרים לכלוך, ונזק של ממש לסביבה.
עוברים בכל יום לכלים רב פעמיים הנשמרים לאורך שנים וחוסכים כסף ופסולת מיותרת.

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מפסיקים לזרוק, מכבדים וחוסכים.

עשרות אמבולנסים של איחוד הצלה

מיכלי מים של זק"א בהלוויה

גם מתנדבי רפואת חירום של איחוד הצלה העניקו במהלך מסע ההלוויה סיוע רפואי ראשוני לכמאה נפגעים קל במהלך מבצע האבטחה הרפואית בהלוויית מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי. מדובר במקרים של חבלות ופציעות, עלפונות, נפילות מגובה ומקרים רפואיים נוספים שטופלו בזירה ובמרפאות איחוד הצלה - חלקם פונו לבתי החולים באמבולנסים של איחוד הצלה. מאות מתנדבי איחוד הצלה איבטחו רפואית את מסע ההלוויה עם 39 אמבולנסים של איחוד הצלה, 3 ניידות טיפול נמרץ, 150 אופנועי אמבולנס (אופנולנסים) ורכב חפ"ק. המתנדבים אף סייעו בחלוקת שתיה למלווים.

נגרות מיוחדות של זק"א

מתנדבי הצלה גוש גן בהלוויה

לאור השתתפותם של מאות אלפים במסע ההלוויה הציבו מתנדבי זק"א נגרות מיוחדות עם מיכלי מים לשתיה על ציר ההלוויה. מדובר במיכלי מים עם אלפי ליטרים של מים קרים לשתיה כדי להקל על הציבור המשתתפים בזמן ההלוויה. כמו כן, חולקו עשרות אלפי בקבוקי מים למאות האלפים שצעדו ברחובות העיר. בנוסף מאות מתנדבי זק"א שעברו הכשרה רפואית חברו לכוחות ההצלה שאבטחו רפואית את האירוע ונתנו מענה לפניות שהגיעו למוקדי החירום. מוטי בוקצ'ין דובר זק"א: "התבקשנו ע"י לשכת ראש העיר בני ברק לסייע בחלוקת בקבוקי מים והפעלת מיכלי המים לציבור הרחב, מדובר באירוע ענק של מאות אלפי משתתפים, יש לציין לטובה את הציבור שהיו קשובים להוראות כוחות הביטחון והרפואה ובחסדי ה' עברו את מסע ההלוויה ללא נפגעים".

אלי פולק מנכ"ל איחוד הצלה סיפר: "מדובר בפצועים מחבלות ופציעות עקב הדוחק הרב, נפילות מגובה - גדרות, עצים ותחנות אוטובוס, חתכים, ובעיות נשימה קלות. כהיערכות ההלוויה הקמנו שש מרפאות איחוד הצלה שסייעו במתן מענה רפואי מהיר ע"י רופאים פרמדיקים וחובשים". מושיקו מוסקוביץ' ראש אגף מבצעים של איחוד הצלה סיכם: "בהיערכות נכונה תוך שיתוף פעולה עם משטרת ישראל שאף היא עצמה נערכה בצורה טובה הגענו לאבטח את מסע ההלוויה מאות מתנדבים מכל רחבי הארץ. שיתוף הפעולה סייע לכלל גופי החירום לתת מענה מהיר ולעבור את מסע ההלוויה ללא אירועים חריגים".

אפי פלדמן ראש סניף איחוד הצלה בבני ברק מסר: "מאז קיבלנו את הידיעה המרה על פטירת מרן שר התורה נערכנו בכוחות גדולים לאבטח רפואית את מסע ההלוויה תוך שיתוף פעולה עם כוחות החירום ועיריית בני ברק. בחסדי ה' מסע ההלוויה הסתיים ללא אירועים חריגים".

מבחינה סטטיסטית יש סיכוי שהרגע מצאת עבודה!

לשכה המרכזית לסטטיסטיקה דרושים סוקרות וסוקרים לעבודה בעלת חשיבות לאומית

- העבודה בשעות אחר הצהריים והערב בין 16:00-21:00
- שליטה בסביבה ממוחשבת
- כושר ביטוי טוב ויכולת שכנוע
- 12 שנות לימוד
- נכונות לעבוד ארבע משמרות בשבוע
- העבודה כרוכה בהליכה רגלית
- יתרון לבעלי רכב זמין, לצורכי עבודה
- ניתן להגיש מועמדות עד 27.3.2022

המתאימים יועסקו כעובדי מדינה ויקבלו שכר לפי שעות ותנאים סוציאליים.

לפרטים והגשת מועמדות: www.cbs.gov.il
 לשאלות: 02-6592628 בימי א'-ה' בין 9:00-15:00 (ניתן להשאיר הודעה)

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
 Central Bureau of Statistics
 دائرة الإحصاء المركزية

קו עיתונות
 רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

לרגל התרחבות

דרוש/ה גרפיקאים/ות

חרוץ/ה ובעל/ת מעוף שליטה בתוכנות InDesign, Illustrator, Photoshop
 נסיון של שנתיים לפחות
 עבודה בשעות גמישות - חובה

קו"ח לפקס:
03-5796645
 למייל: shlomi@kav-itonut.co.il

welcome to the **iClimb**
experience

בואו לטפס בקיר טיפוס הגבוה ביותר בירושלים!

טיפוס בולדר !

טיפוס בהובלה !

מתקני כוח וכושר !

טיפוס באבטחה אוטומטית !

קו מחשבה

ניתן להרשם
לשיעורים
פרטיים!

ההרשמה
לחוגי הטיפוס
בעיצומה!

חנות
לציוד טיפוס
מקצועי!

ניתן לערוך
אירועים
לקעמפים
וקבוצות!

ניתן
לערוך
ימי
הולדת!

Sometimes Difficult
Never **impossible**

iClimb **J&A**
JERUSALEM

www.iclimb.co.il

02-6482264

אצטדיון טדי, מרכז הספורט דוד איילון 1 י-ם

הצלה

ארגון מתנדבים להצלת חיים
נוסד לע"ג הרה"ח רבי נחום יואל הלפרן ז"ל
מיסודו של פוסק הדור בעל "שבט הלוי" זצ"ל

נגדע הארז בלבנון פסק מקור חיים

פלגי מים נוריד על שבר בת עמי, יחד עם כל בית ישראל נרבה קינה ונהי, בעלותו בסערה השמימה של מרא דכולא תלמודא, האיר עיני ישראל ועמד לישע עמו בתורתו ותפילתו, מביתו הגדול תל תלפיות האציל לקרובים ולרחוקים, סלל דרך אמונה והורה ארחות יושר, לא פטיק פומיה מגרסא וכל רז לא אניס ליה, נתן עניו על פעולותינו והליכותינו והנחה בעצה והדרכה נהירה, עמד תדיר לימינו ועודד בכל עוז את פעולות הצלת החיים על טהרת הקודש, בליבו הגדול והרחום נשא מכאובינו בתפילה לשלום ובריאות ישראל

מרנא ורבנא, שר התורה

חיים קנייבסקי

זצוק"ל

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד' אין לנו שיעור רק התורה הזאת, כי חיים הם למוצאיהם

הגאון רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א - רב הארגון
ההנהלה, היו"ר, המנכ"ל, ראשי הסניפים והמתנדבים

איחוד הצלה

איחוד הצלה
בנשיאות מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א

אבל גדול ליהודים שק ואפר יוצע לרבים

המומים ואבלים עד דכוכה של נפש מהסתלקותו לשמי רום של אדוננו, רוענו אבינו איש האלוקים מלאך ה' צב-אות מרא דכולא תלמודא, רבב ישראל ופרשיו, משיירי כנסת הגדולה שהאיר את העולם באור תורה וגיעתה בטהרה אשר אמרנו בצילו נחיה

רבן של כל בני הגולה מרן שר התורה

זצוקללה"ה

אשר עמד כעמוד האש לפני המחנה והאיר באורו הגדול את דרכינו ופעולותינו להצלת חיים בהוראה, בברכה, בעצה ותושיה
**אוי לנו, יתומים היינו ואין אב,
מי יורה דעה ומי יבין שמועה**

המבכים מרה

הנהלת הארגון

המתנדבים

רבני הארגון

כמידי שנה, מתקיים מבצע איסוף תרופות שאינן בשימוש ע"י ארגון 'חברים לרפואה'

בהתאם להכרעתו של מרן הגר"ח קנייבסקי זצ"ל בעת ביקורו בבית 'חברים לרפואה': "אם יש למישהו תרופות שהוא לא צריך והוא זורק אותם ואתם יכולים לעשות בהם שימוש הוא עובר על לאו דאורייתא של כל תשחית"

מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל בעת ביקורו בבית 'חברים לרפואה'

כדוגמת מי קודם למי כאשר יש 2 אנשים שצריכים את אותה תרופה ויש רק תרופה אחת מסוג זה.

"דבר אחד אף אחד לא הכין אותנו לתשובה על השאלה מה לומר לאנשים שבביל שלא יזרקו תרופות אלא שיעבירו אלינו. מרן זצ"ל הסתכל על השואל ואמר: "זה כל תשחית". הנוכחים ביקשו לחדד את השאלה: "הרב אומר שזה לאו דאורייתא?". מרן השיב: "כן. אם יש למישהו תרופות שהוא לא צריך והוא זורק אותם ואתם יכולים לעשות בהם שימוש הוא עובר על לאו דאורייתא של כל תשחית". אני זוכר עד היום את הרושם והעוצמה שהדברים עשו על כל הנוכחים".

מאז פורסמה הוראתו של מרן הגר"ח זצוק"ל, החלה התעוררות בקרב הציבור שבכל ימות השנה, בייחוד בערב פסח כאשר אנשים מנקים את הבית, דואגים להעביר למשרדי ארגון 'חברים לרפואה' את התרופות שכבר אינן בשימוש.

במשך השנים זכה ארגון 'חברים לרפואה' לקשר ישיר לבית הרב בכל ענייני צרכי רפואה, כאשר מאות שאלות בנושאי הצלת חיים ופיקוח נפש הובאו להכרעתו בכל שעות היממה. בכל השאלות המהותיות הלכנו לפי קביעתו ופסיקתו של מרן זצ"ל והוראותיו ופסקיו מלווים את הארגון עד היום.

יודגש כי מלבד הפעלת בית המרקחת ההתנדבותי, ארגון 'חברים לרפואה' מטפל בעשרות אלפי מקרים מידי שנה בהעברת תרופות לחולים הזקוקים לכך בסיוע חברות התרופות הגדולות, כולל ליווי החולים לכל אורך הדרך, כולל ליווי מקצועי של החולים לוועדת חריגים ובמקרים רבים לבתי משפט עד שהם מקבלים אישור לתרופה.

מאת: יחיאל חן

בארגון 'חברים לרפואה', המקיים בכל ימות השנה, פעילות ענפה לטובת חולים הזקוקים לתרופות ואין ידם משגת לרכישת תרופות יקרות, באמצעות העברת תרופות ממשפחות שכבר אינן זקוקות לתרופות אלו, עבור אלו שרכישת תרופות אלו מהווה הוצאה אדירה המכבידה על בני המשפחה.

הפעילות שהחלה לאור בקשות שהגיעו ממשפחות הזקוקות לתרופות היקרות, הובילה בהמשך הדרך לפתיחתו של בית מרקחת וולונטרי המבוסס על התנדבות מלאה, באמצעותו מרכזים מתנדבי הארגון מכל רחבי הארץ את התרופות המועברות לבית המרקחת שהוקם במטה הראשי של הארגון בבני ברק. בכל שנה נעזרים עשרות אלפי חולים בקבלת תרופות יקרות ערך בעת הצגת מרשם רפואי.

בארגון 'חברים לרפואה' מציינים כי כבר עם פתיחתו של בית המרקחת הוולונטרי הגיע מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל לקביעת המזווה בפתח המקום.

מרן הגר"ח זצוק"ל, שתמך ועודד את הפעילות של הארגון, ציין בפני ראשי 'חברים לרפואה' כי בהחלט צריך לומר לציבור שכל מי שיש ברשותו תרופות שכבר אינן בשימוש יש בזה דין כל תשחית לזרוק תרופות אלו, כאשר ברור וידוע שיש אנשים אחרים שיכולים להשתמש בתרופות אלו.

מנכ"ל הארגון ברוך ליברמן מספר כי "בד' אדר א' תשס"ה, הגיע מרן זצ"ל לבית חברים לרפואה לקבוע מזווה בבית המרקחת ההתנדבותי החדש. ההתרגשות הייתה בשיאה והוכנו מראש שאלות בנושא הצלת נפשות,

צילום: בעריש פילמו

רבן שר ישראל

מוסף מיוחד לזכרו של רשכבה"ג מרן שר התורה הגאון
רבי שמריהו יוסף חיים קניבסקי זצוק"ל

קול נהי ארימה: מאות אלפים צעדו דווים ואבלים אחר מיטתו ש

יתמות

שעה קלה לפני כניסת השבת, תחושה עמוקה של יתמות אכפה את העולם היהודי כולו עת ניחתה הבשורה המעציבה על הסתלקותו הפתאומית של מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל, שהשיב נשמתו הזכה והטהורה ליצרה • שמחת הפורים דמוקפין הושבתה ושבת נוגה עברה על העם היהודי • מגן הדור, שבכוח תורתו ותפילותיו עמד העולם איננו עוד • מהילדות בעיירה פינסק שבפולין, העלייה לבני ברק, המגורים אצל דודו מרן החזון איש זיע"א בגבעת רוקח, הקבלה לישיבת תפארת ציון בגיל 10, שקדנותו העצומה שהפליאה את רבותיו, סיום הש"ס בפעם הרביעית בגיל 16, הלימודים בישיבת לומז'א, השיעורים אצל מרן הגרמ"ל לפקוביץ זצוק"ל, הצעת השידוך עם בתו של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, סדרי הלימוד כאברך בכולל חזון איש, סדרי הלימוד הקבועים ו'החובות' שלקח על עצמו, חיבוריו התורניים בכל מקצועות התורה, ברכותיו שהפכו לשם דבר, הבית ברח' רשב"ם 23 שהפך לכתובת המוכרת ביותר בעולם היהודי, משא הדור שהוטל על שכמו וההנהגה הייחודית שהדהדה בכל העולם היהודי בארץ ובגולה • מסכת חיייו של גאון הדור דבן של ישראל מרן שר התורה הגאון רבי שמריהו יוסף חיים זצוק"ל, שמיום עמד על דעת היו הוא והתורה חד הם, מסכת אחת ארוכה של לימוד תורה ללא הפסקה שהאירה את עיני עם ישראל

חיים ריין

צילומים: בעריש פילמר, מערכת ספר "רבי חיים" וארכיון "שיח אמונה"

ואלה תולדות

בחג הפורים קיים מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל את מצוות החג כמידי שנה. איש לא שיער שזהו יומו האחרון. אמנם, בימים האחרונים שלפני חג הפורים חש חולשה, אולם יחד עם זאת המשיך בסדרי הלימוד הקבועים.

בשעות אחה"צ, כאשר בני הבית חשו שמצבו של מרן אינו כשורה, הזעיקו את כוחות ההצלה. השמועה נפוצה במהירות לכל היכלי הישיבות וריכוזי הציבור החרדי בארץ ובעולם. על אתר החלו תפילות בכל מקום ומקום. גם בירושלים שחגגה את פורים דמוקפין הופסקו חגיגות השמחה והחלו התפילות והזעקות.

אראלים ומצוקים אחזו בארון האלוקים, אך בסופו של דבר, הבינו כוחות ההצלה שליבו של מרן, שהיה ליבם של ישראל, נדם באחת. בני המשפחה שנכחו במקום, הבינו ששעת יציאת נשמתו של מרן היא והחל לזעוק "שמע ישראל", ה' הוא האלוקים ופסוקי הייחוד בבכיות עצומות.

דקות לאחר מכן פשטה הידיעה המרה שהיכתה את כל שומעיה בתדהמה: מרן רבי חיים קניבסקי זצוק"ל עלה בסערה השמימה.

זעקות השבר שנשמעו היו נוראיות, הכל חשו לפתע יתמות. עמוד העולם שנשא על שכמו כרבן של כל בני הגולה, וליבו היה פתוח כאולם לרבבות בני ישראל מהארץ והגולה ששיחרו לפתחו לקבל הימנו ברכה ועצה, וליהנות מזיו תורתו ופסיקותיו ההלכתיות בכל נושא וענין, איננו נשמת רבינו הגדול, רבן של כל בני הגולה, עמוד העולם ושר התורה, גאון ישראל, פאר ומופת הדור ותפארתו, מרן הגרשי"ח קניבסקי זצוק"ל, עלתה בסערה השמימה, התחושה היתה נוראה, יתומים היינו ואין אב.

בתוך שעה קלה פשטה הידיעה המרה בכל תפוצות ישראל בארץ ובגולה, והכתה בהלם את המוני בית ישראל בכלל ותלמידיו בפרט. ליד הבית הגדול תל תלפיות שממנו יצאה תורה והוראה בדור האחרון ברח' רשב"ם, החלו להתקבץ רבים שזעקו והתאבלו על סילוקו של עטרת תפארתם בסערה, וליד מיטתו נאמרו פרקי תהלים ואמירת ויהי נועם בקולות דמע ובכי בלתי פוסקים, כשזעקות השבר והבכי נשמעים באזור כולו.

בני המשפחה שהתכנסו באבלם הנורא, ידעו כי כלל ישראל ירצה ליטול חלק באשכבתיה דרבי ולחלוק לו כבוד אחרון, ולא יוכלו לוותר על השתתפותם של הרבבות שנשענו וקיבלו את עצותיו וברכותיו כל הימים, ובשל כך התקבלה ההחלטה לדחות את מסע ההלויה להיום יום ראשון בשעה 11.00 ממעונו, לעבר בית החיים "שומרי שבת" זכרון מאיר בסמוך לקברה של הרבנית ע"ה.

כך תמו להם למעלה משבעים שנה, שמבית זה יצאה הוראת ואורחות כלל ישראל ובמיוחד בשנים האחרונות, כשהוא עומד בשער לבסס ולהורות את הדרך אשר ילכון בה במערכות היהדות הנאמנה, בהיותו ממנחילי ההשקפה הטהורה ולוחם מלחמות קדשי ישראל במסורת הדורות כל השנים, ממשיך דרכם של אביו מרן הקהילות יעקב זצוקללה"ה שהיה ביסוד הקמת תנועת "דגל התורה" בשנת תשמ"ט, יחד עם מרן הגרא"מ שך זצוקללה"ה, ומנאמניו הקרובים ומנחילי דרכו של דודו מרן החזון איש זצוקללה"ה.

היום בשעת בוקר יחלו מוסדות התורה ברחבי הארץ לארגן הסעות מרוכזות לבני ברק, ומאות אלפים מכל החוגים והעדות בני תורה ויהודים יראים כואבים ודואבים מכל שכבות הציבור לכל גווניו, חוגיו ועדותיו, עושים את דרכם לעיר התורה בני ברק, כדי ללוות את מרן שר התורה ועמוד ההוראה והעולם, למקום מנוחתו שבבית החיים זכרון מאיר בבני ברק.

אורו הגדול של רבינו רשכבה"ג עמוד התורה והעולם זצוק"ל, זרח בט"ו בכטבת תרפ"ח בעיר פינסק שבפולין, כבנו בכורו ויחידו של אביו מרן גאון ישראל ופארו הגאון רבי יעקב ישראל זצוקללה"ה בעל ה'קהלות יעקב', ולאמו הרבנית הצדקנית מרת פעשא מרים ע"ה, אחותו של רשכבה"ג מרן פאר הדור החזון איש זצוקללה"ה. ביום הכנסו לבריתו של אאע"ה שימש אביו מרן ה'קהלות יעקב' כסנדק בברית המילה, וקרא את שמו 'שמריהו יוסף חיים', על שם שני זקניו, הגאון רבי שמריהו יוסף קרליץ זצוק"ל רבה של קוסובה, והרה"ח רבי חיים פרץ קניבסקי זצוק"ל. הסיבה שאביו שימש כסנדק מעידה יותר מכל על עוצם מידותיו, כפי שתיאר מרן לימים, שבברית המילה שלו נכחו כמה ת"ח שראוי היה לכבדם כסנדקאות, ביניהם הגאון רבי ברוך עפשטיין זצוק"ל בעל ה'תורה תמימה', בנו של הערוך השולחן וחתנו של הגדול ממניסק, וכדי שלא לפגוע באיש, נטל אביו את הסנדקאות לעצמו.

בטל ילדותו היה אביו בעיקר זה שחינכו וגידלו לתורה, כשמלידתו לימדו כשיר ערש את מסכתות הש"ס כולו, כפי שסופר לימים, שהיה רגיל לילד קט לשיר את כל מסכתות התלמוד בבקיות נפלאה, כשהבת התורה להקיפה לעומקה ולרוחבה החלה מינקותו ממש.

בפורים תרצ"ד, בהיותו בן שש שנים, יצאה המשפחה מפולין בדרכם לעלות לארה"ק. לימים תיאר שהרבנית שניידמן ע"ה ביקשה ללוותם ובירכה שתזכה גם היא לעלות לארץ, והיה זה באמצע סעודת הפורים, וכשאביו מרן הקהילות יעקב סידר קידושין בחופתה, נזכר עד כמה ביקשה ישועה בפורים וזכתה לכך. הנסיעה לארץ ארכה שלושה שבועות, ובחודש ניסן תרצ"ד דרכו רגליהם על אדמת ארץ הקודש בנמל חיפה. הגאון רבי מתתיהו שצ"ג זצ"ל, ראש ישיבת בית יוסף בבני ברק, שלח אז את תלמידו הגאון רבי צבי כגן זצ"ל לקדם את פניהם בנמל, והגיש לפניהם דברי מאכל להשיב נפשם, ובהם בוטנים שהיה מאכל לא מוכר לבאים מפולין, ומרן שהיה אז ילד כבן שש, שמח באומרו, "יש לנו פרי חדש לברך עליו שהחינו בפסח", כשלא ידע שבוטנים הם קטניות, שאינן נאכלות בפסח.

מגיע לעיר התורה

הם התיישבו במושבה בני ברק של אותם ימים. היות ובתחילה לא היה להם מקום לקורת גג, התגוררו בני המשפחה במעונו של דודם הגדול מרן החזון איש זצוקללה"ה ב'גבעת רוקח', ושם זכה הניקא להיות סמוך על שולחן דודו, וממנו קיבל את היסודות העצומים שהביאו לרחבות הדעת והיגיעה הרבה בהיקף כל מכמני התורה. מאוחר יותר כשהתאפשרה להם להשיג בשכירות דירה סמוכה בשכונת גבעת רוקח, הם עברו להתגורר בה, ולאחר מכן בשנת תש"ז עברה משפחתו להתגורר בסמיכות אליו ברח' עזרא במרכז בני ברק שלימים הפך לרח' חזון איש, כאשר דודו מרן החזון איש עבר אף הוא לדור בשכונתם בזכרון מאיר, ובבית אביו הגדול מרן הקה"י שכיח באותם ימים כראש ישיבת "בית יוסף" ששכנה באזור, ובסמיכות לדודו הגדול מרן החזון"א ינק את כוחו הגדול לצמוח ולהתעלות בכל מכמני התורה והעליה. במקביל נשלח ללמוד כילד קט בתלמוד תורה 'רבי עקיבא', כשבמקביל היה לומד עם אביו בחברותא מסכתות רבות מרחבי התלמוד.

עוד סיפר: 'לפני שהתחלנו בלימוד מסכת חולין, נטל אותי אבא לבית מטבחיים לראות כיצד שוחטים, כדי שהלימוד יהיה ברור יותר, את שאר המסכתות רצה אביו שילמד בכוחות עצמו. עוד תיאר לימים, שאת המסכתות שלמד מאוחר יותר 'אני זוכר עד היום פחות, כמסכת בבא בתרא שלמדתי אחרונה, ואותה זוכר פחות מהשאר, וניתן לראות מכך שגירסא דינקותא משפיעה גם בהפרש גילאים כזה', והוסיף לקח לרבים שככל שהלימוד מוקדם יותר הוא משתמר יותר.

בהגיעו לגיל המצוות, בשמחת בר המצווה של מרן השתתפו דודיו מרן החזון איש והגאון רבי מאיר קרליץ, מרן הרב מפוניבז' ועוד, ולימים סיפר, שכבר מצוה שלו אביו רצה שיערוך לבד את הדרשה, אבל לא יכל, ואז הראה לו את הרמב"ם וכו', כדי שיאיד לבד כשעסק בדין היסח הדעת בתפילין, ומרן נשא את הדרשה שהכין לו אביו, דרשה קצרה שלימים הדפיסה מרן הקה"י בספרו.

המתמיד של הישיבה

בשנת תרצ"ז כשמרן אך בן י' שנים, נכנס ללמוד בישיבת תפארת ציון בבני ברק, שם ינק מרבותיו הדגולים יסודות לימודו, ובעיקר כששמע את שיעוריו של מרן רה"י הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל שהחל אז למסור שיעורים בישיבה, וראהו כרבו המובהק שממנו קיבל עול תורה ועומק עיונה.

לימים סיפר על תקופתו הראשונה בישיבת "תפארת ציון": "למדתי אצל מרן הגרמ"ל

עם חמיו מרן הגר"ש אלישיב ומחותנו מרן הגרא"ל שטיינמן

עם חמיו מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל ויבלח"א גיסו הגר"י זילברשטיין

וַיֵּצֵא מִבֵּית צִיּוֹן כָּל הַדָּרָה

יחד עם כל בית ישראל בארץ ומחוצה לה, ובני העיר ירושלים, המומים ומזועזעים אנו אל הלקח ארון ה', מלאך האלוקים, אור העולם אשר אמרנו בצלו נחסה, אשר פרש אברתו וסוכת שלומו ותורתו על שערי עיר שחוכרה לה יחדיו, הוא יושב בבני ברק ומצודתו פרושה על עיר הקודש, לכוון דרכיה ולהורות ארחותיה, רב רבנו אשר על שלחנו הטהור עלו שאלות הפרט והכלל הנוגעות לתהלוכות עירנו, וקיבלן באהבה והכריע מדעתו להורות המעשה אשר יעשון, שר צבא צבאות בני התורה, מרא דכוליה תלמודא, עמודא דצלותהון דישראל ומברכות פיו כולן יתברכון

שר התורה רבן של כל ישראל
מרן רבנו הגדול הקדוש והטהור

רבי שמואל יהו יוסף חיים קנייבסקי זי"ע"א

בנו יחידו של מרן רבנו בעל הקהלות יעקב זי"ע"א
וחתנו חביבו של מרן רבנו הגר"ש אלישיב זי"ע"א

אבל יחיד עשי לך בת ציון, ירושלים עיר מלוכה תני קולך כי בעוונותינו נוטל אדונך מעל ראשך
מה אעידך מה אדמה לך הבת ירושלים גדול פים שברך מי ירפא לך

אפופי צער ויגון

משה ליאון

ראש העיר ירושלים

אליעזר ראובברג

י"ד סיעת דגל התורה ישראל קלרמן משה גורא דוד בלומנשטוק אלחנן גרוסבוים דוד זוהר
ומ"מ ראש העיר סגן ראש העיר חבר הנהלת העיר חבר הנהלת העיר חבר הנהלת העיר

כל חברי הנהלת העיר וחברי המועצה

שנה, זמן אחד חצי השני של כתובות, וזמן אחד פעמיים מסכת נדרים מתחילה ועד סוף, ופעם בא להיבחר אצלו בחור יקר בשם נפתלי טפלי עמי בש"ק על כל מסכת נדרים וישבנו כמה שעות, ובחן אותנו מסוגיא לסוגיא. והבחנו הנ"ל היה המוכחר שבשיעור, הוא נפטר בהיותו בחור כבן ל'. כשהיה בן י"ז שאלו החזו"א אם מסכים שידבר לו שידוך, הוא היה בעל מום וענהו שהוא מדי צעיר, אחר כך אמר שכל ימיו נצטער על זה, כי אם החזו"א מציע שידוך היה צריך לקבל ולשמוע, אחר כך הוצאנו ספר מכתביו 'זכר נפתלי'.

בסביבות גיל ט"ז סיים מרן את הש"ס כולו עם תוספות ארבע פעמים, כי בלימודו היה חוזר על כל גמרא ארבע פעמים, כדרך 'סדר הלימוד' המובא בש"ס עירובין, ובצורה זו סיים את הש"ס לראשונה ד' פעמים.

כשעמד מרן להתחיל את לימודיו בישיבה גדולה הוא היה עתיד לצאת ללמוד בישיבת לומז'א בפתח תקוה, אבל אביו רצה ש'זמן' אחד ילמד אצלו בישיבת בית יוסף, כי למדו אז מסכת יבמות. ולימים תיאר, 'כשלמדו מסכת יבמות בישיבת 'בית יוסף' רצה אבא שאבוא אליו ללמוד, כי יבמות היא מסכת קשה, ואחר כך עברתי ללמוד בפתח תקוה'. לימים תיאר על כך, 'אבא ז"ל לא אמר שיעור על הדף, רק שיעורים כלליים, והגיע עד דף ס-ע, ואמר שישלמו המסכת לבד. פעם אחת מרן החזו"א מילא מקום אבא ז"ל בשיעור כי היה חולה, אבא ז"ל סבר, שהמתחיל מסכת צרייך לסיימה, וטען שני טעמים, א. כי הרי זה מעין נדר, שכשמתחיל מסכתא דעתו לגומרה והוי כנדר, וגם הוא חסרון כבוד שאינו גומרה ומניחה באמצע, לכן כשנסעתי לישיבה אבא ז"ל אמר לי תמיד לגמור המסכתא. אז עוד לא היו ישיבות בב"ב. אני זוכר, פעם הלכתי על הר בבי"ב כשהיה שמם לגמרי, פגשתי את מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל שאמר לי - פה עוד תקום ישיבה מקצה הרה עד קצהו השני, ובגלל שלא היה היכן ללמוד ולא רצה שאהיה ליד הבית שנכנסים ויוצאים כל העת, הציע שאלמד בישיבת לומז'א'.

ואכן מרן עבר ללמוד בישיבת לומז'א בפתח תקוה בראשות הגאון הגדול רבי ראובן כץ זצוק"ל, ושם החל לשקוד על תלמודו ללא הרף, ולימים תיאר, שהיה זה לאור הוראתו של אביו שאמר לו לפני שיצא לישיבה: 'מאכט נישט קיין תורה, פריהער ווייס ש"ס!' (אל תתחיל לחדש חידושי תורה, עליך ללמוד קודם ולדעת ש"ס). במכתב נדיר מ-א' באייר תש"ד, שולח ראש הישיבה הגר"ר כץ זצוק"ל מכתב להנהלת 'קהלת' שנתנה עזרה וסובסידיה ללימודי הבחורים בישיבה, ושם היו צריכים לתאר מעלותיהם של התלמידים באם ראוים לכך, והוא מבקש הכרה מיוחדת בשלשה תלמידים צעירים (בני 16-18) המצטיינים באופן יוצא מן הכלל ומבטיחים את העתיד הגדול של עולם הישיבות, כשלצד הגר"ר דזימטרובסקי והגר"ר טפלי זצוק"ל הובא שמו של רבינו מרן זצוק"ל כצעיר התלמידים בגיל ט"ז, ולידו רשם ראש הישיבה בכתב ידו: 'שקן נפלא, בעל תפיסה מהירה, בקי בלשונות שלשה סדרים גמרא, ידיעה יהודית ומקיפה בראשונים והאחרונים'. ואכן, בשנתו הראשונה בישיבה, כשהוא נער בן י"ז שנים בלבד, סיים מרן לראשונה את כל התלמוד הבבלי. באותן שנים הוא זכה לשמוע שיעורים מרשכבה"ג רבינו הגדול מרן הגר"ר ש"ק זצוק"ל, שכיהן אז כר"מ בישיבה. כשחפץ היה לשלוח משלוח מנות לרבו מרן הגר"ר ש"ק, למד אז הש"ס עם הגאון רבי דב ויינרטוביץ, וכתבו יחדיו הערה על כל מסכת מהתלמוד ושיגרו לו כמשלוח מנות. לימים סיפר, שבספרו 'אבי עזרי' הלכות איסורי ביאה מביא הגר"ר מ' ש"ק זצוק"ל

מיה. דוגמא אחת מיני רבות המעידה על הכלל כולו, אירעה בשנות לימודו בישיבת לומז'א בפ"ת, שהחלו לפתע ימי מלחמת השחרור, וקיבלו בני הישיבות הודעה מהממשלה שזה עתה הוקמה, כי במצב החירום שנוצר, כולם צריכים ללכת להגן על גבולות המדינה מפני אויבה, וההודעה התקבלה בהכילי הישיבות בהלם מוחלט. בעצת גדולים מינה ראש ישיבת לומז'א את רבי שמואל גרוסברד זצ"ל לאחראי, והציבור יצא לגבול מצרים להגן על הגבולות. מרן הגר"ר סיפר שלא היו להם רוכים או אמצעי לחימה, והנשק היחיד שהיה בידיהם הסתכם במקלות ובאבנים, הדרך הייתה קשה ורבי משה סולובייצ'יק זצוק"ל בכה בדמעות שלישי כל הדרך אל הגבול, וכולם חששו מהבלתי נודע. כשהגענו למקום, אמר לי הגר"ר גרוסברד שאני יכול ללכת וללמוד על הגבעה, ורק ביקש שאצטייד במקל ובאבנים, לקחתי את הגמרא ועליתי לראש הגבעה, ולמדתי עד שוך הקרבות.

בישיבה הקפיד מרן להתפלל בישיבה ולא בנץ החמה, וסיפר לימים שרק בסליחות הלך לבית הכנסת הגדול, כי בישיבה היו אומרים סליחות ביום והעדיף לומר בלילה. עוד תיאר לימים באוזני מקורבו הגר"ר מן שליט"א, שבישיבת לומז'א לא היה דבר מלבד הלימוד. שמעתי שפעם אחת היה בחור שיצא מהישיבה לרחוב העיר, היה שם נהר וראה ילד עומד לטבוע והצילו, וסיפר זאת מיד בהתפעלות למשגיח, לקחו המשגיח לאולם הישיבה, הראה לו את הבחורים היושבים ולומדים, ואמר לו הם עושים מצוה גדולה יותר. עוד תיאר, שהיה תלמיד שלמד עמו, וכשהייתה חתונה של אחד הבחורים

אייעבד, אמר ליה מאמך קביל ומאכוך לא תקבל, דכיוון דבר תורה הוא חלשה דעתיה, ואף שנותן הכוס לבנו הרי מוחל לבן, אמר לי שלא לעשות כן, כי אין כאן מחילה בלב שלם. עוד סיפר, 'היה לי פעם נס, שנסעתי להישיבה ב'כביש השחור' (ז'בוטינסקי), וכשעברתי שם אמרתי 'ברוך שעשה לי נס במקום הזה' בלי שם ומלכות, כי אמנם זה היה נס, אבל לא הגיע לסכנה. עוד תיאר, 'פעם אחת הלכתי לתחנה וראיתי מרחוק שהאוטובוס עומד בתחנה, וסברתי שלא צריך לרוץ לקראתו ברחוב על דבר כזה. הלכתי ולא רצתי, הגעתי והאוטובוס לא המשיך בנסיעתו, כשעליתי התברר שהיתה בו תקלה, ובדיוק כשעליתי אליו תיקנהו ונסענו, זוהי השגחה פרטית'.

למרות שבכל פעם שיצא מרן לישיבה, היתה אמו הצדקנית מציינת אותו במאכלים מעשה ידיה, עם הגיעו לישיבה היה שוקע כולו בלימוד התורה הקדושה, וכך שכח לאכול מאכלים אלו שבאמתחתו. ובסוף השבוע כששב לביתו לשהות בשבת במחיצת דודו מרן החזון איש, כשעמד לצאת היה מבחין לפתע במאכלים הארוזים, וממהר לאכול הכל כדי שיוכל להודות לאמו ולספר לה שאכל את מה ששלחה לו. לימים סיפר למקורבו הגר"ר מן שליט"א, שרק פעם אחת שהה בשבת בישיבה, והיה זה כשאביו לא היה בבית, וחשב שלא יוכל לעמוד בסדריו הקפדניים, והחליט לעשותם בישיבה מהחל ועד כלה, ושמח על כך.

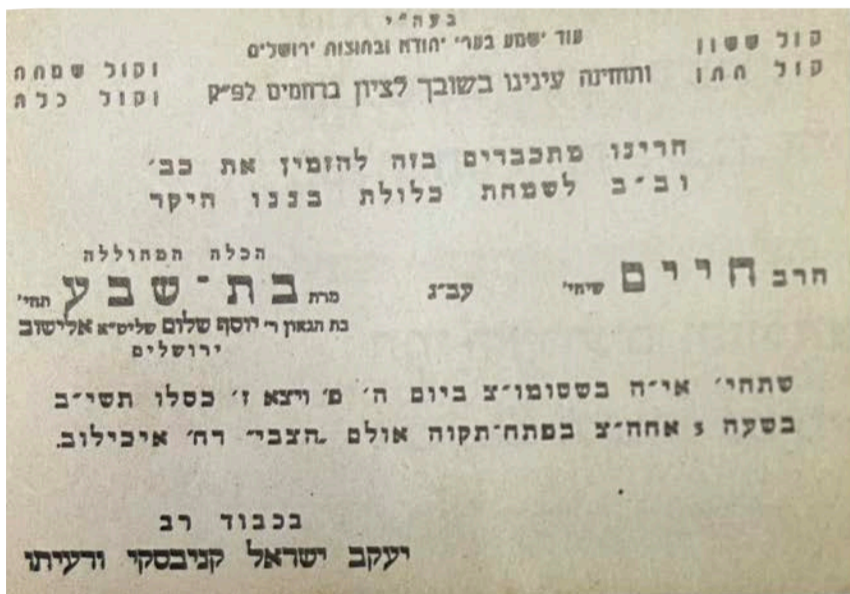
שקדנותו העצומה היתה לשם דבר כבר בימי עולמיו, כשהכל התפעלו מעוצם שקידתו ויגיעתו ללא גבול כשכמעט לא נתן תנומה לעפעפיו, ולא הכיר צורת עולם הזה

בעניין מתעסק הערה מ'חד מבני הישיבה', 'זו הערה ממני כשדברתי עמו על מסכת שבת'.

כן שמע שיעורים ושיחות מהמשגיח הגה"צ רבי אליהו דושניצר זצוק"ל, שכיהן כר"מ ומשגיח בישיבה. לימים תיאר, 'בכל שנה היה המשגיח מוסר דברי חיזוק לפני תקיעת שופר, שנה אחת הביא המשגיח את דברי חז"ל שמילותיו של האדם קבועות ומדודות לו מראש, וכשהוא עובר את הכמות שנקצבה לו נלקח ממנו כוח הדיבור. רבי אליהו הוסיף שבדברי תורה אין הדבר כן, וכל המוסיף הרי זה משוכח. נראה כי את זאת הוסיף מסברא, שכן בחז"ל הדבר אינו מוזכר. מאמר חז"ל נוסף קובע כי גם פסיעותיו של האדם מדודות לו מראש. וניכר היה שזו היתה ההשראה לכך שמיעט מאד בדיבור מלבד בדברי תורה ויראה. לימים סיפר, שרבי אליהו היה 'ראש ישיבה', הוא אמר את השיעור לתלמידים הצעירים, אלא כאשר בישיבה לא היה משגיח, הוא היה ממלא את מקום המשגיח, ואז גם היה אומר ועדים לבחורים הצעירים. בתחילה היה זה הגה"צ רבי אבא גרוסברד זצוק"ל, ששימש כמשגיח בישיבה, וכשרבי אבא עבר לפוניבז', נותר חלל שרבי אליהו מילא אותו. אח"כ היה זה הגאון רבי דב וזוכובסקי זצוק"ל מחשובי תלמידי מרן הסבא מסלובודקא זצוק"ל ששימש כמשגיח, אולם הוא חלה, ושוב רבי אליהו מלא את מקומו. אולם מטבעו, רבי אליהו היה יותר ראש ישיבה מאשר משגיח. בשנתו האחרונה בישיבה זכה לשמוע שיעורים ממרן הגאון רבי יחיאל מרדכי גורדון זצוק"ל שמונה אז לראש הישיבה. לימים סיפר, שבבוא הגר"ר גורדון התחדש לו בשיעורים דבר חדש, כי ראש הישיבה המריץ את התלמידים להתערב בשאלות בשעת השיעור, וסערת השקלא וטריא הפיחה רוח חיים נפלאה בישיבה. והוסיף, 'פעם אחת אמר לי - הרי אתה מסתובב אצל החזו"א, תכתוב כל עובדה והלכה ממנו, כי אם לא כן, אחר כך תתחרט על זה, לא שמעתי בקולו כי כשהיה החזו"א חי לא היתה כל כך הרגשה בנחיצות הכתיבה, ואכן אני מתחרט על זה'.

מידי שבוע היה חוזר לביתו לקראת שבת, ובה היה זוכה בקביעות ללמוד תורה מדודו מרן החזון איש ואביו מרן הקהילות יעקב זצוק"ל.

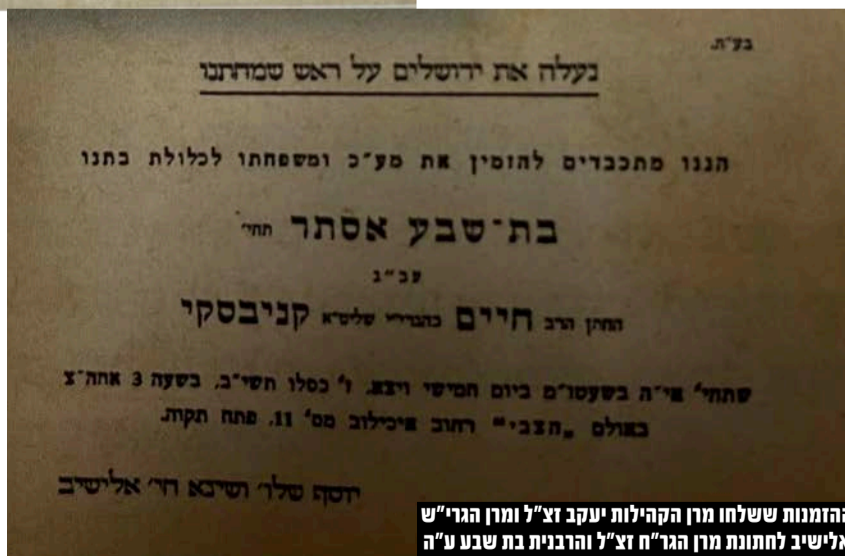
ותיאר פעם באוזני מקורבו הגר"ר מן שליט"א, 'פעם אחת הגעתי מהישיבה הביתה, ואבא ז"ל הגיש לי כוס תה. אמר לי החזו"א שלא אשתה, והוא משום דברי הגמרא בקדושין 'אמר ליה רב יעקב בר אבוא לאביי כגון אנא דעד דאתינא מבי רב אבא מדלי לי כסא ואמא מזגה לי היכי

בירושלים ורבים לא נסעו ואף אני עמהם, שאל התלמיד למה איני נוסע, והשבתי כי אין לי זמן, אך הוספתי 'אבל לחתונה שלך אני אסע', הבחור עבר ללמוד בישיבה אחרת, וכעבור כעשר שנים עמד להינשא, ובא להזמין אותי, והזכיר הבטחתי, אבל לא היה שייך בשום אופן שאסע באותו יום, ביקשתיו שימחל לי, לאחר שנים חיתן הנ"ל את בנו ובא להזמין אותי, ואמרתי לו שאבוא כי הבטחתי לנשואין שלו לבוא ולא יכולתי, אף שעברו שלושים שנה וכבר מחל לי'.

בית נאמן בישראל

בהגיע העת לדבר במרן נכבדות, הגיעה הצעת השידוך עם רעייתו לימים הרבנית הצדקנית מרת בת שבע אסתר ע"ה, בתו

ההזמנות שללחו מרן הקהילות יעקב זצ"ל ומרן הגר"ר אלישיב לחתונת מרן הגר"ר זצ"ל והרבנית בת שבע ע"ה

ארגון פעילים יד לאחים

דרך אמונה בחרתי משפטיך שייתי

(תהילים קי"ט ל')

יחד עם אלפי רבבות בית ישראל בארעא קדישא הדין ובכל אתר ואתר כואבים ודואבים אנו מרה את סילוקו של גאון הגאונים מרא דכולה תלמודא כל רז לא אניס ליה ואשר זיכנו וחיזק את ידינו בפעילות להצלת נפשות מיד צר, האציל מברכות הק' לניצולים אשר שבו לכור מחצבתם, והעניק ברכותיו הק' לתומכי ביצור מערכות ההצלה של "יד לאחים"

גדול מרבן שמו מרן שר התורה

מוהר"ד שמריהו יוסף חיים קנייבסקי זצוקללה"ה

אשר נתבקש לישיבה של מעלה

שי"חו בכל נפלאותיו

ההנהלה

כבה אור העולם אוי לדור שאבד קרבניו נצחו אדאלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש

אוי לנו כי הושברנו הוסר הנזר והורמה העטרה נפלה עטרת ראשנו
מרן שר התורה הגאון האמיתי צדיק יסוד עולם רבינו

שמריהו יוסף חיים

בן הרב יעקב ישראל קניבסקי זצוק"ל

גדול כים שבדינו מי ידפא לנו

המקום ינחם את משפחתו הכבודה ידפא את שברם

ויחיש גאולתם ובנחמת ציון וירושלים ינוחמו

וימליץ טוב בעד עם ישראל להיושע בתשועת עולמים

הכואבים ודואבים באבל כבד זה

ועובדי המועצה

הנהלת המועצה

רבני השכונות

שר וגדול נפל בישראל

יחד עם כל עם ישראל ותושבי העיר פתח תקוה שבורים וכואבים אנו בהילקח מעימנו פאר הדור והדרו, רבן של כל בני הגולה, מאיר עיני ישראל בתורתו ובתבונתו אשר ניווט את דורנו כאב רחמן, קיבל כל אדם בהארט פנים ובסבר פנים יפות ורבים נהנו ממנו בעצה ובברכה

מרן שר התורה הגאון האדיר הרב חיים קנייבסקי זצ"ל

אשר קבע את שנות לימודיו הראשונות בפתח תקוה בישיבת לומז'ה ועירנו היתה חקוקה תמיד על לוח לבו לטובה זכותו הגדולה תעמוד לנו שלא ישמע עוד צער בגבולנו ודמותו המאירה תשמש לנו כאות ומופת באצילות המידות ובדרך ארץ. שולחים אנו תנחומים למשפחתו הנכבדה ולכל עם בית ישראל בנחמת ציון וירושלים תנוחמו

חברי מועצת העיר
רמי גרינברג ראש העיר
תושבי פתח תקוה

שבת משוש ליבנו

יחד עם כל בית ישראל מבכים אנו מרה את השריפה הנוראה אשר שרף ה' בסילוקו לגנזי מרומים של רבן ומאורן של כל בני הגולה, אשר האציל בהודו והדרו על כל בני ישראל בתורתו ובתפילותיו, ושהיה משיירי כנסת הגדולה וממעתיקי השמועה לשעה ולדורות

מרן שר התורה הגאון רבי שמריהו יוסף חיים קניבסקי זצוק"ל

בזאת שולחים אנו את תנחומינו למעלת כבוד משפחתו הרוממה ולעולם התורה והישיבות זכותו הגדולה תגן עלינו שיהיה מליץ טוב בעדנו ולישועת הכלל

אוי לה לספינה שאבד קברניטה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

ההנהלה

תלמוד תורה דרכי אי"ש בני-ברק

בהכוונת מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי

רחוב עזיאל 45 טל: 03-5747941 פקס: 03-5747953

בס"ד

נפלה עטרת ראשנו

נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון האלוקים

יחד עם כל ישראל אנו מבכים מרה את הסתלקותו של מרן שר התורה אביד הרועים, המשקה לכל העדרים, אשר ממנו תוצאות חיים, זיו העולם ואורן, יחיד בדורו, קדוש יאמר לו, כל שבח לא יסגא לו, גדול מרבן שמו, רבן של כל בני הגולה, אוצר כל כלי חמדה, מנורה הטהורה, לו יאתה תהילה

רבינו הגדול והקדוש

רבי שמריהו יוסף חיים קניבסקי זיע"א

אשר נשא עליו את ייסוד התלמוד תורה והכוונתו ועמד בכל עוז לימינו והיה מכנהו בחיבה "ת"ת שכולו קודש" ו"החידר הכשר" והרעף עלינו מברכותיו, מעצותיו ומאהבתו. ולהראות חיבתו היה נוהג לומר "לי יש רק חזון איש, ודרכי איש"

ועתה יתומים היינו ואין אב. מי יורה דעה, אהה רבינו הגדול, איך הלכת למנוחות ועזבתנו לאנחות. מי יתן לנו תמורתו. גדול כים שברנו. מי ירפא לנו.

תהיה נשמתו צרורה בצרור החיים

מרן זצ"ל בנעורו

מרן זצ"ל בילדותו

כל מי שהכיר ולו במעט מקצות דרכו של מרן, נוכח כי מדובר בחד מתקיפי קמאי שלא נודע כלל אף בדורות עברו בשלימותו, כשמחד עוצם יגיעתו בתורה אין לה משל ותמורה, וכל חפצו היה כל ימיו לעמוד בתורה ללא הפוגה ולראות בה עיקר ומשורש לכל החיים. ובמענה לאחד ששאלו אם יכול לצמוח גדול כמרן החזון"א בדורינו המרוכז בהבלי עוה"ז, השיב נכוחה, שמרן החזון"א עזב חיי שעה והשקיע כל יישותו אך בתורה, וכל מי שיעשה כן כך יוכל להעפיל והגיע לפסגות רמות, וכמה נאים היו הדברים למי שאמרם. ולמרות זאת השקיע מזמנו שעות ארוכות ללא גבול לסייע לרבבות רבבות שואליו בכל ימיו מכל מרחבי העולם ומלאו, ובמיוחד אלו ששיחרו לפתחו בשעות קבלת הקהל הסדירות ואף בין לבין כל העת, כשהכל העידו כמה ראשו וליבו היה מונח כל העת בעומק תורתו, ובין לבין הצליח כדברי אלוקים חיים להוציא מברכותיו ועצותיו שהיו להם למשיב נפש ולחזיון עתידם בכל הקורה עמם.

למרות דוחקו כל ימיו, הוא מעולם לא שת להבלי העולם ולצרכיו, הוא ראה לנגד עיניו רק את מטרתו לרכוש טרְקָלִין גבוה מעל גבוה בעולם האמת, ולשם היתה כל מגמתו כל ימיו ושעותיו.

כך היה מרן ראש וראשון לאהבת הזולת ועזרה לכל יחיד ורבים באשר הם, הוא נשא את משא העם בתלאותיו וקשייו על שכמו, וכנשוא האומן את היונק, לקח ללבו כל צרה ומקרה כאילו זהו המקרה הפרטי שלו, וכך התנהל בניסיון לפותרו ולסייע ככל הניתן.

דוגמא אחת מיני רבים שח נכדו הגר"ג הוּנְיָגְסְבְּרְג שֵׁלִיט"א, שהתבקש ע"י סבו מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל לברר אצל מרן פעם למה ויתר כבן יחיד על כל ספרי אביו ונתן לאחותו הרבנית ברזם שחתי' ליהנות מכך לבדה. הוא שאל את סבו שהשיבו, כי הוא כבר ירש דברים כבן יחיד, ולכן ויתר לה, אך כשהשיב למרן זאת, אמר שאינו בטוח שזו כל האמת, וישאל בשנית, ושוב שאלו, ואז אמר שריחם על האלמנה שנותרה צעירה כך, ולכן נתן לה כך, ושוב הודיע זאת למרן הגרא"ל, ששוב לא הסתפק בכך וביקש לברר האמת בשלימותה, וכשביקש האמת ממש מסבו מרן הגר"ח, השיבו, 'אם אתה כל כך שואל אומר לך, היא היתה רגילה בשנותיה הרבות באלמנותה לדור בבית עם אבא הקה"ל זצוק"ל שכל העת דפקו וביקשו לרכוש את ספריו, ועתה שהיא נותרה לבדה, מי ידפוק בביתה, ולכן חשתי שלהרנין את ליבה לכל תצטער כאלמנה, עלי להותיר הספרים בבעלותה שיבואו וידפקו עדיין

מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל - על מרן זצוק"ל כיצד ייתכן שהוא מצליח למרות גילו המופלג ועל אף כל טרדות הציבור המוטלות עליו, להתמצא בכל מרחבי ים התלמוד עד כדי זכירת מיקומו של סעיף קטן נידח אי שם באחד הפוסקים. הרים מרן ראש הישיבה את עיניו והבהיר לשואל: 'ראית פעם בעל חנות גדולה, שיש בה מאות מדפים עמוסי סחורה, ובהם אלפים רבים של מוצרים, הוא מתמצא וזוכר בדיוק רב מה מונח בכל מדף ומדף, ומה מחירו המדויק של כל פריט. והתשובה לכך היא שזאת פונסטו היחידה, וזה מה שעומד בראש מעייניו כל העת. כך, להבדיל, אצל מרן, התורה היא הדבר היחיד שמעניין אותו, זה ה'עסק' שלו ומקור חינתו, ואיך ישכח ולו פרט קטן ממנה. ועוד הוסיף בחיך: 'אני בקושי יודע מה קורה כאן בארץ, רבי חיים, יודע 'מה קורה בשמים'."

יראתו קדמה לחכמתו

רבים מהמשחרים לפתחו השיחו לפניו צרות שונות ומשונות - מחלות, תחזיות רפואיות קודרות, קשיי פרנסה, בעיות חינוכיות ועוד כהנה וכהנה ושואלים לעצתו במה עליהם להתחזק, ולרובן השיב תמיד: 'יש להתפלל'. ואכן תפילתו היתה אף היא כל ימיו באותה מתכונת ובקביעות מתמדת. עודד וזירז להתפלל כוונתי וכוונתי עם הנץ החמה, כשבכל דבריו היו ציטטות של חכמינו ז"ל בהם היה בקיא בכל מכוני התורה והמדרשים והספרים בכל מרחבי התורה. כן ציטט דברי הגמרא שהבטיחו חז"ל כי המתפלל כוונתי אין ניזוק כל היום כולו. 'אלו היה חי בזמננו אחד מהתנאים, שידוע שכל ברכותיו מתקיימות', אמר פעם, 'כמה היו משתדלים לקבל את ברכתו, על אחת כמה וכמה עלינו להשתדל לזכות בברכה שהבטיחו לנו חז"ל הקדושים'.

כן הביא בשם אביו מרן הקהילות יעקב שתפילת יום כיפור קטן יש בה סגולה למנוע צרות, וזכור לו מילדותו בחוץ לארץ כי היו נוהגים לאמרה כל ערב ראש חודש. עוד הביא, שהחטם סופר בגליון ה'שור' שאל: מדוע התפללה חנה דווקא ליד עלי הכהן, הלא יכולה היתה ללכת לפניה מבודדת, שבה איש לא יראנה וישאל שאלות. והשיב, שיש עניין להתפלל בתוך ד' אמותיו של צדיק, כי שם התפילה מתקבלת יותר. וכשנשאל על אודות מקומות המסוגלים לתפילה, נענה: 'אבא זצ"ל הביא את דברי המדרש רבא בפרשת ויצא: 'אלא אמר יעקב, אבא שביקש לצאת לחוזה לארץ מהיכן הורשה - לא מבאר שבע? אף אני הייתי הולך לבאר שבע'. מאי משמע 'ביקש' ? אין בקשת רשות אלא תפילה. רואים מכאן שתפילה מתקבלת יותר במקום שהתפללו בו בעבר ונענו. אם כן, גם שונם - שהוא מקום השונמית שעליה התפלל אלישע שתזכה בפרי בטן ונענתה תפילתו - מסוגל מקום זה לתפילה על אותו עניין. ואמנם הבית עצמו כבר נחרב, אך מיקומו ידוע בבירור לפי דברי הכפותר ופרח'. בשעתו השיב אבא שיש עניין לנסוע על פי המדרש הנ"ל, ואז נסעו לשם חבורה שלמה - וכולם נושעו.

דקדוקו בהלכה היה אף הוא לשם דבר שלא מן הנמצא, כמי שרזי ההלכות נהירין לו כשבילי אורייתא, היה מחשב כל סדר יומו בכל דבר וענין אך ורק לפי ההלכה הצרופה, בתפילת הנץ החמה בקביעות מאז נישואיו, וכך במשך כל ימי חייו לא התייחס כי הוא זה לסובב ולקשיים שהיו מנת חלקו, אף בנושאים הנחשבים אצל בני אדם זניחים וחסרי חשיבות לכאורה, הקפיד לקיים את ההלכה ככתבה וכלשוניה תוך דקדוק בכל

כל פעם שסיים את סדר הלימוד לאותו יום אמר באנחת רווחה: 'ברוך ד', גמרת את החובות...'

הזמנים היחידים שבהם בכל זאת נאלץ להחסיר מקביעותו היו כאשר ישב שבעה שאירע מספר פעמים, למרבה הצער. אבל מיד לאחר שקם מהשבעה השלים את כל הדפים שהצטברו בימים הללו והמשיך הלאה כסדר. בשנה מעוברת סיים מרן את לימודיו בשושן פורים באדר ב', ואז היה מנצל החודש הנוסף לכתיבת חיבור נוסף, ולפי סדר זה היה יום סילוקו, היום בו סיים כל הלימוד השנתי, מלבד מילות הסיום שהיה שומר בקביעות לערב הפסח בהיותו בן בכור.

מרן זצוקלה"ה, זכה שתורתו מכרזת עליו לא רק בכל תפוצות העולם, כשמאות אלפי שאלות מכל רחבי הגולה בהלכה ואורחות האדם נענות על ידו עובד לסדרן, ומאות רבות של ספרים יצאו לאור רק מאותן רבבות תשובות מאלפות, המוכיחות כאלף עדים שליטתו בכל מכוני התורה בכל מרחביה וחלקיה, אך במיוחד בספריו הייחודיים.

לצד גדולתו המפעימה, עמד מרן כל ימיו בהרבצת התורה מפיו ומפי כתביו לרבים, במיוחד בספריו הנודעים: 'שונה הלכות' שהוציא תחילה בשיתוף עם רבי אלעזר צדוק טורצין זצוק"ל, ובו קיצור פסקי המשנה ברורה והחזון איש. 'שערי אמונה' ביאורים וחיידושים על המשניות שבסדר זרעים, 'דרך אמונה' חיבורו הייחודי הערוך במתכונת המשנה ברורה על ספר זרעים מתוך משנה תורה לרמב"ם ה' כרכים, 'דרך חכמה' הערוך במתכונת המשנה ברורה על הלכות קדשים בספר משנה תורה לרמב"ם, 'שקל הקודש' פירוש על הלכות שקלים ועל הלכות קידוש החודש בספר משנה תורה. 'ארחות ישר' דברי מוסר, מלוקטים בעיקר מדברי חז"ל, ראשונים ואחרונים. 'שיח השדה' חלק א-ב קובצי קונטרסים בנושאים שונים, בהם כתובת קעקע, כשרות חגבים, דברים המועילים לזיכרון ועוד. בחלקים כוללים גם קונטרסים שנדפסו בנפרד. וחלק ג' הוא אסף הערות על סדר הש"ס. נחל איתן - על הלכות עגלה ערופה בספר שכתב עוד בבחורותו, והמקיף עניינים רבים במרחבי הסוגיות בש"ס בבקאיות מבהילה וחישובי סוגיות שהראו את כוחו הגדול עוד בצעירותו. 'טעמא דקרא' - חיידושים על התנ"ך לכל התנ"ך והמגילות, 'קרית מלך' - ציוני מקורות על משנה תורה. בשער המלך - בירוורים וציונים על הקדמת הרמב"ם למשנה תורה. 'ישוה הדעת' - יישובים לקושיות שהניחם המהרש"א ב'ויש ליישב', ביאורים על המסכתות הקטנות, כגון אמת וצדק על מסכת גרים, מצרף ומטהר על מסכת כותים, קנין הגוף וקנין פירות על מסכת עבדים, ועוד. 'למכסה עתיק' - מקומות בתנ"ך שבהם הפסוק סתום וחז"ל פירשו את הכוונה. פירוש על התלמוד הירושלמי הנדפס על גיליון התלמוד הירושלמי מהדורת 'עו והדר' ובמהדורה מיוחדת עם הירושלמי המאור. בהיר בשחקים - ביאור על ספר הכהני. כרך נוסף הוא הגהות על רזיאל המלאך, ספר נח וספר חנוך, ועוד עשרות רבות של ספרים שיצאו על ידי בני משפחתו ותלמידיו הקרובים, בהם מובאים תורות העצומה והנשגבה, שלא ידוע בהיקפה מזה שנים רבות עד מאד בעומק וברוח מרחבי הדת כולה.

מלבד זאת פסיקותיו היו בנויות לתלפיות, לצד רבבות ברכותיו שנועדו בשערים בכל קצוות תבל, שכמלאך שפיו וליבו לשמים, היה כאיש האלוקים, שדיבורו וברכותיו היו מתקימויות, ולכן אף נודע כבעל מופת מופלא שעוד חזון למועד לשמוע היקפם ועוצמתם שאינה ניתנים לתיאור. כאחד הימים נשאל מחותנו רשכבה"ג

על שבר בת עמי

יחד עם כל בית ישראל, כואבים ודווים, עטופי אבל ויגון, על הסתלקותו לישיבה של מעלה של מרנא ורבנא, פאר הדור והדרו, שר התורה, אשר האיר עיני עם ישראל כולו בתורתו ובתפילותיו, רבן של כל בני הגולה

רבינו הגדול רבי

שמריהו יוסף חיים

קניבסקי זצוקל"ה

אשר נשא את משא הדור על כתפיו והאיר עיני עם ישראל בתורתו ובאהבת ישראל, וביתו היה תל תלפיות לרבבות יהודים מכל העולם אשר ביקשו את עצותיו וברכתיו

**שנתבקש לישיבה של מעלה, בפניא דמעלא שבתא,
ערב שבת קודש פרשת צו**

תורה תורה חגרי שק על שבר בת עמי. מי יתן ראשנו מים ועיננו מקור דמעה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

נשגר בזה כוס תנחומים לבניו וצאצאיו של מרן זצוק"ל, הרבנים הגאונים שליט"א,
מי יתן ונזכה לדאות בשוב ה' את שיבת ציון, אז יקיצו וידננו שוכני עפר, יחד עם ביאת
גואל צדק ב"א

מסע ההלוויה ההמוני ברחוב חזון איש

המחנה. ייזכר לדורות עולם, מאבקו החד והבלתי מתפשר כנגד פגעי הטכנולוגיה אותו הניף ברמה, כאשר כבר לפני למעלה מעשר שנים, יצא במכתב תקיף שהעמיד את המערכה כאחד הנושאים המרכזיים על סדר יומה של היהדות הנאמנה.

בשנים האחרונות עם פרוץ מגיפת הקורונה, התפרסמה בכל קצוות תבל הוראת הנחרצת והחד משמעית שלא לבטל תורה מישראל בכל תנאי, כאשר התבטא כי הסכנה מביטול תורה גדולה יותר מסכנת המגפה, ודבריו עוררו הדים עצומים בכל תפוצות ישראל, והיו מגדלור לדור כולו בדרך שבה צריכים להתייחס אל תלמוד תורה דרבים.

בכל שנות הנהגתו, דמותו המיוחדת כשריד לדור דעה מדורות עברו, השפיעה על פני כל המתרחש בארץ ובגולה בכל תחומי החיים, ושלמותו היא זו שנתנה לו את הכוח לפעול ולחולל בארץ הקודש וברחבי הגולה דברים שנצרכים להם מאות אנשים ושנות דור לעשייתם.

צדיק גוזר והקב"ה מקיים

גדולי עולם התבטאו אודות כוחו המיוחד בברכותיו, כאיש האלוקים שעסוק כל ימיו רק במילי דשמאי, וכפי שהעיד עליו לימים רבו מן ראש הישיבה הגרמ"י ליפקוביץ זצוק"ל על הבטחה של רבי חיים אפרש לבנות. בדומה לכך, אירע מקרה באחד שבא אליו לאחר שנכנס לרשכבה"ג מן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל, אודות מכירת דירה לחובותיו או לסמוך על מן שהבטיחו שיגיע כספו, ומרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל השיבו נחרצות: 'אם רבי חיים הבטיח שאתה לא צריך לדאוג, הוא התכוון שהקב"ה ישלח לך כסף במיוחד בשביל זה, מה פתאום למכור את הדירה'. המשכו היה שניגש למרן הגר"ח ושאלו 'האם הגרא"ל צודק'. מרן חיך ואמר: 'תעשה מה שרבי אהרן לייב אומר לך... ברכה והצלחה'.

ואכן אלפי יהודים יכולים להעיד שברכותיו של מרן התקיימו במלואם במילותיו המדודות. אך הוא היה מצטנע ואומר שאין ידו בדבר, כך ליהודי שסיפר למרן בצער כי השנים חולפות ועדיין לא זכה להיפקד בזש"ק, הורה להתחיל להשתמש בחשמל כשר בשבת, ותזכה לקיומה של הבטחת החפץ חיים במשנה ברורה לבנים ת"ח, וכעבור פחות משנה הגיע אותו יהודי להזמינו לסנדקאות. סיפורים מעין אלו הינם לרבבות, ואין כאן המקום לפרוטים. אלומת אור מיוחדת התייחדה בכך שהיו לו סגולות ועצות לכל דבר בענייניו על פי

בביתו כל העת כפי שהורגלה. כשסיפר למרן הגרא"ל, השב, ידעתי ש'ליבו כה גדול, ועתה יודע אני להעריך עד כמה'.

תפילותיו ויראתו אף הם היו לשם דבר, וכל מי שרק נוכח ברגע קטן בעומדו לצד דמותו המאלפת, נוכח מהו האדם השלם שחי כל ימיו כמי שהיראה היא המנוטת דרכו, וכל הילוכו הוא רק לעשות רצון קונו ולהרבות כבוד שמים. גם בשנותיו האחרונות, כשהתפרסמו ברבים משאלותיהם של גדולי התורה בבקשתם משלוחי קופת העיר להעתיק בתפילה בקברי הקדמונים, היתה בקשתו אחת כמי שדגל בה כל ימיו במלא העוצמה והיכולת - להרבות כבוד שמים.

מיום היווסדה של 'קופת העיר' הנהיג מרן זצוק"ל את כל דרכיה והליכותיה, כשהוא משקיע רבות מזמנו למען רבבות עניי ארץ ישראל. כל צעד ושעל הונח על שולחנו וקיבל את הכרעת התורה למען הרבות צדקה וחסד, הטווה את דרכה והנחה אותה בשאלות המתעוררות. במקביל, ליווה את כל עמותות הצדקה והחסד הרבים, באומרו שהחשיבות הגדולה ביותר היא בעבורו לסייע לכלל ישראל בצרכיהם וצרותיהם.

משא הדור על שכמו

מרן זצוק"ל היווה במיוחד בשנותיו האחרונות עמוד האש שלפני המחנה, כאשר נשא את משא הדור כולו על שכמו, והיווה אורים ותומים ותל תלפיות להמוני בית ישראל. עולם הישיבות והכוללים נשענו על דמותו הגדולה, כאשר הוא עודד וטיפח ריבוי והעמדת חיילים לתורה בכל אתר, והדריך וכיוון את דרכם של רבבות בני התורה בכל קצווי תבל, כאשר ישא האומן את היונק, ובא בכתובים ויצא לאספות עם לחזק ולהרבות את גודל כבוד התורה ולומדיה, וריבוי שקידת התורה בכל הזמנים, כאשר מכוחו הגדול נתרכו והתעצמו ספסלי בתי המדרשות בכל אתר ואתר, ובמסגרות שונות ונוספות בימי הזמן ובין הזמנים.

כמו כן היה בראש מערכות ישראל, מול מרשיעי ברית, ונשא ברמה את דגל התורה בגאון ובעוז ותעצמות, להעמיד את משמר ההלכה הצרופה וצביון התורה כנתינתה ואת כל חומות הדת על תילה. במסגרת זו עמד בתוקף רב על משמר הדת, מול כל המנסים לזייף ולסלף בכרם בית ישראל, אם זה בנושאי "גיורים" מדומים, או זלזול בשמירת שבת קודש והלכות התליות בארץ, כשבאופן מיוחד ויוצא דופן נלחם מלחמת ארי על העמדת גדר קדושת השביעית על תילה, כך יצא גם למערכות אל מול פרצות שונות בהלכה שניסו לחלל בהם את קדושת

שבירושלמי כתוב שעכברים באים בעונן ביטול מעשרות, וכשהצהיר שבביתו מקפידים לעשר הכל. 'אם כך, נסה להיזכר, אולי בכל זאת אינך מעשר סוג מסוים של מאכל', לפתע נזכר שלאחרונה הפסיק לעשר הלחם, כיון שמעוטר בהכשר מהודר. והורה לו, 'הקפד לעשר גם את הלחם, והכל יסתדר', ותוך תקופה קצרה נעלמו העכברים מביתו של האיש. למותר לציין כיצד סיפרו אלפים רבים שהוטב להם בעקבות עצותיו. ולא רק בכך, אלא כשאב נרגש נכנס ושאלו כיצד יוכל להביע תודתו לקב"ה על הצלתה הנסית של בתו מדריסה. הציעו ללמוד פרק 'התודה' במסכת מנחות כנגד הקרבת קרבן תודה.

מי שהיה מעט קרוב לחדרי כותלי ביתו, יכול להעיד שרבבות הסיפורים שנשמעו מפי כל בית ישראל, היו נדירים בהתקיימותם, לראות כמה 'צדיק גוזר והקב"ה מקיים' !!

ויהי בנסוע הארון

מרן זצוק"ל הותיר אחריו לברכה את אחותו הרבנית ברום שתחי', ובני משפחתו ממשיכי דרכו בניו הגאונים: רבי אברהם ישעיהו שליט"א, רבי שלמה שליט"א ורבי יצחק שאול שליט"א, וחנניו הגאונים: רבי שרגא שטיינמן שליט"א, רבי יצחק קולדצקי שליט"א, רבי יהושע צביון שליט"א, רבי זעליג ברוורמן שליט"א, רבי אלעזר דוד אפשטיין שליט"א, מאות רבות של נכדים נינים ובני נינים הממשיכים במורשתו לתפארה.

מיטתו של מרן זצ"ל בחדר לימודו

ארגון זק"א
חסד של אמת

תורה חגרי שק

יחד עם כל המוני בית ישראל מבכים אנו מרה את השריפה אשר שרף ה' בעלותו בסערה השמימה עמוד התורה קוה"ק מנהיג הדור ומורה דרך לאלפים

**רבן של כל בני הגולה
מרון שר התורה הגאון**

רבי

חיים קנייבסקי
זצוק"ל

אבל יחיד עשי לך ארגון זק"א אשר מרון זצוק"ל הורה לנו הדרך בהארת פניו בכל שאלה ובכל נושא ונסך בנו עוז ותעצומות להמשיך בעבודת הקודש בהצלת חיים ובשמירה על כבוד המת

**שולחים אנו את תנחומינו למשפחה הרוממה
ולכל בית ישראל**

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

המבכים מרה

ועד רבני זק"א ההנהלה מטה זק"א מפקדי המחוזות והמתנדבים

אור לאחים
מאירים את הנשמה
1700-500-506

הלא תדעו כי שר וגדול נפל בישראל

אפופי יגון וכאב, בעיניים טרוטות מדמעות, בלב נשבר ונדכה, הננו מבכים מרה יחד עם כל בית ישראל הבוכים את השריפה אשר שרף ה', עם עלותו לגנזי מרומים בפתע במיתת נשיקה של

מרון שר התורה הגאון

רבי שמריהו יוסף חיים

קנייבסקי
זצוק"ל

אשר היה לנו לעמוד אש ההולך לפני המחנה, להנחותנו בדרך להציל נפשות ישראל, להוציא יקר מזולל, מול צפרני המיסיון וכתות חשוכים, האציל לנו ברכה וקבלנו ממנו עצה ותושיה ואף הורה במכתב מיוחד לציבור בחתימת יד קדשו, לתמוך בפעלינו למען שמירת בני ישראל והצלה מהתבוללות

ברכת תנחומין שלוחה למשפחתו הנאדרת בקודש

ויהי רצון שמורשתו הגדולה תמשיך להנחות את עם ישראל לשמור על חומותיו מפני הבאים לבלע את הקודש ולנתץ את הקדוש והיקר

המבכים מרה

רבני הארגון הנהלת הארגון הפעילים

נבה אור עולם

יחד עם כל עם ישראל בארץ הקודש ובתפוצות, עיר הישיבות, רבניה, פרנסיה ותושביה המומים אבלים ומזועזעים מהמרה שבבשורות, על הילקחו בסערה בעצם יום הפורים דמוקפים, בערב שבת, של רבן של כל בני הגולה, מאורן של ישראל, מרא דכולא תלמודא כל רז לא אניס ליה, אשר הנהיג ונשא את משא הדור

מרנא שר התורה

הגאון האדיר רבי

שמריהו יוסף חיים קנייבסקי

זצוקללה"ה

הוא הלך למנוחות ואותנו הותיר לאנחות, דור יתום ועזוב בלי מתווה דרך ושביל. פסו גודרי גדר צמתו משיבי חמה הלוא תדעו כי שר וגדול נפל היום הזה בישראל אוי מה היה לנו, שבר גדול הושברנו. ירחם אב על בניו העוזבים וישלח לנו מהרה גואל צדק, אז יקיצו וירננו שוכני עפר

המתאבלים מרה

ישראל פרוש ראש העיר מ"מ, סגנים וחברי מועצת העיר אברהם שטרן סגרה"ע וי"ר דגל התורה אלעד

שמעיה
לאפשרויות בלתי מוגבלות

אני אני ונב ישראל ופרשי

יחד עם כל בית ישראל בארץ הקודש ובכל קצוות תבל מבכים אנו מרה בשברון לב ובקול נהי את האבידה הגדולה בסילוקו של צדיק, שר התורה המפורסם לשם ולתפארת ולתהילה, מרא דכולא תלמודא, מורה את דרכנו ומנהיגנו בעצה ותבונה, מאיר נתיבות דרך לעמך בית ישראל אשר בכל קצוות תבל

רשכבה"ג

מרון שר התורה

רבי שמריהו יוסף

חיים קנייבסקי

זצוקללה"ה

אוי לדור שאבד מנהיגו

אוי לספינה שאבד קברניטה

שולחים אנו את תנחומינו לבניו הגאונים שליט"א למשפחה הרוממה ולכל בית ישראל המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

הרב ישראל וולך

האווהב ישראל מירשב"ם 23

הרב ישראל וולך, נכדו ומשמשו של רשכבה"ג מרן שה"ת הגר"ח קניבסקי זצוק"ל, בנטפי דמע אחר מיטתו של סבו הגדול, מספר על השעות הרבות במחיצתו של הסבא ועל הישועות האינסופיות שראו כותלי הבית הקטן שבו חי אדם גדול שנשא את כלל ישראל על לוח ליבו

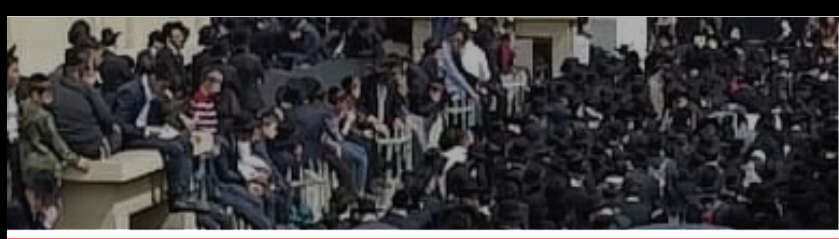

הנכד הרב ישראל וולך עם מרן הגר"ח זצ"ל | צילום: דוד זר

את מבוקשם בפני מרן בזהירות הנדרשת. באחד הפעמים פנה אל מרן יהודי בבכיות כי הוא מרגיש שהוא המשיח אך הוא לא יכול להתגלות וכו', שאל אותו מרן זצ"ל: "האם אתה יודע את כל הש"ס"? וכאשר השיב שלא זכה ללמוד גמרא אלא רק מעט תהילים הוא נוהג לקרוא, השיב לו מרן: קודם תדע את הש"ס, תבוא להיבחן על כל הש"ס ואח"כ נחשוב מה לעשות..." לא תמיד הייתה מלאכת הקודש קלה, אך תמיד היה בה סיפוק רב. לראות בדלת את הנכנסים כאשר פניהם חרושות קמטי דאגה ויגון, ולראות את אותם פנים ביציאה כאשר חיוך מאיר את עיניהם, אין דבר משמח מזה. מקרה אחד נחקק בזיכרוני במיוחד, מקרה של השגחה וסייעתא דשמיא בחדרו של מרן. היה זה אברך צעיר לימים אשר נכנס אל מרן עם בנו הקטן, וכך סיפר: הילד נולד עם בעיה

מרן הקדמנו לראשית התור את אלו אשר אינם מתגוררים בבני ברק, ועליהם לשוב לביתם המרוחק. עם השנים זמן קבלת הקהל התרחב בעקבות העומס הרב, ומאות אנשים זכו להיכנס מידי יום, אך הביקוש היה של אלפים מידי יום וע"כ בעל כורחנו נאלצנו לעשות את הבחירה הקשה ולהעדיף על פי הבנתנו מי קודם למי. מובן שחתנים, נערי בר מצווה, וילדי חלאקה נכנסו ללא תור בדרך כלל, כמו גם חולים ושאלות רפואיות, לעומת מבקשי ברכה 'רגילים', אך בין שאלה דחופה "היכן לקנות דירה", לבין שאלה דחופה "האם לעזוב את העבודה" המנעד הוא רחב, ולא תמיד ניתן היה להכניס את כולם, למרות מירב המאמצים שנעשו. משנה זהירות נדרש, ונצרך לכך חכמה מיוחדת, להבחין באלו שבריאותם הנפשית לא תקינה ל"ע, לזהות ולאפשר להם לשטוח

טרם יבשו הדמעות, ועדיין הלבבות הומים מהתדהמה שאחזה בכל יהודי תבל על הסתלקות עטרת ראשינו רבן של כל בני הגולה זצוקל"ה. בלתי ניתן לסכם, לתאר, או להעביר את התחושות בשעה קשה זו, ובוודאי שאין אני ראוי לומר דברי הספד על מי שאין לנו מושג בדרגתו ולא קרבנו להבינו, אלא ננסה במעט מילים לתאר קצת ממה שזכינו בחיי חיותו. זכיתי לשמש בקודש, הן את רבינו מרן זצ"ל והן את הציבור הקדוש העצום שביקש מידי יום ביומו להיכנס אל הקודש פנימה. זו זכות עצומה אך גם חובה ואחריות רבה. הזכות – לחסות בצל הקודש מידי יום, לראות את השקיעות העצומה בלימוד התורה. מרן זצ"ל הגה בתורה בשקיעות מדהימה ובריכוז עצום בגיל מופלג ביותר, את הגמרא שכבר למד עשרות ומאות פעמים והכיר היטב, ואעפ"כ שתה בצמא את הגמרא כהולך במדבר הלוחט הצמא וכמהה לטיפת מים. מעשים שבכל יום ראינו, את גודל שקיעותו בתורה לעיתים המתינו בחדר עשרות אנשים בו זמנית, קבוצות ילדי תשב"ר שהגיעו להבחן ולהתברך, בעלי תשובה ממדרשיות, סיום מסכת של כולל אברכים וכו' ומרן שקוע בלימוד ואינו שם לב למתרחש, עד שנאלצנו לא פעם להפריע לו בלימוד למרות הצער הגדול שבכך, אך ידענו גם ידענו שאם נמתין עד שירים את ראשו מן הספר, עשוי לחלוף גם שעות ארוכות... לא פעם נוצר צורך לבצע עבודות שונות בתחזוקת הבית הגורמות לרעש רב כגון קדיחות וניסורים, מי שלא הכיר את מרן היה חושש להרעיש בשעת לימודו, והיו בעלי מלאכה שאכן הביעו את חששם הזה, אך בני הבית ידעו כי כל רעש שבעולם לא יגרום לו להרים את עיניו הקדושות מן הספר. והחובה – לצד זה חשנו אחריות רבה, מלבד כמובן לדאוג לבריאותו ורווחתו ולאפשר לו ללמוד במנוחה, אך גם לשמש את עם ישראל, ואעמוד מעט בנושא זה. קבלת הקהל בבית מרן זצ"ל החלה לפני למעלה מעשרים שנה, בעת אשר במצוות הרופאים נדרש לתחום את זמן קבלת הציבור הרחב, וקרא לנכדו האהוב רבי אריה קניבסקי שליט"א וביקש לסדר זמן קבוע לקבלת קהל. הזמן שנקבע היה בשעה עשר מידי לילה למשך שעה. נפתח קו טלפון מיוחד לקביעת התורים אשר היה נפתח פעם ביום למשך מספר דקות אך צלצל פעם אחת בלבד... מכיוון שלאחר השיחה הראשונה עברנו ממתנה לממתנה עד שהמסכה היומית התמלאה. על פי הוראת

אבל גדול ליהודים

מרן הגרשי"ה קניבסקי זי"ע"א
תרפ"ח - תשפ"ב

בריאותית קשה מאוד ולשם כך דרשו רבות ברופאים. והנה כעת, סיפר האברך, אמרו לי הרופאים שהדרך היחידה להועיל לילד היא רק אם ייסע לשוויץ, שם אוויר ההרים עשוי להקל ואולי אף לרפא אותו. שאל האברך האם לשמוע לדעת הרופאים? מרן שאל מספר שאלות, האם אוויר הרי ארץ ישראל לא מועיל לזה ועוד, ולבסוף הכריע שאכן כדאי לצאת להרי האלפים השווייצרים עם הילד. קיבל האב את הדברים וביקש ברכה לרפואה שלמה והצלחה, מרן בירכו, והילד ואביו יצאו מן הבית.

מיד לאחריו נכנס אל חדרו של מרן ראש כולל מפורסם עם נגיד התומך בכולל. הנגיד שנכנס אל החדר לקראת סוף שיחת האברך עם מרן, שמע את עיקרי הדברים, ונגעו הדברים אל לבו. לאחר שיצאו ראש הכולל והנגיד מחדרו של מרן, פנה הנגיד אל ראש הכולל והביע את רחמיו על הילד וביקש לברר האם לאברך אבי הילד יש את היכולת לממן את הנסיעה. האברך שכאמור כבר יצא מן הבית נעלם מן האופק, וע"כ פנו אלי בבקשה להשיגו וליצור עמו קשר. בס"ד היה לי את מספר הטלפון שלו מכיוון שהתקשר ממש לפני שנכנס, וכך התקשרתי אליו וביקשתי שיחזור לבית מרן. לאחר ששב ונכנס אל הבית, שאלו הנגיד האם ביכולתו לממן את הנסיעה החשובה והציע את עזרתו. האברך השיב שבאמת הוא לא יודע מהיכן יממן את הנסיעה אבל יתכן שקופת החולים תממן, ואם כן הוא אינו זקוק ואינו מעוניין בכל תרומה. הנגיד התרגש והבטיח במקום שהוא לוקח על עצמו את כל עלות הנסיעה הכוללת עם כל ההוצאות הנלוות, עליו!

ראיתי בכך השגחה פרטית ללומדי תורה, וקיום ברכת מרן שבירכו "בהצלחה" תכף ומיד!

נשתדל ללכת בדרכיו וללמוד ממעשיו, כל ילד ונער, כל איש וכל אשה, יכולים וצריכים להכיר טובה לגדול הדור ולקבל על עצמם קבלה טובה לע"נ רבי שמריהו יוסף חיים בן רבי יעקב ישראל ז"ל, ויהי רצון שנוכה לראות בביאת המשיח ובביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.

מרן זצ"ל בכתיבת מכתבים (באדיבות ארכיון 'שיח אמונה')

בקודש פנימה

כמי שבין היתר עמד תקופה לא קצרה על דלת הבית ברשב"ם, להכניס ולהוציא את הקהל הרב, תפקיד נוסף נלווה לכך. בכל יום יום הגיעו אל מפתח הדלת אנשים רבים שלא קבעו תור ולא יכלו להיכנס, וכן נשים - שמרן זצ"ל הקפיד לשלוח אל רעייתו הרבנית ע"ה ואח"כ אל תבדלחט"א בתו הרבנית קולדצקי - שביקשו להעביר שאלות או שמות לברכה. ובין פתיחת דלת אחת לשניה הכנסתי את הפתקים אל מרן, ולאחר שהשיב או בירך העברתי את דבריו הקד' אל הממתינים בחוץ.

היו מקרים שמרן שאל שאלות שלא ידעתי להשיב עליהם והייתי מוכרח לצאת לברר פרטים ולחזור עם תשובה ורק אז השיב. הייתה פעם שנשאלה שאלה לגבי חשש עין הרע בנוגע לעניין מסוים. מרן ביקש לדעת היכן מתגורר השואל, האם בבני ברק או בעיר אחרת. במקרה אחר לגבי ברכה על חולה ל"ע שחלה במחלה קשה וביקש ברכה לרפואה שלמה, ביקש מרן לדעת היכן בגוף פגעה המחלה, ולאחר ששמע שהמחלה פגעה בראש, אמר לחולה ללמוד הלכות תפילין בהסבירו שנאמר בחז"ל לא נברא הראש אלא לתפילין ולכן לימוד הלכות תפילין הוא סגולה לרפואה בזה.

גם את הזכות הזו אקח עמי, לשמח לבבות שבורים ברגעים קשים מאוד בחייהם, להקל עליהם במעט את התקופה הקשה בהבאת הדברים אל הקודש פנימה.

שנוכה שיהיה לנו למליץ יושר, לעם ישראל כולו, לפני הקב"ה שיאמר לצרותינו די.

הבית ברחוב רשב"ם (באדיבות ארכיון 'שיח אמונה')

ויהי

צילום רחפן: בצלאל כהן

יו"ר יהדות התורה
ח"כ הרב משה גפני

קודש הקודשים

מרן זצוק"ל היה קדוש מרחם, למד תורה כל הזמן. כל דקה אצלו הייתה מחושבת וכל רגע שלו היה מנוצל ללימוד התורה הקדושה.

כשהיינו נוסעים לאספה, של בחירות או כל אסיפה אחרת ונכנסתי לבקש ממנו שרוצים שיבוא לעצרת, הוא שאל איך יספיק את הלימוד שלו, ולאחר שביקשנו שוב הוא אמר שקודם הוא יסיים את הספק הלימוד שלו ואח"כ יוכל להגיע.

כשבאנו לקודש הקודשים לחדרו עם שאלות הרות גורל של היהדות החרדית ובכלל, הייתי לא פעם מחכה זמן רב ולמול עיני היה נגלה המחזה הזה של גדול הדור יושב ושקוע כל כולו בתורה הקדושה עם הסרגל של המעטפה על הגמ' ועובר דפים אחרי דפים, גמ' רש"י תוספות, מפרשים, ראשונים ואחרונים עד שאי אפשר היה בכלל להפריע לו ולעצור אותו מהלימוד. השקיעות שלו בתורה הקדושה הייתה מחזה מפעים בכל פעם מחדש.

בתקופת הקורונה הוא נלחם שלא לסגור את היכלי התורה והישיבות, שלימוד התורה של תינוקות של בית רבן לא ייפסק חלילה, שעל זה העולם עומד. והיום כולם מבקשים סליחה על כך שהעזו לומר שההוראה החד משמעית הזו הייתה לא בסדר. כולם היום מודים שלא להפסיק את הלימודים, הוא היה בקו הזה מההתחלה ולאורך כל התקופה.

מצד שני הוא היה זה שהוביל את החיסונים, מצד ונשמרתם מאד לנפשתיכם, ההשתדלות לעשות הכל לשמור על הבריאות של כל אחד ואחד יחד עם זה שלא להפסיק את לימוד התורה היה אצלו ערך עליון.

הדאגה לעם ישראל הייתה אצלו בראש מעייניו כל הזמן, הוא קיבל כל יום מאות אנשים מכל חלקי העם, דתיים ושאינם, לקבל עצה ותושיה, ברכות בימי שמחה וחלילה בשעת צרה, כלל ישראל בהמוניו היה עולה לרגל למעונו שברחוב רשב"ם על כל דבר ועל כל שאלה ורכים נושעו מברכותיו. הוא וודאי יחסר לנו מאד באופן אישי ובאופן ציבורי, נותר כעת חלל עצום של לימוד התורה שעות על גבי שעות כשהסתלק מאיתנו אדם בדמות מלאך ה' צב-אות.

אבל אנחנו סמוכים ובטוחים על ההבטחה של הקב"ה שלא תישכח מפי זרעו ושיהיה לנו מי שימשיך את ההנהגה של הציבור עד לביאת משיח צדקינו במהרה בימינו.

נסועה האדום

צילום רחפן: חיים לוריא

צילום רחפן: חיים לוריא

צילום רחפן: בצלאל כהן

אשכנזית דרבי

בעת מסע ההלוויה בעוד מאות אלפים ממלאים את רחובותיה של בני ברק, הספידו מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א, חבר מועצת הגר"י זילברשטיין שליט"א ובנו של מרן – הגר"ש קניבסקי שליט"א, את מרן שר התורה רשכבה"ג הגר"ח קניבסקי זצוק"ל

הגאון הגדול רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: "יש אדם ששקול כנגד כל העם. הקדוש ברוך הוא לוקח את האדם ששקול נגד כל העם כדי לכפר על עם ישראל. זה הזמן שלנו לבכות, זה הזמן לבכות על הצרות, ויש הרבה צרות". בדברי ההספד סיפר על המעשה המופלא עם החגב כאשר מרן כתב את ספרו על הלכות חגבים הוא התקשה בהלכה מסוימת ואז לפתע הופיע חגב על שולחנו. "במדרש שיר השירים כתוב פסוק נורא, אשכול הכופר, דודי לי, אומר המדרש, אשכול זה אדם שהכל בו, מקרא, משנה, תלמוד, תוספות ואגדות. הכופר שמכפר עוונותיהם של ישראל – דודי. האשכול מסוגל להגיד לדודי – די! שיוצא קצף מאת השם, רוצים לאבד את העם היהודי, מידת הדין רוצה את שלה ומידת הרחמים רוצה את שלה, יש אדם שהוא שקול כנגד כל העם, אומר הקב"ה אקח כופר שהוא יכפר על עם ישראל. חציו למידת הדין וחציו למידת הרחמים". "בשעה זו שמרן נמצא כאן לפני הקבורה, זה הזמן שלנו לבכות, זה הזמן לבכות על הצרות, ויש הרבה צרות, יש כאלה שסובלים מצרות של פרנסה, צרות של שלום בית, צרות של גידול ילדים, זה הזמן לבכות, זה הזמן להרעיש עולמות. כולנו צריכים לבכות ביחד".

הגר"ש קניבסקי

"ראינו מראות אלוקים"

לאחמ"כ בנו של מרן זיע"א, הגאון רבי שלמה קניבסקי, הספיד את אביו הגדול וסיפר על האבא שהכיר, כאשר היה ילד קטן. "היית סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, איך אני יכול להספיד אותך, אבא? אני יכול רק לספר סיפורים של ילדים קטנים על אנשים גדולים בלי שום הבנה, בלי שום השגה".

"ראינו בעינינו כשהיינו ילדים קטנים, בלילות שבת החורף, לא לומדים לאור הנר, אז הילדים, אנחנו, היינו משחקים עם אבא. מה היו המשחקים? יש ספר שנקרא מכלול המאמרים והפתגמים, בסוף מובא על כל מאמר את מקורו. המשחק היה שהאבא הגדול רבי אברהם ישעיהו היינו קוראים לו את מאמרי חז"ל והוא היה אומר את המקור. ראינו מראות אלוקים".

"דודי רבי יצחק זילברשטיין היה מגיע כל יום שישי לאבא להציג בפניו את השאלות הקשות שהצטברו אצלו במשך השבוע. לפני למעלה מעשרים שנה הייתי שם, רבי יצחק היה מציג את השאלה ואבא היה פותח שולחן ערוך ומראה באותיות הקטנות ששם השאלה הזו כתובה. זו הייתה ידיעה ברורה ועמוקה בכל חלקי התורה".

"כשהיה מגיע מהכולל, האוכל היה מוכן על השולחן, אמא מעולם לא פספסה את זה, הוא הקפיד מאוד שלא לאכול בלעדיה, אם היא לא הייתה שם הוא לא הסכים לאכול. ואם זה היה לוקח דקה עד דקה וחצי עד שהיא הגיעה אז הוא היה מיד מסתובב לסטנדר וממשיך ללמוד עוד דף גמרא".

"אני בא להספיד את האבא שלנו, היית אבא של כולם, דאגת לכל ילד וילד, דאגת לכל נכד ונכד, דאגת לכל אחד ואחד, דאגת באופן פרטי. כמה בחורים קרבת, כמה אברכים קרבת בסבר פנים יפות. היית עונה אלפי תשובות ואמרת לי פעם שאתה רואה שחלק מהשאלות זה של ילדים קטנים, והם שואלים כי הם רוצים שיהיה להם מכתב ממני, אז שווה לי להקדיש זמן בשבילם בכדי שיהיה להם חיווק ממני".

יש עצה, מוסר היא העצה היחידה לעסוק בספרי מוסר שהיא עושה שהאדם יראה ביקורת עצמית, ביקורת עצמית לפשפש במעשיו, היצר הרע חזק מאוד וצריך כל רגע ורגע השפעה וסייעתא דשמיא שלא להיכשל - את ה' אלוקיך תירא.

הרבה פעמים כתוב בתורה יראת שמים, זה נגד הטבע, וצריך תמיד תמיד חיווק ליראת שמים, וזה על ידי קביעות יומיומית בספר מוסר, יש הרבה ספרי מוסר, שמזכים את עם ישראל לזכות בהשפעה ברוחניות. אבל ספר מוסר שמשעמם לא משפיע. אבל יש ספרים שמעניינים. קביעות יום יומית בספרי מוסר בדברים המעניינים שמשפיעים, והרגע הזה שחסר לנו ההשפעה של אדם גדול כמוהו שזה השפעה של רוחניות.

אנחנו חייבים להחזיר לו ברוחניות ואין סוף לתענוגי עולם הבא וזה אנחנו חייבים, לתת לו את הזכויות האלה שאנחנו מתעוררים לתפילתו.

וזה הדבר היחיד שאנחנו יכולים להחזיר לו, להוסיף זכויות בשבילנו זו גם הצלה ברוחניות, וזה גם חסד גדול על המתים שאנחנו חייבים לו הרבה, ואין שיעור למה שאנחנו חייבים לו, כל הציבור, כל העולם חייב לו ואין זכות לתענוגי עולם הבא, וזה רק על ידי קביעות יום יומית בספרי מוסר שמעניינים, וכל אחד מקבל על זה השפעה עצומה.

והבית נהיה מאושר, חיים מאושרים בבית, זה בשבילנו תענוגים רוחניים, וגם זכות גדולה מאוד שאנחנו חייבים לעשות. ומן השמים ירחמו עלינו ונזכה - ובלע המוות לנצח.

הגר"י זילברשטיין

"זה הזמן שלנו לבכות"

לאחמ"כ הספידו חבר מועצת גדולי התורה, גיסו של מרן זצוק"ל, רבה של רמת אלחנן וראש כולל "בית דוד" בחולון

מרן הגר"ג אדלשטיין

"כל העולם חייב לו"

מרן ראש הישיבה הגאון ר' גרשון אדלשטיין נשא דברי הספד מרכבו סמוך למיתו של מרן שר התורה וכינה את הדור "יתום".

יש גמרא, "וי לארעא דישראל". היה אדם גדול שנפטר שהספידו אותו ואמרו וי לארעא דישראל. נפטר אדם גדול ואמרו הספד גדול לארץ ישראל.

וכאן רה"י הגר"ג פותח בהספד על מרן שר התורה, לא כתוב שהוא היה הגברא רבא היחיד בארץ ישראל. אבל כתוב שאם חסר אחד חסר השפעה לארץ ישראל. בכל העולם לא היה חסר השפעה ואף על פי כן היה חסר בהשפעה.

אצלנו, היום, זה וי לארעא דישראל, כאן זה גברא רבא, זה לא גברא רבא שיש עוד גברא רבא, זה היה הגברא רבא היחיד של ארץ ישראל, לא שחסר אחד אלא כעת אין גברא רבא בכל ארץ ישראל ובכל העולם כולו. כעת אין גברא רבא חסרה ההשפעה ואם אין ההשפעה זה איום ונורא.

כל יהודי צריך השפעה ובלי השפעה זה איום ונורא, אם אדם עושה כל מה שיכול אז יש סייעתא דשמיא, עכשיו זה לא פשוט זה וי דארעא דישראל, ווי לכל העולם כולו, כולנו מושפעים ממנו, ביקשו ממנו תפילות וברכות. השפעות כאלה שאין כעת בכל העולם כולו, וזה המצב כעת.

מה זה מחייב אותנו? מה אנחנו חייבים לעשות כעת? מה צריך לעשות, כעת חסר השפעה, יש עוד גמרא שהקב"ה עושה דין לצדיקים, אצל צדיקים זה לא עונש, זה רווח לצדיקים והקב"ה מתעלה, צריך מדרגה, אנחנו בדור עני, דור יתום. חסר לנו בעלי מדרגה שנוגשים שכל הדור שחסר לנו ההשפעה, להוסיף יראת שמים על כל אחד ואחד, יש צורך ביראת שמים. ואיך מוסיפים יראת שמים? לב אבן לא מקבל השפעה,

האתר הגדול בישראל

ק"מ מחשבה

לציוד טיפוס חילוץ סנפלינג
עבודה בגובה בניית קירות טיפוס
בניית מתחמי נינג'ה
אביזרי נינג'ה מזרנים ועוד

היכנסו עכשיו והזמינו
את הציוד שאתם צריכים!

www.iclimb-shop.co.il

נבה אור העולם

אני אני ונני ישראל ופדשיו

יחד עם כל בית ישראל מבכים מרה ביגון ובדמע את הסתלקותו לגנזי מרומים של גדול הדור מופת הדור גאון הגאונים משיירי כנסת הגדולה שר התורה והיראה עמוד ההוראה אשר כל רז לא אניס ליה, ממעתיקי השמועה אשר לא פסיק פומיה מגירסה בנם של קדושים חסידא ופרישא עמוד העולם בעל דרך אמונה

קודש הקדשים מונא ודנא שר התורה
הקה"ט ציס"ע ושכבה"ג

רבינו חיים קנייבסקי זיע"א

אשר התבקש לישיבה של מעלה ועלה בסערה השמימה
בשושן פורים ערב שבת קודש

רבינו הגדול זצוקלה"ה התעטר בכתרה של תורה כבר מצעירותו יצק מים על ידיהם של גדולי הדור זצוק"ל והנחיל לעם ישראל את עמל התורה בהתמדה שקידה עצומה ומופלאה, וכן את דרך ההלכה הברורה בספריו ופסקיו הרבים שזכו להתקבל בכל תפוצות ישראל החזיק את העולם בקדושתו ותפילותיו והיה כאב רחום לכל פונה בעצה ותושיה אשר נשא את עירנו בית שמש על לבו הטהור

אהה! מי יתן לנו תמורתו!

ד"ר עליזה בלוד
 ראש העיר
 סיעת דגל התורה
 וחברי הנהלת העיר

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

חשמל ואביזרי רכב

שייקה שירות | אמינות | אחריות

מצלמת דרך
 החל מ-
149 ₪

מצברים
 החל מ-
399 ₪

ליטוש פנסים
 החל מ-
49 ₪

מגבי סיליקון
 החל מ-
49 ₪

מולטימדיה
 חיישני רוורס
 שלטי נוחות
 בוסטר
 להנעת הרכב
 ועוד...

ק"מ מחשבה

קנה גלון שמן ב-69 ₪
 קבל גלון מים לרדיאטור **מתנה!**

10% הנחה
 למתנדבי 'ידידים'

רח' חיד"א 27, ב"ב (מול עזרה למרפא)

077-4044395

אתר החדשות של הציבור החרדי

האתר היחיד שמסקר מכל הזירות

המקומיות בכל רחבי הארץ בכל זמן

אבל גדול ליהודים

מרן הגרשי"ח קניבסקי זיע"א
תרפ"ח - תשפ"ב

הרה"ג ר' שמואל צברי

אבל יחיד

נהי וקינה אחר מיטתו של רבינו הגדול רשכבה"ג מרן שר התורה הגאון רבי שמריהו יוסף חיים קניבסקי זיע"א

שר התורה, תואר שמאפיין יותר מכל את מהותו, ואכן זכינו שלימים תואר זה נהיה חלק משמו.

המון הנהגות בחינוך קיבלנו ממנו שלהם ראוי ליתן מקום נפרד, הרבה מופתים וגילויי רוח הקודש בשופי ראינו אצלו שגם הם ראויים לפרק נפרד. למרות כל הקירבה והחיבה של מרן אלינו, מעולם לא הטרדתי אותו אם לא היה צורך והכרח ודברים רבים שאלתי דרך נכדו חביבו ונאמנו הגאון רבי גדליהו הונגסברג שליט"א. ובפרט בזמנים שהיה חלוש יותר לא העזתי להטריחו, ידעתי מהי התורה עבורו, הלא ראיתי זאת במו עיני ולא מפי השמועה, ידעתי מה שווה רגע אחד אצלו. מי אני שאעצור את התורה של רבינו, ולמרות שלא פעם שאלני על כך שלא רואני.

בימי סער ומצוק חיברתי ספר מוסר חינוך לעצמי, ומרן שהיה מצוי איתי באותה תקופה בכל רגע ונתן ליבו וידו איתי באופן שלא יתואר ולא תאומן ממש אב לבן, והראיתי לו ספר זה שנקרא "תכתב זאת לדור אחרון". והוא לקחו וקרא בו מהחל ועד גמירא ולא הניחו מידו עד כלותו. ואח"כ אמר לי אתה חייב להדפיס לציבור. אמרתי לו שמסתפינא היות ויש דברי מוסר ומי אני להשמיע שנותן מוסר לאחרים. אמר לי אתה מחויב, אבל נשתהיית. פגשני רבינו מס' פעמים ושאל: כבר הדפסת? ובפעם האחרונה היה זה בחתונה אצל הגאון רמ"מ שולזינגר צוק"ל, אז ניגש אלי בנו מורנו הגאון האדיר רבי יצחק שאול שליט"א ואמר לי בתוכחה של אהבה: אבא אומר לך כבר 3 פעמים ואתה לא עושה?! אז אזרתי חיל להדפיסו, אבל לא לפני שהגשתי לעוד מחכמי ישראל ובפרט לרבינו מופת הדור הגרמ"ל זיע"א ונאמר לי מפי נכדו הגאון המיוחד, תפארת המידות והמעלות רבי יוסף שליט"א כי הספר נשאר על שולחנו של הרב כשבוע ימים שהרב השתעשע בו, ושמתחיל.

כך, גדלתי וצמחתי בצילו של האילן הגדול מרן רבינו כל הימים, כך, לא זזה ידי מידו קרוב ל-40 שנה. כך היה לי רבינו לאב ולמורה דרך. גם בימים שלא היה ניתן להיכנס לרבינו או שלא הייתי חפץ להטריחו סתם, הייתי עומד מרחוק, מול הבית הגדול מביט עליו, מעביר הזיכרונות, שומע את קול רבינו מדבר אלי ומקבל כח להמשיך. ועכשיו, איה מורי ורבי, אבי יתום אני, ויתום הדור!

יהי זכרך רבינו ברוך, ונשמתיך צרורה בצרור החיים, ותעמוד מליץ טוב עלינו ועל כל כלל ישראל המצויים בצרה ובשביה ותעתיר עבור הכלל והיחיד.

בשולי ובלב הדברים אני רואה חובה להודות להלל ולשבח לבניו ולנכדיו הגאונים והנעלים אשר היו ימים ולילות שם למען רבינו ולמען הכלל, דברים שלא ניתן לשער ולתאר כמה יגיעה וטירחה צריך מול הרבבות הצובאים על הקודש, יום יום, שעה שעה ובפרט בזמנים עמוסים כמו חגים וכדו' מול השאלות הרבות מכל העולם וכו' וכו' עבודתו של ממש למען הכלל. ובפרט מרגיש אני חובה וכמדומה שכל ישראל מרגישים כך להודות להאי גברא יקירא אוצר כל כלי חמדה, תפארת המידות, יקר היקרים, מוכתר בנימוסים, הרה"ג רבי ישעיהו אפשטיין שליט"א על הארת פניו אלי וחברות מופלאה משך כל השנים כפי שהאיר פניו לכל אחד ואחד, יחס נפלא וסובלנות, והזדהות עם כל פניה, זאת למרות כל טרדותיו הקדושים עם הרב במסירות יומם ולילה ותקצר היריעה מלהרחיב. זכורני לפני עשרים שנה ששאלתי מניין הכח הזה להתמסר כל כולו למען הרב, ענה לי: "כשיודעים ומכירים במי מדובר זו בכלל לא שאלה ואין כאן כל קושי". אשריך רבי ישעיהו ואשרי חלקך בזה ובבא.

שיהיה נכתב "בהכוונת" וכך עד היום.

ועם כל זה, בכל פעם שהייתי נכנס אליו היה שואל "ואתה זוכר להמשיך ללמוד, לחבר ספרים?" הייתי עונה בחיוב שמשתדל. עד שפעם נדהמתי שאמר לי באחד הביקורים אחרי ששמח לשמוע על התפתחות "החיידר הכשר" כפי שהיה מכנהו, אמר לי "אבל זה הטפל אל תשכח את העיקר, ללמוד תורה". עמדתו המוסרית אחרי כל זה? חינוך? ילדי ישראל? זה טפל?! עשרות שנים אח"כ רק הבנתי שכל חפצים לא ישו בה אפילו חפצי שמים. (ע"פ הגמרא מ"ק ט:). דהיינו שאצל האדם עצמו חיוב לימוד התורה זה הראש והראשון אין גבוה מזה, כל השאר, הדברים הכי חשובים בעולם זה טפל לתורה מבחינת החיוב שלך בעולמך. אז מבינים מושגים של שר התורה מה זה לימוד תורה, זה המהות, זה עיקר החיים. צריך לברך את ישראל, צריך לתמוך בקופות של חסד למען הציבור, אבל מבחינתו לחזור וללמוד, זה לחזור למים החיים, לחיים עצמם! לכך גם כאשר גאה ליבי ברצוני לחבבו ולייקר מעלתו של מורי ורבי, בחרתי שנכתירו דווקא בעיתון הזה בשם "מרן

על ההרים אשא נהי וקינה, על שמועה כי באה, ונמס כל לב ורפו כל ידיים, שקעה השמש בצהריים, כבו המאורות ואספו נגהם, ויהי לאין כל מחמד עין. הורם הנור והוסרה העטרה, דמוע תדמע עיני, מאנה הנחם נפשי יום נלקח אדוננו מעל ראשו פאר דורנו, מחמד עינינו, מנהיג דורנו, מרן שר התורה, רבן של כל בני הגולה. אשרי עין ראתהו, אשרי הדור שרבינו שרוי בו ואשרי המובחרים אשר זכו להסתופף בהוד צילו, שכולו חופף קדושה וטהרה, אהבה ויראה.

"ועל בן אימצת לך"

רבינו! אבי אבי אתה! ל"ט שנים זכיתי לחסות בצילו הנאה. זכיתי לקרבה גדולה ולהארת פנים מופלאה. עוד מכי הוינא טליא כבר תליטר בעוד רבינו אביו הגדול הסטייפלר היה חי, הייתי מגיע לביתו עם מו"ר הגאון הצדיק רבי ב.פ. יבלחט"א והיו יושבים ולומדים והייתי יושב לצידם ומתבונן באור פניהם הקדושים המחייכים ומפיצים אור יקרות מנוגה אהבת התורה שפעפה בהם.

כך התחלתי את דרכי בבית הגדול והקדוש שברחוב רשב"ם 23. לימים לאחר נישואי שכבר הבית החל להיעשות תלפיות, הייתי מוצא עדנה וזמן עם רבינו כמעט בכל בוקר ברשב"ם 10 כשהיה נוהג לכבד ולשמח את אחותו האלמנה הרבנית ברזם לאכול אצלה ארוחת הבוקר וישוב ללמוד עד שהיה מגיע הזמן לילך לכולל חזו"א, אז היה מגיע נאמנו מאז הרב ישעיהו אפשטיין שליט"א להסיעו לכולל. זה היה זמן זהב שהייתי יושב עימו ומתנה בפניו עניינים בלימוד שהייתי עסוק בהם. באותו זמן שהייתי כבר בן כ"א שנים חיברתי את ספרי הראשון "ספר השיטות על איסור והיתר" ומרן זיע"א זרזני להוציאו לאור עולם. וכך היה נותן עיניו וליבו עלי כמלאך המכה על הצמח ואומר לו גדל. היה מלווה אותי בכל ענין וכל ענייני חיי נעשו על פיו.

הייתי כה נרגש לפוגשו ברחוב העיר כי אז פניו היו שוחקות אלי ובמבט אב אוהב היה עוצר מהליכתו ומשוחח עימי ומתעניין מה עוד התקדמתי ובאיזה ענין עוסק עכשיו ולרוב אהבתו הורה לגבאי הרב מ.ב. שליט"א שלא ליתן לי להמתין בתורים.

זכיתי לאהבתו הרבה של רבינו, עד שהטריח עצמו לנחמני בעת שישבתי שבעה, להבדיל היה שולח את הרבנית עליה השלום לייצג את הבית בכל השמחות המשפחתיות. לימים כשהייתי אצלו והיה שם אחד יהודי יר"ש שלא מצא חיידר טוב עבור בנו, לפתע מרן הרים את קולו ואמר "הנה הרב צברי יקים לילדים שלך חיידר". הייתי המום! אני אברך, רוצה לשבת וללמוד, הרב"ה עצמו כל הזמן מכוון אותי לכך ולבסוף מטיל עלי דבר שאין לי איתו דבר וחצי דבר, אבל הרב ממשך "שיהיה זה חיידר על טהרת הקודש", שיהיה מקום לבני התורה הספרדים כדבעי.

אין לספר ולשער אילו קשיים עברתי כדי להתחיל את העניינים להקמת החיידר, למרות שמגדולי הדור קבלתי מיד את הארת הפנים הכי גדולה והעידוד ובפרט ממרן מופת הדור רבינו הגדול רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זיע"ע, שמאז ועד יום פטירתו נשא את החיידר על לוח ליבו והיה מטריח עצמו שאין לשער ולתאר. וכן מרן רבינו רה"י הגרא"ל זיע"א ושאר גדולי עולם שנתנו כולם מכתבי תמיכה. הייתי מעדכן את מרן שר התורה את שאני עובר, שאפילו למצוא מקום לא היה ניתן, ובפרט שחליתי באותה עת ב"מונו" ובקושי הייתי יכול לזוז, אבל בציווי המלך התקדמתי ובס"ד פתחנו את החיידר שלימים מרן לקח עליו חסותו. אמנם לא הסכים לקבל ע"ע את המילה נשיאות אמר בהאי לישנא "אני נשיא? איזה נשיא?" והסכים

מרן הגרשי"ח קניבסקי זיע"א
חב"ח - תשפ"ב

ירון קדושים

הילדים שלי, הילדים של מרן

צילום: דוד קשת

כשהגעתי הביתה לאשדוד, אשתי שאלה: "למה חליפה?", ענית: "זה לברית. הרב אמר שתהיה ברית..."
בחדש אדר תשס"ב, עשרה חודשים לאחר מכן, אשתי כרעה ללדת.
במהלך ההיריון לא בדקנו את מין העובר. עיקרון כזה שלי, שעכשיו היה יותר חזק מתמיד. לא רוצה לדעת. שיישאר בהפתעה.
כשהגענו לבית הרפואה "מעייני הישועה" והם פתחו את התיק קבלת ילודת, הם היו בהלם. הלם טוטאלי.
אשתי הוכנסה ללידה בחדר ניתוח. ניתוח קיסרי. כל הרופאים הוזעקו לחדר הניתוח.
לא האמינו שיש הריון ובטח ובטח לא שיש לידה מוצלחת. אבל זה לא הסוף.
הרופאה יצאה.
בישרה לי: "מזל טוב יש לך בן. בן בריא ושלם."
אבל היא הוסיפה עוד משהו.
"מוזר... אין כלום. הכל תקין לחלוטין... פתחנו בחדר ניתוח. הכל תקין... לא מכירים תופעה כזו..."
מאז ב"ה נולדו לי עוד 3 ילדים. לכל הריון סיפור משלו. והברכה הנוספת של "ילדים בריאים שלמים", קיבלה משמעות אדירה בכל לידה מחדש.
ענין לסיפור בפני עצמו.
הילדים של ברכת ר' חיים.
חבל על דאברין.

(על החלק של ה"בריאים ושלמים" זה סיפור בפני עצמו... כמה שהבנתי את הברכה מאוחר יותר.)
הסתובבתי לצאת. והרב קרא לי שוב. חזרתי. הרב חיך שוב והצביע על הפנים שלי המגולחות למשעי ואמר: "אבל ילד צריך לשחק בזקן של אבא..."
חייכתי בחזרה מאושר. מה זה בכלל לגדל זקן לעומת ילדים בריאים ושלמים?
כעבור חודשיים, בל"ג בעומר תש"ס, נסעתי לבני ברק, לבר מצווה של משפחת לבין. ונכנסתי לבית הרב. הפעם המתנתי בתור כמו כולם על המדרגות המפורסמות.
כשהגיע תורי, ניגשתי לרב בחרדת קודש. הצבעתי על פניו שהיו מכוסות בזקן של ספירת העומר שטרם גולח. "הרב. הרב ביקש ממני לגדל זקן."
אז הנה. הזקן יישאר ואני לא מגלח. אני מבקש ברכה לבן זכר."
הרב חיך שוב ושאל אותי "אין לך ילדים?".
אמרתי: "הרב. יש בת אחת. והרופאים אמרו שלא יהיו עוד ילדים והרב בירך שיהיו לי עוד ילדים. ואני מבקש ברכה לבן."
הרב הביט אלי ואמר: "יהיה לך בן". ככה בפשטות.
ירדתי במדרגות והמשמש קרא לי לחזור "הרב קורא לך".
חזרתי בחזרה והרב הביט לעברי ואמר מילה אחת: "בקרוב".
מרוב שמחה והתרגשות הלכתי לליבונין ברבי עקיבא וקניתי חליפה חדשה.

הגיע העת לספר סיפור של מופת עצום ממרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל.

אני לא אדם שתר אחרי סיפורי מופתים. אבל זהו מופת אדיר שקרה איתנו ושבילתי ניתן לתיאור מתוך המון מופתים שראיתי שם בעיניי ממש. ממש נגד הטבע!
נצרתי אותו 22 שנה ומלבד ההורים ומעט מאוד בני משפחה שהיו מעורבים בזמן אמת, לא סיפרנו. והעת הגיע לספר. לדאבונו. לכבודו של מרן זצ"ל.
אחד מיני רבים ואדירים שראיתי בעיניי ממש. זכיתי והייתי מבאי הבית הקדוש של הרב זצוק"ל מזה כ-30 שנה. עוד כשהייתי בחור צעיר ונכנסתי מידי כמה ימים אל ביתו הקדוש כשמעטים היו מגיעים לשם בשעתו.
בל' באדר א' תש"ס (7.3.00) נכנסה אשתי שתחיל ללידת ביתי הבכורה. מיד לאחר הלידה הובהלה אשתי לחדר ניתוח לניתוח חירום כשרופאים רבים מוזעקים לחדר הניתוח ואני עומד בחוץ. מתוח מאוד ולא מבין על מה ההתרחשות ומה קרה.
לאחר כחצי שעה יצאה מחדר הניתוח רופאה (כמדומני ששמה ר' אריאלי), קראה לי ולקחה דף ועט.
היא ציירה משהו. הסבירה משהו על מום מולד רפואי אצל אשתי שלא הבנתי ושלא אכנס לפרטיו כעת. שמעתי רק "זו תהיה הילדה היחידה שלך. לא יהיו לך יותר ילדים. תגיד תודה שההיריון הזה עבר בשלום. לא יהיה עוד הריון".
האבחון החד משמעי היה לא באמצעים טכנולוגיים אלא למראה עיני הרופאים במהלך ניתוח פיזי!
וזהו.

בחור בן 24 מקבל מכת גרון קשה. ילדה אחת וזהו. שאלתי אולי זו טעות. אולי יש פתרון. היא הדגישה שוב, הרופאה: "ערכנו ניתוח אחרי הלידה. פתחנו וראינו בעינינו. זה לא דבר בר שינוי או תיקון".
הלכנו לעוד 3 רופאים מומחים. אחד בבלינסון ושניים פרטיים. וכולם עם אותה חוות דעת.
אין יותר ילדים. זהו. תברכו על מה שיש. מה עושים?
הולכים ל"ר' חיים".
נכנסתי לר' חיים קניבסקי זצ"ל. תיאמתי עם אחד מהמשמשים בקודש, אתו הייתי בקשר קבוע, והכניסו אותי בפרטיות לחדר הלימוד של הרב.
הרב היה שקוע בלימודו על הסטנדר ואני ממתין. עד שהרב קם לקחת ספר מהספרייה.
ניגשתי אליו.
סיפרתי לו.
"הרב. ככה וככה הרופאים אומרים. מה לעשות? אנחנו רוצים עוד ילדים".
הרב חיך חיך את חיוכו המיוחד. חיך ענק ורחב.
כולם רגילים לברכה בקיצור נמרץ. אבל לי הוא אמר באופן ברור:
"מה הרופאים יודעים??? יהיו לך ילדים בריאים ושלמים" ככה. בפשטות. גם יהיו ילדים וגם בריאים ושלמים...

אבל גדול ליהודים

מרן הגרשי"ח קניבסקי זי"ע
תרפ"ח - תשפ"ב

הרב אברהם רובינשטיין

אהבתו, לעולמים

הרב אברהם רובינשטיין, ראש עיריית בני ברק ומזכיר מועצת גדולי התורה נפרד ממורו ורבו מרן שר התורה זי"ע

ברק זוכה ליצור יש מאין ולהקים משק מים עירוני מושלם ללא חשש חילול שבת ח"ו, בהדרכתו המדוקדקת נקבע צביון העיר ושכונותיה בסוגיות רבות שהציבור אינו מודע להן, נושאים וסוגיות שהתבררו לימים כנבואה של ממש בגזרת מלך. כך נבנו היכלי תורה וקהילות קודש שהפכו לעולם מלא של תורה וחינוך, וכך הוקמו שלל מיזמים ותכניות מיוחדות לרומם ולגדל את בני הישיבות ועמלם בתורה לחדש חידושי תורה ולהיות קבועים בעמלה וביראתה. מכאן, מביתו הצנוע שבשיכון 'חזון איש' הוביל והרחיב את שמירת השמיטה בהיקפים כבירים, כשהוא מגן ומסוכך על העיר ביגיעת תורתו וקדושתו ללא הפסק. "בבני ברק לא יקרה כלום" - היו דבריו בכל עת צר ומצוק, כשכולנו ידענו את הסיבה לכך - "בברבך קדוש", בזכותו של איש האלוקים הדבוק בתורה, והוא, צדיק גבור והקב"ה מקיים. רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה עדי עד, נסתלק בעווננו בפתע פתאום.

ברק ראה מורי ורבי כ'עולם קטן' שכל דרכיה ותהלוכותיה חייבות להיות על אדני היראה ללא שום זיוף או שינוי, והוא בעצמו, בעינו הבוחנת ובדאגתו הכבירה, שימש 'נוטר קרתא' - שומר העיר ומאיר נתיבותיה בכל פרט בעין פקוחה ובמעורבות מפליאה כמי שעוסק בחמורה שבחמורות. בדרישתו ובקדושתו הוגבהו חומות השבת בעירנו כאשר בני

הלב קרוע, העיניים דומעות והנפש מסרבת להאמין. צירוף המילים 'מרן רשכבה"ג שר התורה זצוק"ל' איננו נתפס ואיננו אפשרי. 'לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומיות שבלב' והרעם הנורא הזה, שובר ארזים כאשר שיבר ד' ונגדע הארז בלבנון. אבי אבי, ביראה ובהנהגה כאשר זכיתי להתאבק בעפר רגליו של איש האלוקים ארבעים שנים תמימות. ראיתי בבירור ובגלוי פעם אחר פעם שרוח אלוקים עימו ביראה טהורה במופת ובמורא, שביליו במים רבים ושכינה עימו בכל דבר ובכל עניין ולא נפל מדבריו ארצה.

בחיבה ואהבה מיוחדת זכיתי ליטול עצה והדרכה באלפי אלפי הנחיות והנהגות בכל ענייני הציבור בתפקידי כמזכיר מועצת גדולי התורה וכשלוחו ברבים מענייני הציבור, אצורים עימדי המוני הדרכות והוראות מופלאות בסוגיות מורכבות וסבוכות שהסעירו את העולם היהודי ונחרטו בדברי ימי היהדות הנאמנה, דברים שנאמרו לשעתם ולעתיד לבוא. כאשר יישא האומן את היונק, בדאגה שאיננה ניתנת לתיאור, נשא רשכבה"ג מרן זי"ע את בני ברק על כפיו ביראה מופלאה, עיר בה ראה את עיקר עמלו של דודו הגדול מרן החזון איש זי"ע. למעלה מעשרים שנותיי בשליחות הציבורית בעיריית בני ברק, היה מעורב מרן בכל ענייני העיר קטן כגדול. את בני

ח"כ הרב אורי מקלב

אהההה, רבינו מרן שר התורה

ח"כ הרב אורי מקלב, מבאי ביתו של מרן זה למעלה מיוכל שנים בנטפי דמע אחר מיטתו של מרן שר התורה

כולו במדבר ההרסני של דורנו. רבים שלחו דרכנו שאלות הכי אישיות, וקבלו לעיתים הכרעות שהאדם הפרטי התקשה לקבל, אך כיון שניכר שתשובתו מגדולתו בתורה, וקיבלו זאת. בשורות אלה גם נזכיר כי אנשים שהיו רחוקים מאוד מתורה ומצוות קיבלו את מרותו. לא פעם סיפרו לנו אנשים רחוקים כי היו בביתו וקיבלו את עצתו. כך גם קהלים שהופתעו ולא האמנו שהם היו בקשר עם ביתו של הרב. אף אלו שאינם יהודים, חברי כנסת מסיעות שאינם יהודיות שמעו, ידעו והתעניינו על דמותו המופלאה. כל ראש עיר רצה את ברכתו, כל פוליטיקאי רצה תמיכתו, כי ידע שיש משמעות, וללא רק פוליטית, לברכתו. ברכתו של רשכבה"ג מרן שר התורה פתחה דלתות בכל מקום, אצל כל שר ואצל כל ח"כ. הוא היה 'ממס' את האנשים הכי קשוחים ומנותקים. ואסיים בזה שגם אנשים שהיו מנותקים לגמרי, ברכתו השפיעה עליהם מאוד. הם הרגישו כי איש מיוחד וגדול לפניהם.

השאלות שהזמן גרמן כאילו הוסטו הצידה, והשהות במחיצתו גרמה לנו להרגיש רצון עז לדבוק בו, להיות חלק מרבינו, חלק מר' חיים, איש קדוש מרחם, דמות תורנית וצדקנית שהחומריות לא הגיע אליו.

הדרך, לחיות ולנשום ללא הפסק יום ביומו על פי דקדוקי ההלכה והשו"ע על כל חלקיו, זו היא צוואתו. לא פעם שמעתי כיצד בחלומותיו היה הוגה בתורה אף מתוך תנומה. הוא "הפקיר" את ביתו הצנוע לעם ישראל, ללא כל דרישות, וללא כל טענות. תלונתו היחידה הייתה תמיד שלא נותנים לו ללמוד, כרעב שלא אכל זה ימים. כעין משה רבינו במדבר היה רבינו משענת לעם ישראל

כל עם ישראל בארץ ובעולם שרוי כעת ביתמות אדירה עם הסתלקותו של ספר התורה החי שעלה בסערה השמימה. קשה לכולנו לתפוס את עוצמתו וגדולתו של רבינו זצוק"ל. כדי להבין את גדולתו המופלאה צריכים להיות בעלי שיעור קומה, תלמידי חכמים ענקי רוח, כדי שנביין מה חסרנו ומה אומרת הסתלקותו של מרן שר התורה מאתנו, דמות פלאית שהיה לה מקום מיוחד. מקטנותו ועד זקנותו, כבר בגיל צעיר מאוד עוד לפני למעלה משמונים שנה כבר ראו כולם את ייחודיותו וגדולתו והבינו לאן גיע - זו גדולתה של התורה.

אביו מרן הסטייפלער זי"ע ראה בו גדולות בגיל צעיר מאוד. כל מהותו של רשכבה"ג מרן שר התורה הייתה תורה והלכה, כמין דמויות הענק של צדיקי דורות עברו שקראנו עליהם ועל דמותם התחנכנו - אך הוא היה חיי בתוכנו. זוהי דמות שנשענו עליו כל עם ישראל. כל מהותו הייתה תורה. כל שבילי התורה ועמקותה היו בכך אנוש ויהי לפלא. כל מפגש בביתו היה מלווה בריגוש פנימי עצום. בכואנו אל הקודש הרגשנו משהו רוחני באויר, מקום השראת השכינה.

כל עם ישראל ראה מה התורה יכולה לעשות לבן אנוש, לאיזה דרגת נקיות ניתן להגיע לאחר עמל ויגיעה. אור פניו קרן תדיר, צניעות לצד יראת חטא שאין דומה לה, דמות הוד נוראת הוד המטה שכמה לסבול בסבלותם של אחרים, וצרתם לו צר. על אף גדולתו ועוצמתו, רבינו היה יורד לפרטי פרטים בשאלות של פסיקה והכוונה, כולל בשאלות ציבוריות. תשובתיו היו חדות כתער, אבל נוכחותו עטפה אותנו ברוחניותו וכל

ח"כ הרב ישראל אייכלר

הגדלות שבשתיקה

שלפניו, וכאילו הוא מרחף בשמי רקיע. הוא ניצב ארצה וראשו מגיע השמימה. היה אפשר להרגיש בחוש שהוא כלל לא איתנו, אלא נמצא בספרות עליונות שאין לנו בהן מושג והבנה. דמותו הייתה כאחד מן הצדיקים הקדומים, שזכינו ושתל לנו אותה הקב"ה בדורנו. "ראה הקב"ה בני עלייה והמה מועטין עמד ושתלן בכל דור".

ולצד הגדלות הרוחנית והחלא מושגת הזאת, היה ביתו של רבי חיים פתוח לכל. עוד בימות הרבנית ע"ה שכיבדה וקיבלה כל בת מישאל, ללא הבדלי מוצא או עדה, ואפילו בלי לברר מי היא ומה מעשיה. היה בה אהבה פנימית עמוקה וכנה לכל יהודי ויהודייה, והיא הנחילה את דרכה לצאצאיה גם אחרי לכתה כאשר הבית נותר פתוח וכהפקר לכל יוצא ויבא. אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם. בכל הארץ יצא קולם. במילים ספורות, לוחשות כגחלי אש, ניווט רבי חיים את ההנהגה הציבורית בימים סוערים וקשים. "ווי חסרא ארעה דישראל גברא רבה". אוי מי יתן לנו תמורתו.

לפיכך נברא כבוד פה ומגמגם למען ידעו הכל כי השפעתו היתה רק משום ששכינה מדברת מתוך גרונו. רבי חיים לא הנהיג את העם באמצעות דיבורו או נאומיו, כי אם באמצעות שתיקתו. זכינו להיכנס פעמים רבות אל מעון קודשו של שר התורה זצוק"ל, בין אם לעצה ציבורית או אישית, או לברכה. היה זה מחזה מפעים, לעמוד לצדו של הרב, שהיה דומה למלאך, כשהוא שקוע ראשו ורובו בסוגיה

ציון במר תבכה וירושלים תיתן קולה. בפניא דמעלי שבתא בסעודת שושן פורים קיבלנו יחד עם כל בית ישראל, את הבשורה הכואבת כי שבת מושש לבנו, בסילוקו של גאון וצדיק מרן שר התורה הגאון רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל. מרן רבינו חיים זצ"ל האיר את העולם בתורתו. שקדנותו ובקיאותו הייתה למגדלור לצעירי צאן קדשים, זקנים עם נערים. אוהבי תורה למדו התמדה מהי מרבי חיים. די היה להציץ פעם אחת אל פנים הבית ברחוב רשב"ם כדי לרכוש אהבת תורה לכל החיים. הפלא הוא שכל ההשפעה הזאת נרכשה במידת השתיקה. משה רבינו ע"ה היה כבוד פה וכבוד לשון באופן שהוא עצמו אמר: "לא איש דברים אנוכי" "שלח נא ביד תשלח". הקב"ה היה יכול לרפא את שפתותיו שנכוו אצל פרעה, ומדוע השאיר את מנהיג האומה היהודית כך? כתוב בדרשות הר"ן שמשה רבינו היה כבוד פה, למען לא יאמרו הבריות כי בגלל היותו נואם ומטיף טוב, הצליח להשפיע על העם לתת לו תורה, או השפיע על פרעה לשלח את העם,

ח"כ הרב יצחק פינדרוס

כשמרן הרים את עיניו

מרן שראשו היה עסוק אך ורק בתורה הקדושה. מרן שהתחנן והתפלל לא לזכור את מה ששואלים אותו, על מנת שכל מוחו יישאר פנוי לקלוט עוד שורה בבלי, עוד עמוד ירושלמי, עוד הלכה ברמב"ם. מרן שר התורה הוא זה שמתעניין בשלומי? עם ישראל איבד ענק שבענקים. איש שכל העדות והמגזרים השתוקקו להתחמם לאורו, לזכות לברכתו, והכל רק בגלל שהוא סימל לכולם את התורה הקדושה. חוליה נוספת בשרשרת מעתיקי השמועה ממש רבינו, חוליה זוהרת ובוהקת שכל התורה כולה הייתה מונחת בראשו. מרן לא היה איש של חוג מסוים, הוא היה שייך אך ורק לתורה הקדושה ולכן עם ישראל נהר אחריו כי הוא רצה לקחת חלק בתורה הקדושה שמרן סימל. עם ישראל ראה מול עיניו מנהיג שעבורו ההנהגה היא רק אמצעי, המטרה היא אך ורק התורה הקדושה. אוי לה לספינה שאבד קברניטה.

באחד הלילות עליתי למעונו. כרגיל הוא היה רכון על ספרו, שקוע בהוויות אביו ורבה. לפתע הרים את עיניו הקדושות, הביט בי, חייך ושאל: "מה שלומך?". זה רגע שנצרב בי לעד.

זכות נפלה בחלקי להסתופף בצילו של מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצ"ל. ברגעי הכרעה קשים, ציבוריים וגם אישיים, עליתי למעונו הקט שברחוב רשב"ם כדי לשמוע ממרא דכולא תלמודא דעת תורה על הדרך בה אצעד. אינספור רגעים גדולים ונעלים חוויתי בחדרו, אך רגע אחד מיוחד צרוב בי כאילו היה זה עתה. היו אלה ימי הבחירות המקומיות לעיר אלעד. נקראתי לחדרו והוא הורה לי להתמודד לראשות העיר. זו הייתה הכרעה קשה עבורי. ירושלים עיר הקודש היא העיר בה גדלתי והעיר אליה חזרתי אחרי ביתר, לנודד שוב? ומה עם מוסדות החינוך של ילדי, להעביר אותם באמצע שנה? הוא הורה לי לעבור לאלעד, אך "בלי הילד". לבסוף, דווקא בשל הוראתו שלא הייתה מובנית לי באותם רגעים, התמודדתי נפסלה בעיר. באותם ימים הותקפתי קשות על ששמעתי להוראתו הברורה.

ח"כ הרב יצחק רביץ

מי ירפא שברנו

זו היא הדרך ואין בילתה. לפני שהתמודדתי לראשות מועצת טלזסטון, ניגשתי שוב קמי הקודש, ושטחתי את הצדדים השונים. מרן כדרכו ענה ללא היסוס, באופן חד משמעי, ואף העניק לי את ברכת הדרך. לאורך כל מערכת הבחירות ראינו בחוש את ברכת הצדיק מלווה אותנו על כל צעד ושעל. אין ספור הזדמנויות כאשר עמדנו בצומת קשה, עלינו אליו לבקש את ברכתו ותמיד התקבלנו בסבר פנים יפות ובלב רחב. הוא היה האב הרוחני שמלווה, מטפח ומעודד את כל בני היישוב כולו. כל תושבי קריית יערים אבלים יחד עם כל בית ישראל על השריפה אשר שרף ה'. מי ירפא שברנו, מי יחבוש פצענו, אוי נא לנו אבינו כי טאנו. ומי ייתן וננוחם בבניין ירושלים וביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

אין ספור פעמים שאלתי אותו שאלות אישיות וציבוריות. תמיד היה מרים עיניו מהגמרא, מעבד במוחו את השאלה כהרף עין, ומיד משיב בבהירות ובהחלטיות. היה חד כתער, והעביר אל השומע את התחושה שאין מקום לספק. אחרי שמרן הורה,

עוד בהיותי נער צעיר לימים, זכיתי להתלוות לאבי זצ"ל בביקוריו התכופים אצל מרן שר התורה זצוק"ל. היו אלו ימים סוערים של הקמת 'דגל התורה', ואבי ביקש את ברכתו ועצתו של מרן זצוק"ל לקראת הצעדים הדרמטיים שנעשו. לא אשכח את אותו חול המועד סוכות תשמ"ט, עם חבלי לידתה של התנועה, כאשר נכנסנו לביתו יחד עם עוד רבנים ועסקנים. הבית המה וגעש במהומה רבתי. ואילו הוא ישב בפיתו, למד בריכוז והתמדה כאילו כלום לא קורה סביבו. ומאז, ועד לימים האחרונים ממש, זכיתי לבקר בבית הגדול שברחוב רשב"ם 23 מאות פעמים, ואת כולם ליוותה אותה תחושה מרוממת של פחד ויראת אלוקים. בכל ביקור מחדש הייתה ההרגשה חוזרת על עצמה, כאילו זהו הביקור הראשון קמי מרן שר התורה. הלב היה מפרפר בחיל ורעדה, והרגליים נקשו ביראה בדרך על אדמת קודש.

* הכותב ראש מועצת קריית יערים - טלזסטון

אבי גרינצייג

לבן של ישראל

ויהי בנסוע הארון. רבבות המלווים

ניסיתי ללמוד את סוגיית קידוש החדוש ונעזרתי לשם כך בספרו של מרן זצ"ל, 'שקל הקודש', על הלכות שקלים וקידוש החדוש. כמו שקוראי הטור הותיקים כבר יודעים, אני 'סובל' מהתמכרות למספרים ומתמטיקה, כך מצאתי את עצמי 'חושף' שלושה תיקונים אפשריים במספרים שונים שהופיעו בספר. מיהרתי לשלוח בהתלהבות מכתב מפורט למרן זצ"ל (כמה קשה להתרגל, המקלדת כותבת מאליה את ה'שליט'א), וחיש קל קיבלתי תשובה מפורטת. על שתיים מהשאלות השיבני מרן בקצרה ובדיוק נמרץ כדרכו, ועל השלישית (שעסקה בקונטרס מתמטי שצורף בסוף הספר, מתלמידו של הרב - ר' בצלאל כהן) כתב לי 'נתתי לר' בצלאל כהן וזה מה שהשיב', כשהוא מצרף דף עם תשובתו של הרב בצלאל. רק ממרחק הזמן אני יכול להבין עד כמה חריג הדבר. גדול הדור מתייחס באופן אישי למכתב עם טענותיו של נער אלמוני, וטורח לפנות לאדם נוסף שיכתוב התייחסות לאחת השאלות שנשאל, וכל זה בתוך ימים אחדים.

בכלל, רבבות הסיפורים שהתפרסמו בימים האחרונים מעל כל במה ובכל בית מדרש, חשפו טפח מגדלותו הנדירה של מרן (ושל רעייתו הרבנית ע"ה) בסוגיית 'בין אדם לחברו': היחס האישי החם לכל אדם, האכפתיות וההשתתפות בכאבו של כל אחד, ההתעניינות, ועל כולנה, הלב הגדול שהיה פתוח לכולם. לבן של כלל ישראל.

"מושל"

בציבור הרחב יותר, בקרב כלל תושבי מדינת ישראל, נחשפו רבים לדמותו של מרן זצ"ל במהלך מגפת הקורונה, בהוראותיו השקולות והמדודות, גם אם בתחילה ניתנו להן (לא אחת במזיד) פירושים שגויים. מחד, ההוראה הנחרצת להתחסן ולהסן את הילדים, ומאידך, ההבנה שכאשר סגירת תלמודי התורה תהיה ממניעים פוליטיים ולא משיקולים של בריאות – אי אפשר לקבל החלטה כזו ולקיים אותה, גם אם הממשלה תחליט אחרת. התקשורת הכללית ניסתה בלי הרף להשחיר את פניו ואת פני היהדות החרדית בכלל, אבל גם לה לקח מעט מאוד זמן לעמוד על נכונות ההוראה ועל המבט לטווח רחוק שהיה כלול בה. בתוך חודשים אחדים התבטאו גם שרים בממשלה בנכונות הדברים ונדמה כי כיום זו כבר התזה המקובלת בקרב כולם, במידה כזו או אחרת.

ההיבט השני שהציבור שאינו שומר תורה ומצוות הכיר בדמותו של מרן, היה ההיבט הפוליטי, בעיקר באמצעות הקמפיילים הנמרצים של יהדות התורה ותמונות הענק שנפרסו על גבי בניינים. מיותר להסביר לקוראי 'קו עיתונות' ששני ההיבטים הללו יחד, היוו פחות מפרומיל מדמותו העילאית ומזמנו של מרן זצ"ל, אבל כן כדאי להרחיב מעט על מה היו השיקולים והנימוקים של מרן בענייני פוליטיקה, עד כמה שניתן.

דוגמה אחת שהכרתי מקרוב, התרחשה לפני כשלוש ורבע שנים, עם תום ליל הבחירות בסיבוב השני לראשות העיר ירושלים, בין משה ליאון ובין עופר ברקוביץ', עת התחוללה מיני דרמה במהלך ספירת הקולות. בשלב מוקדם יחסית נרמזה היה שברקוביץ' פותח פער והוא עשוי לנצח. מאחר וליוייתי את הקמפיין בזמנו, ידעתי כי אין ממה לחשוש והקלפיות ה'כבדות' שטרם נספרו הן קלפיות חרדיות שצפויות להטות את הכף ולמחוק את היתרון המקדים של מועמד המחנה החילוני בעיר. כל אותה עת, עמדתי בקשר רצוף עם נכדו ונאמן ביתו של מרן, הרב יעקב קנייבסקי, ושמעתי ממנו כי מרן הרבה בתפילות ובאמירת תהילים באותו יום, שכן לדעתו מצבם הרוחני של תושבי ירושלים ומצבו של ציבור שומרי המצוות בעיר תלוי באופן דרסטי בתוצאות. זו הייתה גם הסיבה לנסיעתו המיוחדת של מרן לתפילה בכותל המערבי ביום שקודם לכן.

מי שזוכר את כהונתו של ניר ברקת בראשות העיר, ובפרט את הקדנציה הראשונה, מבין היטב את החשש. מי שעוקב אחרי התנהלות העירייה בשלוש וחצי השנים שחלפו, בדגש על התנהלותו של ראש העיר משה ליאון ביחס לציבור החרדי, ועל פעילותה הנרחבת של סיעת דגל התורה במועצה בהובלת מ"מ ראה"ע ויו"ר ועדת תכנון ובניה אליעזר ראוכברגר, מבין גם את ההבדל העצום.

בשעה מאוחרת יחסית, כאשר יכולנו כבר להיות בטוחים בתוצאה החיובית, אף שזו טרם פורסמה ברשומות, עדכנתי את בית הרב, ויו"ר דגל התורה ח"כ משה גפני הגיע ל'לחיים' לילי מיוחד. ניכר היה במרן שהוקל לו והוא אפשר לעצמו לשוב לסדר יומו הקבוע.

סיפור אחר שטרם פורסם, אירע בעת דיון פנימי ב'דגל התורה' על זהותו של מועמד כלשהו לתפקיד נחשק. מרן שר התורה זצ"ל הכריע בעד מי שהכריע, והיה מי שניסה לערער על החלטה ופנה למרן ראש הישיבה הגרי"ג ארלשטיין שיבלחט"א, בניסיון להשיג תמיכה למועמד אחר. מרן הגרי"ג השיב לפונה והסביר על פי האבחנה של הגאון מוילנא בין מלך למושל, כאשר מלך תלוי בקיומו של עם וממילא ברצונותיו של העם, ואילו 'מושל' הוא מושל לכשעצמו ובלי תלות בעם.

"מרן הגר"ח הוא בגדר מושל, ואין לערער אחר החלטותיו", פסק הגרי"ג, והוסיף כאנקדוטה בהתייחסו לנושא אחר שנידון באותה תקופה, כאשר לפתיחתו של רחוב לנדא הבני ברקי בסופו ויצירת מעבר לכלי רכב לרחובות חזון איש ונחמיה - פתיחה שמרן הגר"ח זצ"ל התנגד לה בשל החשש שתושבים חילונים מרמת גן יקצרו את דרכם בשבתות דרך בני ברק. "אתה תראה שכל עוד מרן עמנו, רצונו הוא בגדר 'החלטה של המושל' ואיש לא ישנה ממנה".

באי ביתו של מרן ראש הישיבה, מספרים על מספר מקרים דומים, בהם הגיע מאן דהוא עם הכרעה שקיבל כבר ממרן זצ"ל ואשר לעיתים לא תאמה את ציפיות השואל, בתקווה לקבל איזו הכרעה שונה או 'הקלה' בדברים. בכל המקרים השיב מרן בסגנון דומה וקבע כי אין לערער או לשנות מאומה מפסיקתו של שר התורה, וזאת, אף אם יש נימוקים 'הגייוניים' לכאורה נגדה.

הדגל נשאר אחד

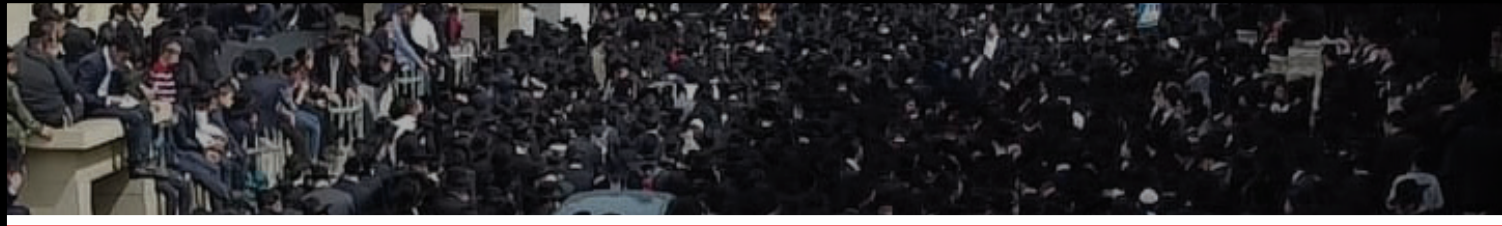
ככלל, מבנה ההנהגה המשותפת של סיעת 'דגל התורה' בשנים האחרונות, מאז נפטר מרן הגר"ח זצ"ל, תפקד באופן יוצא מן הכלל והוכיח את עצמו שוב ושוב, בבחירות המקומיות ובארציות, בהחלטות השונות שקיבלה המפלגה ובהתנהלותה הפומבית.

בשיחה שקיימנו השבוע עם אחד הח"כים, הוא מספר בהרחבה: "ידענו שבשני בתי גדולי ישראל יכונו אותנו לאותו מקום, מרן שר התורה היה נוהג לקצר ואצל מרן הגרי"ג הייתה יותר ירידה לפרטים ולרזולוציות ספציפיות, אבל מעולם לא קרה

קשה, כמעט בלתי אפשרי, לכתוב על מרן שר התורה זצ"ל. מה ניתן לומר אחרי מיטתו של האדם הגדול בענקים? מה לנו, לבלרים פוליטיים המתמחים בכתיבה צינית בענייני דיומא, ולמילות פרידה והספד על מי שכל כלל ישראל נאחו בעצתו ובהוראתו בחרדת קודש? על מי שגדלנו והתחממנו לאורו, שידענו שכל מילה שלו נשקלת בפלס וכל אמירה שלו נחצבה מבין דפי הגמרא המצהיבים בביתו? ובכל זאת, לכתוב על משהו אחר אי אפשר, הידיים ממאנות להקליד והראש ממאן להתרכז. אני נזכר איך בהיותי בן 16, נער צעיר בשיעור א' בישיבה גדולה,

—

"מרן הגר"ח הוא בגדר מושל, ואין לערער אחר החלטותיו", הכריע הגרי"ג, והוסיף כאנקדוטה בהתייחסו לנושא אחר שנידון באותה תקופה, כאשר לפתיחתו של רחוב לנדא הבני ברקי בסופו ויצירת מעבר לכלי רכב לרחובות חזון איש ונחמיה. פתיחה שמרן הגר"ח זצ"ל התנגד לה בשל החשש שתושבים חילונים מרמת גן יקצרו את דרכם בשבתות דרך בני ברק. "אתה תראה שכל עוד מרן עמנו, רצונו הוא בגדר 'החלטה של המושל' ואיש לא ישנה ממנה"

ז"צ ז"א
ז"צ ז"א

**ואחרי הכל, מגיע צ"ל ש
לא לפי שוטרים שהשתתפו
במבצע מורכב ולא פשוט
בכלל, וניווטו בשלום את
מאות אלפי המלווים. נראה
כי ה'מויפת' האחרון של
מרן ז"ל היה העובדה
ששום אירוע חריג לא
התחולל במהלך מסע
הלווייתו. ומי יודע, אולי
בזכות זה, גם ההילולא
במירון תתקיים באופן
סדור יותר, ללא הגבלות
דרקוניות ומיותרות ועם
פחות חשש מאסונות
דמיוניים (מעבר להכנות
וההתאמות הנדרשות
ולהפקת הלקחים
המתבקשת, כמובן)**

הצרים והבלתי מהוקצעים של בני ברק, ועל סיוע אירוע מורכב כל כך בלי נפגעים בנפש חלילה ובמהירות ראויה לציין. אבל גם מקומה של הביקורת לא נפקד, בשלושה היבטים שונים. ראשית, חוסר הרגישות וההיערכות המיותרת בחלקה במהלך השבת, בה התקיימו פגישות ויצאו הודעות דוברות לעיתונות. מינימום של הפגנת כבוד למרן ז"ל, שהשבת הייתה בראש מעייניו, היה חוסך התנהלות מבישה שכזו. שנית, עוד לפני כניסת השבת ועד לשעות הבוקר המאוחרות של יום ראשון, טפטפה המשטרה באופן שיטתי לכלי התקשורת

התמדה בלתי נתפסת. מרן ז"ל

שקיבלנו הוראה סותרת או שונה במהותה". הח"כ גם מתייחס לטענות שהועלו – בעיקר בתקשורת הכללית, אך לא רק – כי פטירתו של מרן תפגע אלקטורלית במפלגה וגם תיצור בה כאוס פנימי. "אמרו את זה כשמרן הגר"א ז"ל שטיינמן ז"ל נפטר וגם אז זה התגלה כשטות מוחלטת. דגל התורה היא סיעה מלוכדת וחזקה, בהובלת מועצת גדולי התורה ובראשה מרן הגר"א ז"ל. הציבור הליטאי חסין להשפעות חיצוניות שציבורים אחרים חשופים להם, ואדרבה, הוא מבין שמורשתו של מרן שר התורה מחייבת אותו להמשיך

קנייבסקי, על שנים ארוכות בהן העמיד את עצמו לרשות הסבא הגדול ולרשות הציבור. במסירות אין קץ, בדיוק נמרץ בהוראות מרן וב'גדול שימושה' שאין דוגמתו, הוא פעל יום אחרי יום וסייע לרבנות פונים, שואלים ודורשי ברכה. לשרת את מנהיג הדור יום או יומיים זו זכות מפתח למדי, לעשות את זה יום אחרי יום במשך שנים, בקיץ ובחורף, בשרב ובגשם, בשעות נוחות ובכאלה שפחות, להתייחס במאור פנים לכל אחד, לשמוע ביקורת חוזרת ונשנית ולהיות מה'שומעים חרפתם ואינם משיבים', לספוג מתקפה פראית של מתנגדי חיסונים והכל למען כבודו ודברו של הסבא, זו משימה קשה שאין דוגמתה.

ברי לכל כי בלי שירותו הנאמן לא היה מרן ז"ל יכול להתפנות ללימודו באופן מוחלט כל כך, וגם קבלת הקהל לא הייתה נעשית על הצד הטוב ביותר. בעצמי נוכחתי בכך כמה וכמה פעמים, בהתנהלותו מסבירת הפנים והזמינה לכל אחד ואחד, מחשובי העסקנים ועד פשוטי העם.

מעמד ה'נכד' בכתיהם של גדולי ישראל הפך בעשורים האחרונים לעניין רווי בזלזול, שלא לדבר על השמצות שונות ומשונות ועל ניסיון לטעון לעיתים כי הוראות מסוימות של גדולי ישראל הגיעו 'בהשראת' החצר או אנשי הבית או הנכד התורן, מיותר לציין כי מדובר בהבלים גמורים. אף על פי כן, מטבע העולם להאמין להוצאת שם רע מסוג זה, ומן הראוי לנצל את ההזדמנות ולבער אותה.

הערכות מוגזמות ומפורזות, הן באשר למספר המשתתפים, הן באשר לעומס הצפוי בכבישי גוש דן והן באשר לתחזיות אימה אפשריות. נכון, המפכ"ל צפוי להעיד בימים הקרובים בועדת החקירה לבדיקת אסון מירון והלחץ מובן, ועדיין, אין הצדקה להפעיל מניפולציות על חשבוננו של מגזר שלם. לא מן הנמנע להניח שעשרות אלפי מלווים נמנעו מלהגיע, בעיקר מקרב הציבור המסורתי, רק בשל הפחדות המשטרה.

ולסיום, מיד לאחר הקבורה, נטשה המשטרה את בית העלמין 'שומרי שבת' ואפשרה לקהל להיכנס לתוכו באופן צפוף ומסוכן, כשמאות בני אדם נדחפים לעבר הקבר הטרי. לרגעים קצרים התעורר חשש של ממש מאירוע רב נפגעים שעשוי להתרחש, ורק בשל אחריותם של כמה מהנוכחים ואולי גם בשל זיכרון אירועי מירון, נמנע אסון.

ואחרי הכל, מגיע צ"ל ש'אלפי שוטרים שהשתתפו במבצע מורכב ולא פשוט בכלל, וניווטו בשלום את מאות אלפי המלווים. נראה כי ה'מויפת' האחרון של מרן ז"ל היה העובדה ששום אירוע חריג לא התחולל במהלך מסע הלווייתו. ומי יודע, אולי בזכות זה, גם ההילולא במירון תתקיים באופן סדור יותר, ללא הגבלות דרקוניות ומיותרות ועם פחות חשש מאסונות דמיוניים (מעבר להכנות וההתאמות הנדרשות ולהפקת הלקחים המתבקשת, כמובן).

ולהתגבש ולהתאחד סביב הסיעה, ובאמצעותה להגן על עולם התורה ועל האינטרסים הרוחניים וגם הגשמיים של היהדות החרדית בארץ".

בהזדמנות זו הוא גם מבטל בלגלוג את שלל הדיונים הטרחניים אודות זהות 'היורש' העתידי. "ברוך השם הסתדרנו עד היום והקב"ה לא נטש את הצאן גם כשעיתונאים שונים ניבאו את 'התפרקות' החברה החרדית ואת 'תום עידן המרנים'. אנחנו מקווים ומאמינים שמרן הגר"א ז"ל ינהיג אותנו עוד שנים ארוכות ורבות".

בנימה אישית, באחד מסיבובי הבחירות האחרונים, זכיתי להשתתף בתפילת הנץ בביתו של מרן ז"ל, ולאחריה נאמרו פרקי תהילים בהוראת מרן להצלחת המערכה. חה"כ יצחק פינדרוס, בן ביתו של מרן שהיה במקום, ניגש אליו בסילודין כדי להתברך מפיו לקראת היום הגדול, ומרן שוחח עמו דקות ארוכות בדאגה לאור המצב וחוסר ההכרעה שנרשם בשני הסיבובים הקודמים. משם, יצא מרן היישר להצביע, עוד לפני ארוחת בוקר, בעיקר כדי להעביר מסר לציבור הרחב – אם גדול הדור בגילו המופלג ובמצבו הבריאותי המורכב מקדים להצביע וממתין גם עם הארוחה, אין לאף אחד אחר 'היתר' לזלזל ולחמוק מהצבעה.

ותודה ל'נכד'

לסיום, צריך גם להודות לנאמן ביתו של מרן ז"ל, הרב יעקב

ה'מויפת' האחרון

למפרע, מגיעות למשטרת ישראל מחמאות על ניהול נכון של מסע ההלוויה שכמותו טרם נראה כאן, בפרט ברחובותיה

בן ינבד אב

מדוע סירב מרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל להשיב על שאלות בהלכה בעוד אביו מרן הקהילות יעקב היה בחיים? מה למד מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל מהשיחות שקיים מרן החזון איש עם אמו ע"ה? מה השיב מרן החזון איש לילד בחיידר ששאל אותו כיצד גדלים להיות החזון איש? מדוע לא סיפר מרן לאביו הסטייפלער שלא באמת כואב לו הגב? מה העיד הגר"ש קניבסקי שליט"א, בנו חביבו של מרן זצ"ל על "המושגים של מרן הגר"ח בכיבוד אב ואם"? מה סיפרה הרבנית בת שבע קניבסקי ע"ה לנכדה, מדוע זכתה לבעל ת"ח ומדוע זכה אביה מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל לבנים וחתנים תלמידי חכמים מופלגים? • סיפורים מכלי ראשון שסיפרו בניו ונכדיו של מרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל אודות הזהירות המופלגת של מרן זצ"ל בכיבוד אב ואם

מרן הסטייפלער זצוק"ל מוסר שיעור בהיכל-הכולל ביארצייט של מרן החזון איש. לימינו נראים הגר"א הורביץ זצוק"ל, ויבדל"ט רשפנהג מרן שר התורה שליט"א

עם אביו מרן בעל הקהילות יעקב בשיעור ביארצייט של מרן החזון איש

הבא: לפעמים היה בוחן החזון איש תלמידים מתתי"ם שונים על מה שלמדו במשך השבוע, פעם אחת בסוף אחד המבחנים הרים אחד הילדים את אצבעו. "ברצונו לשאול שאלה", אמר ושאל - "כיצד גדלים להיות חזון איש?" הרבי של התלמידים ניסה להסותו, בגלל הגערות של הרבי, החזון איש לא שמע את השאלה, פנה החזון איש אל הילד וביקש ממנו לחזור על השאלה, ומששאל שוב, שתק החזון איש, חשב לרגע, ואמר "בזכות כיבוד אב ואם", והן הן הדברים שסיפר רבינו.

כאב הגב של מרן הגר"ח

אחד הסיפורים שהיו כמוסים רבות בשנים, - אך לא מענוותנותו של רבינו, אלא דווקא בגלל אי ידיעתו - סופר ע"י אחד השכנים של מרן הקה"י - הרה"ג רבי משה כהן שליט"א - שהיה עד ראיה, וכך סיפר: יום אחד נכנסה אחת מנכדותיו של מרן הסטייפלער ואמרה: "לחיים כואב הגב". הסטייפלער חשב שמדובר בבנו מרן הגר"ח זצ"ל שכואב לו הגב. הוא נטל את המקל והלך לביתו של בנו מרן הגר"ח, ואמר לרבינו, "בוא תשכב במיטה". באופן רגיל בו האב מצוה על בנו, דרך הבן לשאול שאלות, אלא שרבינו לא היסס לרגע, ונשכב במיטה. הסטייפלער לקח שמן, מרח בגבו ואמר להגר"ח זצ"ל, "תשכב כך עד הבוקר ויעבור הכאב", והגר"ח זצ"ל עודנו בשתיקתו. רק כאשר חזר הסטייפלער לביתו התברר לו, שהכוונה היתה לבעל נכדתו, הגאון הגדול רבי חיים קלופט, ראש ישיבת "קהילות

באותו ענין שח רבינו בפעם אחרת: בתור בחור צעיר כשחזרתי מהישיבה לבית, מזג לי אבא כוס תה חם, החזון איש מיד אמר לי: "אל תשתה מהכוס", כי כך כתוב בגמ' בקידושין (ל"א ב') "אמר ליה רב יעקב בר אבוב לאבבי כגון אנא דעד דאתנא מבי רב אבא מדלי לי כסא ואמא מזגה לי היכי איעביד א"ל מאמך קביל ומאבוך לא תקבל דכיון דבר תורה הוא חלשה דעתיה", וברגישות נפשו המיוחדת של מרן החזון איש, שח רבינו פעמים רבות, את הדברים הבאים: "כאשר סכתי מצד אמי (אמא של מרן החזון איש זיע"א) התגוררה בבני ברק ומרן החזון איש גר בקרבתה, היה עולה מדי יום לביתה ומשוחח עמה בערך כמחצית השעה. ומה היה משוחח עם אמו? מה היה בקוסובה (עיר מגורם בחו"ל), וכל מיני דברים מעין אלו", הוסיף רבינו ואמר: "כשהייתי צעיר ורואה את זה, לא הבנתי מה החזון איש לוקח את הזמן היקר שלו ומקדיש אותו לדבר עם אמא שלו לכאורה על דברים של מה בכך. אבל אחרי זה שגדלתי הבנתי, ידעתי מה זה המושג של כיבוד אב ואם, כזו מצוה גדולה, החזון איש ראה להקדיש לזה זמן לשוחח עם האמא".

נכדו חביבו של רבינו הגר"ג הויניגסברג שליט"א הרצה את הסיפור בפני רבינו מרן הגר"א זצוק"ל, מרן הגיב בהתפעלות ואמר לו: "אתה מבין מה כתוב פה בסיפור? אתה יודע מה זה חצי שעה של החזון איש? זה סעיף קטן בחזון איש! לומדים מכאן מה זה המושג של כיבוד אב ואם, החזון איש הקדיש כל יום סעיף קטן בחזון איש בומן שדיבר עם אמו בשביל מצוות כיבוד אב ואם, והדברים מבהילים. כהמשך לדברי רבינו, כאן המקום להביא את הסיפור המפורסם

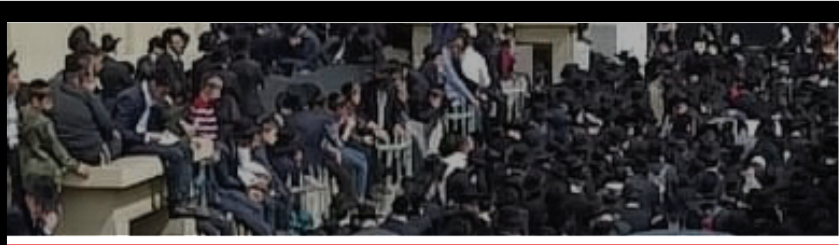
מצוה זו של כיבוד אב ואם - המכונה בחז"ל (מדרש רבה דברים פרשה ו' אות ב') "חמורה שבחמורות" - הייתה חביבה מאוד אצל מרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל עד למאוד, כאשר נערי בר מצוה הרגילים לבוא לבקש את ברכתו, שואלים כמה עליהם להתחזק ולקבל על עצמם לקראת קבלת עול תורה עליהם, מלבד מה שאומר להם לסיים את כל הש"ס או להקפיד ולדקדק בהל' תפילין וכד', תדיר מעודד רבינו על חיזוק במצווה זו - מצות כיבוד אב ואם. בפני חלק מהנערים אף היה פותח רבינו את הירושלמי - אותו הוא רגיל לצטט - במסכת קידושין (פ"א ה"ט), שם נאמר במשנה: כל העושה מצוה אחת מטיבין לו וכו', ובגמ' נאמר: אמר רבי יוסי בי רב בון וז"ל: ומפרש רבינו בשם אביו מרן בעל הקהילות יעקב זצוק"ל שהכוונה דוקא על מצות כיבוד אב ואם, מפני שהיא מצוה תמידית ותדירה.

בנושא זה, יש מקום להביא מש"כ הקה"י בהקדמת ספרו על התורה ברכת פרץ, וז"ל: וכדי לקיים מצות כיבוד אב ואם [כדתניא בקידושין דל"א ע"ב מכבדו בחייו מכבדו במותו] קראתי את שם הספר ברכת פרץ לזכר כבוד אמורי הרה"ח ר' חיים פרץ ז"ל [יום היא צ"ר ר"ח ניסן] ולזכר א"מ מרת ברכה ע"ה [יום היא צ"ב א"ר] בג"ע תהא מנוהתם עדי יקיצו וירננו שוכני עפר בתחיית המתים והמה בתוכם ויה"ר שיהי' במהרה בימינו, עכ"ל, עדים אנו לחביבות מצוה זו שהיתה בעיניו, שקרא את שם אחד מספריו הראשונים, כשם אבותיו כדי לקיים מצוה זו.

כאשר שאלו את מרן זצ"ל באחת הפעמים, האם קיבל הסכמה ממרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל השיב רבינו בחיוב, ומשנשאל מדוע לא הדפיס זאת בספריו, ענה רבינו: "משום כיבוד אב!", ומיד הוסיף רבינו לבאר: "אבא היה נוהג שלא נותן הסכמה לספר הלכה משום שהיה מיראי הוראה, ואם אני יביא את הסכמתו של מר"ח בלבד יש בזה משום חיסרון בכיבוד אב".

בחיי אביו היה נוהג רבינו, שלא לענות על שאלות בהלכה, וחשש שמא הוא מורה הוראה בפני רבו, וגם בימים בהם הפסיק אביו לענות על שאלות בהלכה, אפילו אז רבינו סירב לענות, רק לכשנפטר התחיל רבינו להשיב, וגם בזה בענוותנותו מוסיף תמיד שלא לסמוך עליו להלכה.

באחת הפעמים שח מרן זצ"ל: כשהדפסתי את ספרי "השם אורחותיו" על ספר "אורחות חיים להרא"ש" [נדפס ב"שיח השדה" ח"א], היה לי הגהות והוצרכתי לשולחו לדפוס. באותו הזמן חשתי שלא בטוב, ושכבתי במיטה, אבא בא אליי כדי לבקרני, ואמר לי שהוא הולך כעת למדפיס עם ההגהות, יש לו על ספרו שלו, אמרתי לו שגם לי יש הגהות, אבא ביקש שאמסור לו אותם, ומסרתי לו, ודווקא ההדפסה של ספר זה ארכה כמה שנים, שזה היה זמן מאוד לא שגרת, אבא אמר לי: "יודע אתה מדוע ארכה ההדפסה זמן כה רב? משום שהטרחת אותי למסור את ההגהות", "הרי רק אמרתי שיש לי הגהות, ולא ביקשתי שאבא ימסור את זה?" התפלאתי, ואבא השיב: "בכל זאת לא היית צריך לשלוח על ידי", רואים אנו את הרגישות המיוחדת למצוה זו, בין רבינו לאביו מרן בעל הקה"י, גם רבינו לא העז לבקש אלא רק אמר שיש לו, ואעפ"כ הקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה, וההדפסה לקחה זמן.

אבל גדול ליהודים

מרן הגרשי"ה קניבסקי זי"ע"א תרפ"ח - תשפ"ב

ביציאה מבית אביו ברח' רשב"ם (התמונות באדיבות מערכת ספר 'ר' חיים')

מרן הגר"ח זצ"ל מתלווה לאביו מרן הסטייפלר זצ"ל

ספר 'משנת רבי אליעזר', פתח את הספר בפרשה חמישית והקריא: "רבי יהודה אומר בשכר כבוד שכיבת אבותיך תראה בניך. יכול הדיוטות, ת"ל תשיתמו לשרים בכל הארץ", "אתה רואה?!", אמר לו מרן, "זה חז"ל מפורש שבזכות כיבוד הורים זוכים לבנים וחתנים תלמידי חכמים – 'שרים בכל הארץ'". לא רק בכבוד אביו הצטיין רבינו במידה מיוחדת, אלא גם בכבוד חמיו, ששורשה נעוץ במצוות כיבוד אב ואם, הקפיד רבינו מאוד, ובענין הזה שח בנו חביבו הגר"ש שליט"א את הדברים הבאים:

"כשהיה סבא מירושלים חי, תמיד היה אבא מתבטל אליו, וכשהיה יושב אצלו בביקורים וכד', היה יושב כעבדא קמיה מריה ממש, כמובן שגם סבא העריכו מאוד, גם מאותו הזמן שסבא הסטייפלער נפטר, היה מקפיד לנסוע יותר אל סבא מירושלים, כדי לכבודו, משום שכשהיה אביו חי, היה עסוק בכבוד אביו, גם לא תמיד היה לו זמן לזה, אבל משסבא נפטר היה נוסע לירושלים יותר בחול המועד וכד', גם כשהיה הסטייפלער חי, בכל פעם שהיה אבא נוסע היה שולח איתו איזה מכתב כדי להביא לסבא מירושלים, אפילו כשהיה הולך לאירועים קטנים כגון לחתונה וכד', ולא לביקורים משמעותיים, היה מקפיד לשלוח איזה מכתב וכד', תמיד גם היה מקפיד אבא להביא את דברי סבא מירושלים בכל ספריו, הגם שתלמידי החזו"א המובהקים, לא תמיד היו סומכים על פסקיו, אבא היה מביאו, גם בהרבה פסקי הלכה בספרו דרך אמונה".

"עוד זכורני, שפעם אחד מן האנשים שהיו בקרבנו של אבא, דיבר איזה משפט מזלזל, על סבא מירושלים, והרבנית שהתה שם, והיה בזה משום פגיעה בכבודה, אבא לא היסס ומיד נזף באותו אדם, ומחה בו, לכבוד אשתו ולכבוד חמיו".

גם את חלק מספריו כתב רבינו כדי לכבוד את הוריו אחר שנפטרו, את ספר "טעמא דקרא" הדפיס בתחילה בתור ספר בפני עצמו לע"נ אמו הרבנית פעשא מרים ע"ה כפי שמבואר בהקדמה, וכן הדפיס בסוף את הנהגות החזו"א ששמע ממנה לעילוי נשמתה, והקפיד לכתוב הכ"מ כיון שזה היה בתוך השנה (וכהכרעת הרמ"א ביו"ד הל' כיבוד אר"א סי' ר"מ ס"ט ע"ש), ונשאר מודפס כן באופן קבוע. את המהדורה החדשה של ה"טעמא דקרא" שיצא בשנים האחרונות הוציא לע"נ הרבנית ע"ה, כפי שמבאר בהקדמה.

גם את פירושו "פרק בשיר" שהוא פירוש על פרק שירה, כתב מיד כשקם מה"שבעה" על אביו, והדפיסו לקראת סוף השלושים של אביו לעילוי נשמתו, כמבואר בהקדמה, והקפיד לכתוב הכ"מ, ונשאר מודפס כן באופן קבוע.

תודת המערכת נתונה לנכדו ומקורבו של מרן זצ"ל הרה"ג גדליה הוניגסברג, מחבר הספר 'מנחת תודה'

"ר' שעה", כשהיה מזכיר את החזו"א, תמיד הקפיד מאוד בכבוד רבו ואביו".

הגר"ש שליט"א שב ומוסיף: "גם אמא ע"ה היתה לה חשיבות רבה למצוה זו, תמיד היא היתה אומרת שהיא מרגישה שכל מה שזכתה לבעל כזה כמו אבא, הוא רק בזכות הכיבוד אב ואם שהיה לה, וכך סיפרה אמא ע"ה: 'היא הייתי יושבת בכל יום כחצי שעה להגיה את ספר ה"לשם שבו ואחלמה" של זקני, אביו של סבי, ואולי בזכות שזכיתי להכין לדפוס כרך של בעל ה'לשם' ועשייתי את זה במצוות כיבוד אב, זכיתי לזה בעל צדיק שמחבר היום ספרים'. גם כשהיו בוכים הילדים, בזמנים ההם כשעוד לא היו עגלות, הייתה יורדת עם התינוקת שבוכה, ומרגיעה אותה מחוץ לבית כדי שאבא יוכל ללמוד בשקט, היא הייתה גם הולכת כל יום לעבודה עד לתל אביב הרחוקה וכל הדרך סבלה ממיחושים והרגשות רעות, רק בשביל שתוכל להביא כסף לביתה, בשביל שאבא יוכל להמשיך ולעסוק בתורה בשלוות הנפש".

וכך העיד הרה"ג רבי ליפא ישראלזון, שאר בשרו של רבינו, שעוסק בהפצת דברי תורתו – שכאשר החזו"א ראה את מרן הגר"ש אלישיב כשבא לדבר עמו בלימוד, ולכשיצא גמלה ההחלטה בליבו להציע את ביתו של הגר"ש לרבינו שליט"א, כך התבטא החזו"א: "יישוב הדעת שראיתי בלימוד התורה על הפנים של הרב אלישיב, רואים שאשתו מוסרת את כל כולה לתורה שלו. אז ניתן להניח שגם ביתו ינקה את האווירה של התורה שקיימת בביתם, לכן כדאי לשדך אותה לר' חיים", אמר ולא יסף.

לימים הוסיפה הרבנית לנכדה הגר"ג הוניגסברג שליט"א, וכך אמרה: "ההורים שלי (מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל ורעייתו ע"ה) זכו גם לבנים תלמידי חכמים וגם לחתנים תלמידי חכמים, כולם מיוחדים מאוד מאוד, אני לא יודעת חשבונות שמים אבל אני חושבת שאולי אחת הסיבות שזכו לכך, ההורים של הרב אלישיב גרו אתנו בבית שלנו והיו ממש כמו ההורים שלנו, ההורים שלי כל כך כיבדו אותם עד כדי כך שחשבנו שהם ההורים שלנו, כל דבר שאלנו אותם וסיפרנו להם. הם נתנו להם הרגשה כזו טובה. כשהיינו קונים בגד חדש היינו רצים ראשונים להראות את הבגד לסבתא שלנו, עוד לפני שהראנו לאמא שלנו. עד כדי כך ההורים הכניסו לנו שהסבא והסבתא הם העיקר של הבית".

"גם אחרי שסבא נפטר, סבתא נשארה לגור אתנו בערך עשרים וחמש שנה וההורים שלי כיבדו אותה באופן מיוחד. אמא שלי מאוד טרחה ודאגה וכיבדה כל השנים את השוויגער שלה ולעת זקנה ליוותה אותה לטיפולים רפואיים והייתה מסורה אליה מאוד. אני חושבת שאולי בזכות שאבא ואמא שלי כל כך הקפידו על מצוות כיבוד הורים, לכן זכו לכאלה בנים וחתנים תלמידי חכמים".

הגר"ג שליט"א שח בהתרגשות את הדברים למרן ראש הישיבה הגר"א"ל זצוק"ל, מיד מרן קם מהכיסא והוציא מארון הספרים

יעקב". חיך הסטייפלער, ואמר: "עוד חיים שלי - עלול לשכב ככה עד הבוקר", ומיד הלך בחזרה לביתו, ואמר לבנו מרן הגר"ח זצ"ל: "אתה יכול לקום". רבינו קם בלא אומר ודברים ובלא לשאול כלום.

מה שמפליא בסיפור זה, שלא עלה בדעתו של מרן הגר"ח זצ"ל לשאול מה אבא רצה ממני, ומדוע אמר לי לשכב, בשביל מה מרח עליי שמן, וגם מדוע דווקא עד הבוקר. גם כששאל נכדו חביבו הגר"ג הוניגסברג שליט"א, כמה וכמה פעמים על אמיתות המעשה, הגיב על כך רבינו שליט"א בחיך של ענות חן, ואמר: "לא זוכר, לא יודע", סיפור זה יש בו שיעור גדול במצווה חביבה זו, כמה גדולה חשיבותה, ועד היכן הדרגות, אליהן אפשר להגיע. מלבד, מה שרבינו הקפיד בחיי חיותם של הוריו במצוה זו, היו רואים זאת ילדיו השכם והערב, וכך מספר בנו חביבו הגה"ג הגר"ש קניבסקי שליט"א: "המושגים של אבא שלי בכיבוד אב ואם אי אפשר לתאר כלל", והוסיף את העובדות הבאות: "כל שם ושם שקראו אבא ואמא לילדיהם היו מתייעצים או עם סבא הסטייפלער, או עם סבתא הרבנית פעשא מרים ע"ה, ועל פיהם ישק דבר. בכל נסיעה שהיה נוסע אבא מחוץ לעיר, היה נכנס לבקש ברכה מסבא, בלי זה הוא פשוט לא היה יוצא, ולא זו בלבד אלא גם הקדמת ספריו של אבא, בחלק מהם היה מוסיף סבא משלו, האותיות המודגשות שבהקדמה לדרך אמונה, הם מסבא למיטב זכרוני, גם על שמות הספרים היה מבקש את עצתו ודעתו של אבא".

על הזמנים בהם היה מגיע רבינו אל אביו, הוא מספר: "בכל יום היה נוהג רבינו לעלות לסבא, גם במוצאי צומות היה עולה לדרוש בשלומו, כל ליל יו"ט בזמנים בהם סבא היה מתפלל בבית, אבא היה עולה אחרי התפילה לאחל "גוט יו"ט", גם שמחות של ילדיו, סגירת וורט וכד', היו בביתו של סבא, כך פשוט היה מבטל את כל כולו לסבא".

מלבד זאת חושף הגר"ש בפנינו עובדה מעניינת: "גם אנחנו כילדים, פעמים כשרצינו דבר כלשהוא, וחששנו שמא אבא לא יסכים, היינו יודעים שהדרך היחידה שאבא יסכים, זה פשוט לשאול את סבא, וברגע שסבא יאמר לאבא, כבר לא יהיו שוב שאלות, אבא גם מעולם לא חקר למה סבא אמר כך, ומי דיבר עמו על כך, אם סבא אמר אז עושים".

"כשסבא נפטר, ראינו בעינינו, את צערו הגדול, סבא נפטר בשבת. כל השבת אבא לא בכה, אך יצאה השבת, ונחלי דמעות זלגו מעיניו, ובכה ממש בקול גדול, והתייפח רבות, ראינו אז את הקשר המיוחד, וההתבטלות העצומה שרחש לו בחייו". "אבא גם תמיד מקפיד שלא לקרוא בשם רבותיו, וכל מי שהיה מחוייב בכבודו אפי' לאחר שנפטרו, לאחי הגדול הגר"א"ש שליט"א, שקרוי ע"ש רבו החזו"א, קורא תמיד "הילד", ורק בשעת הדחק ממש קראו בשמו. רק לאחיותיו תמיד היה אומר

וזהו עיניך רוא

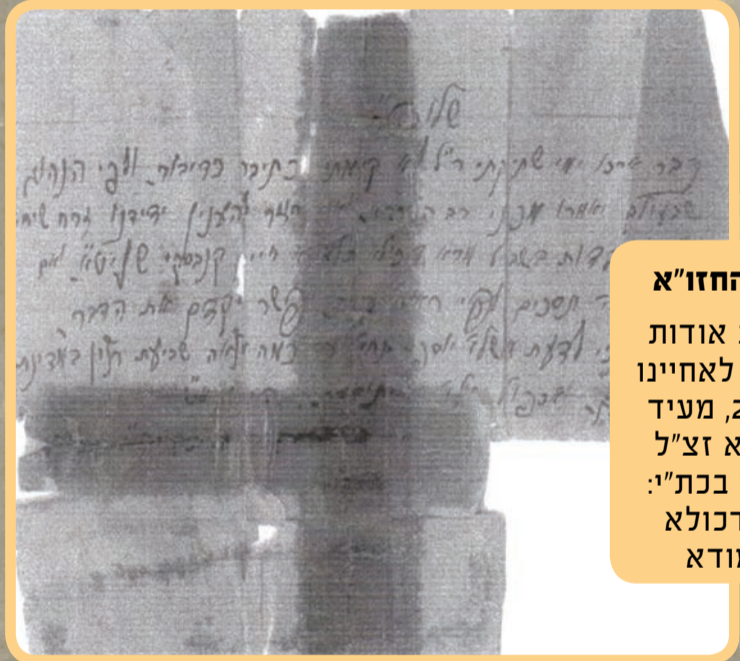
ובלכתך בדרך

מרן הגר"ח זצ"ל מקפיד להתפלל את תפילת הדרך מתוך הכתב

אהבת התורה

להביט באיזו ערגה מחזיק מרן הגר"ח זצ"ל את ספר התורה כדי להבין עד כמה התורה הייתה חלק מגופו ממש

עדות החזו"א

במכתב אודות השידור לאחינו בן ה-22, מעיד החזו"א זצ"ל על מרן בכת"י: מרא דכולא תלמודא

חביבו של מרן

מרן החזו"א מגיע להשתתף בחתונתו של מרן הגר"ח קניבסקי עם בתו של מרן הגר"ש אלישיב

גורת

אבל גדול ליהודים

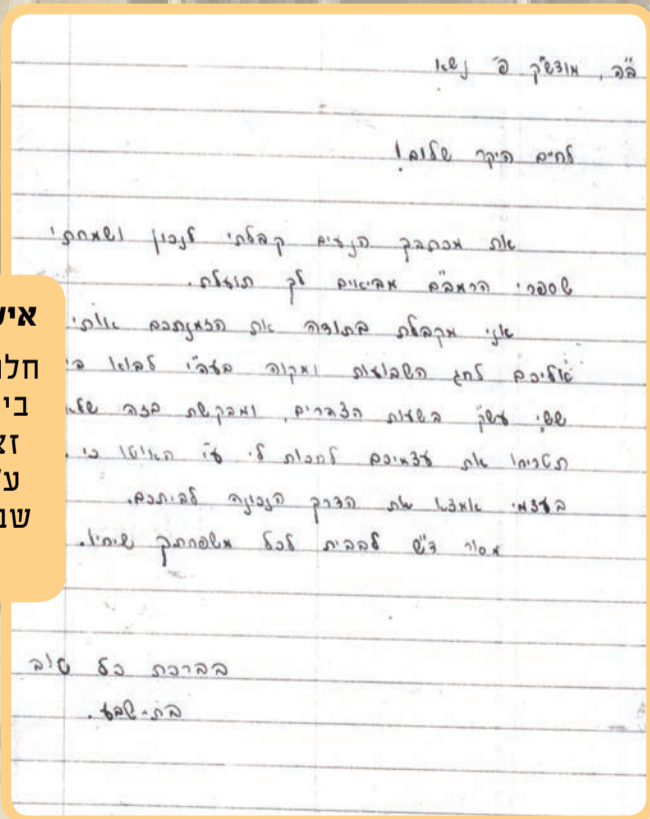
מרן הגרשי"ח קניבסקי זי"ע
תרפ"ח - תשפ"ב

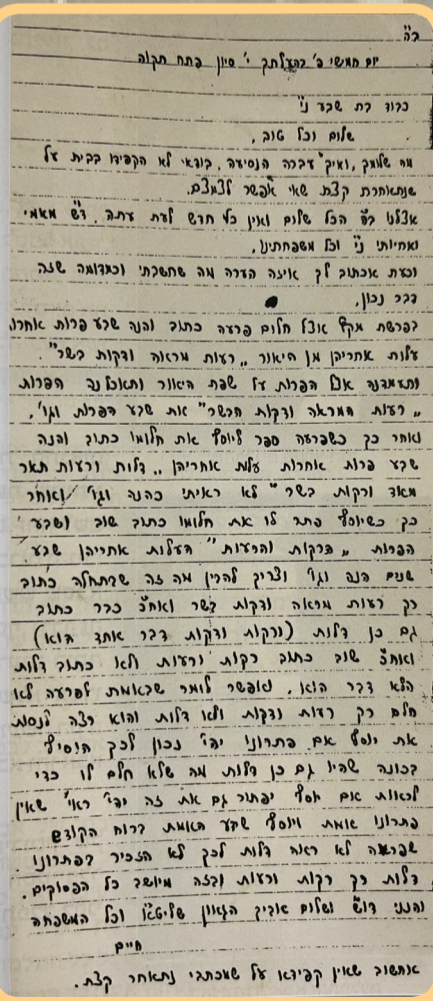
אשריכם תלמידי חכמים
מרן הגרא"מ שך זצוק"ל אחז בידו של מרן זצ"ל בכנס היסוד של 'דגל התורה' ביד אליהו

ובשכנך

לא פסיק פומיה מגירסה. מרן הגר"ח זצ"ל לומד בעיון לפני השינה

איש ואישה זכו
חלופת מכתבים בין מרן הגר"ח זצ"ל לרבנית ע"ה בתקופה שבין האירוסין לחתונה

ודיבורת בם

מרן הגר"ח זצ"ל לא עוזב לרגע את הגמרא שהייתה משוש חייו עד יומו האחרון

התמונות באדיבות ארכיון 'שיח אמונה' ומח"ס 'רבי חיים'

אבל גדול ליהודים

מרן הגרשי"ח קניבסקי זיע"א
חרפ"ח - תשפ"ב

נאור יצהרי

"אל תעשו את הבדיקה והכל יהיה בסדר"

במוצאי השבת האחרונה, פירסם נאור יצהרי, תושב קרני שומרון, את סיפורו האישי, אותו הוא מספר בכל שנה בשבע השנים האחרונות. אחרי שהרופאים הורו לעשות הפלה מיידית בגלל שהעובר עם חורים בלב ואצבע שישית באחת הידיים ואיבחון של תסמונת דאון, התחולל הנס הפרטי לאחר הוראה אישית שקיבל ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצ"ל

ביום שישי האחרון נפטר גדול הדור הרב קניבסקי זצוק"ל. לפני 7 שנים זכיתי למפגש יחיד ומיוחד עם האדם שאמר לנו להמשיך את ההיריון ושהכל יהיה בסדר... לפני 7 שנים בכ"ה בטבת תשע"ו קיבלנו מתנה גדולה. אחרי שאמרו לנו כמה וכמה פעמים להפיל את הילדה, הקב"ה עשה לנו נס ושירה נולדה בריאה ושלמה. מאז כל שנה ושנה אנחנו משתדלים לעשות פרסום הנס. מחר ניפרד מהאיש הענק הזה שעזר לכ"כ הרבה אנשים בחייו, נתן ברכה ועצה טובה ותמיד התפלל עלינו - על כולם, דתיים חילוניים וכל עמך ישראל.. אני מצרף לכם את הסיפור שלנו שנכתב בחודש טבת תשע"ו ונפרד מהרב בשורות אלו. יהי זכרו ברוך.

ישרוד שנייה בחוץ". אתה יכול לבדוק? שאלנו. אנחנו כבר פה בכל זאת. "טוב נו", הוא אומר לאושרת. "אתם כבר פה..." אושרת עולה למיטה להיבדק והרופא בשקט. "מה?" אנחנו שואלים. הרופא מסתכל עלינו - "את אושרת יצהרי". ת"ז כך וכך. אנחנו עונים בחיוב. "אני לא מבין למה באתם..." מה זאת אומרת שאלנו? לראות מה המצב של החורים בלב... הרופא שוב מסתכל עלינו. "אין שום דבר", הוא אומר. מה אין שום דבר?! אנחנו שואלים. "אין חורים בלב, כנראה שהייתה טעות", הוא אומר. "איזה טעות? תבדוק שוב אני מבקש ממנו. "אין חורים בלב הכל בסדר. אתם משוחררים..." אושרת ואני בשוק. מסתכלים אחד על השני ולא מאמינים. עברו רק 3 שבועות מהרגע שהרב בירך. נס גלוי. חוזרים לבית בהתרגשות וממשיכים תוך כדי ברצף הבדיקות. המצב מתחיל להשתפר... עובר חודש וחצי. מגיעים לבית החולים לבדיקת סקירת מערכות מאוחרת. מעדכנים את הרופא כי החורים בלב נסגרו. הוא מאשר זאת ומתחילים את הבדיקה. שוב שתיקה. אני מבקש ממנו רק לבדוק את האצבע השישית. לראות שבאמת יש אחת ולא עוד איזה משהו חס וחלילה. הרופא אומר לנו חכו שנייה. בודק. ממשיך לבדוק ואז אומר: "אני לא מבין..." מה אתה לא מבין, מה קרה שמע ישראל?! מה הפעם? "אין אצבע נוספת!", מה?? מה זאת אומרת. אנחנו שואלים. אין אני לא רואה. "אני לא מבין את זה..." אין אצבע שישית, אין חורים בלב. יש עובר בריא ושלם, יש ניסים גלויים. דמעות מציפות את העיניים אך הפעם אלו דמעות של התרגשות. דמעות של תודה. עוברים 4 חודשים. ערב שבת קודש. קידוש בחדר לידה ושירה יוצאת לאוויר העולם. כמה ציפיה. כמה אור. כמה אושר. אוי, כמה שחיכינו. 40 יום אחרי שנולדה, חזרנו מזבד הבת. עשינו פרסום הנס ואמרנו תודה בקול רם ליושב במרומים על המתנה שנתן לנו. ואמרנו תודה על הניסיון שהעמיד אותנו בו. על זה שהכל טוב. אז זה הסיפור שלנו. סיפור של ניסיון ואמונה, של תפילה וצדקה. של צדיק גזר והקב"ה מקיים. וזה הסיפור שלנו. הנס הקטן-גדול שלנו. את הסיפורי הללו בדרך כלל שומעים על אנשים רחוקים שלא מכירים על ספרים של רבנים מיוחדים על ניסים ונפלאות. ועכשיו, זה הסיפור שלנו. תרגישו בנוח לשתף, לספר ולהתרגש. כי זה באמת מרגש. ותזכרו - ניסים קורים. כל יום, שעה שעה. הקב"ה מלמעלה מסדר הכל. גם אם אנחנו לא רואים תמיד. בשורות טובות, רק אהבה. ושוב תודה לך בורא עולם.

רב- שהוא גדול הדור. רב שבשביל להתייעץ איתו מחכים חודשיים שלושה. רב שאנשים מגיעים אליו מחו"ל להתייעץ ולקבל ברכה. אני נכנס לרב. מספר לרב שיש חורים בלב ואצבע שישית. "אצבע שישית זהו ילד מיוחד", פוסק הרב. ואני במחשבותיי חושב כי כל האוטיסטים שאני מכיר הם ילדים מיוחדים... ביקשתי מהרב ברכה ושאלתי אם לבצע את בדיקת מי השפיר שמחכה לנו ביום ראשון. אני מתקרב לרב. מניח את היד על הסטנד שלו. ואז הרב רואה אותי עם טבעת הנישואין שעל ידי. "חוקות הגויים", הוא גוער בי. "לא ילבש גבר כלי אשה..." מנמק. ואני בשוק. מה לי ולזה. "אני עובד במקום עבודה חילוני", אני מסביר, שיראו שאני נשוי וכו'. תוך כדי, הגבאי של הרב אומר לי להסיר את הטבעת. אני מוריד את הטבעת בידיים רועדות ומכניס את הטבעת לכיס. "לא צריך! אין צורך בזה... תוריד את הטבעת. אל תעשו את הבדיקה והכל יהיה בסדר! ברכה והצלחה!" הגבאי של הרב מסמן לי לעזוב ואני הולך. אני יוצא מהרב ונחשף לפני הרחוב בבני ברק. אני יושב על ספסל ופשוט בוחה בשמיים. אני נכנס לאוטו, נוסע ללימודים. יום שישי. בדרך אני מדבר עם אושרת. מספר לה את שקרה. "אני מוכר את הטבעת ואת הכסף נתרם לצדקה. וניקח עלינו משהו - מה את אומרת?!" "בסדר" היא עונה בקול חלש. "אז נקבל את השבת 10 דק' לפני הזמן. נתחזק במשהו ויהיה בסדר". נפרדנו והמשכתי ללימודים. סתם נסעתי כי הייתי חייב. לא באמת הצלחתי ללמוד באותו היום... עוברים הימים, חולף הזמן. בתוך כל רצף הבדיקות מבית החולים מתקשרים ושואלים. "נו, מה החלטתם?!" אנחנו ממשיכים כרגיל. ומהצד השני שתיקה רועמת. מגיעים אחרי 3 שבועות לבית החולים. בדיקת אקו לב לראות מה קורה עם הלב של העובר. נכנסים לרופא. עוד לפני שאנחנו מדברים. "אין טעם לבדיקה!" הוא מצהיר. "הילד הזה לא

הסיפור שלנו הוא מסוג הסיפורים ששומעים בספרי מעשיות או צדיקים גדולים. קחו לכם דקה או שתיים ותחשפו למשהו שקרה לנו... חודש שלישי. סקירת מערכות מוקדמת. הרופא מתחיל את הבדיקה ויש דממה. הוא יוצא מהחדר וחוזר עם עוד 2 רופאים. נאמר לנו כי אנחנו חייבים להפיל את העובר היות ויש 2 חורים בלב ואצבע שישית בידי ימין. מדברים על 2 מומים וסיכוי גדול לתסמונת דאון. ילד מיוחד ועוד אלף ואחד מושגים שלא הכרנו. ההוראה היא חד משמעית- להפיל את העובר. הילד לא ישרוד חצי דקה בחוץ עם החורים שנמצאו בליבו. בתוך כל ההמולה אושרת רעייתי ואני בשוק. עיניים דומעות ולא מבינים מה נפל עלינו ומאיפה הגיעה הבשורה הזאת. 2 לידות, 2 ילדים בריאים ושמחים ועכשיו זה - באמצע החיים. הרופאים אומרים לנו לעלות לקומה למעלה שם יתדרכו אותנו לגבי הפלה מיידית. לא הסכמנו, ונקבע לנו תור ליום ראשון לבדיקה של תסמונת דאון. לא הסכמנו לשמוע על הדברים האלה, פשוט לא הספקנו לעכל. אנחנו אומרים לרופאים שאנחנו נחליט ונודיע להם בהמשך. יורדים במעלית - שתיקה רועמת. אושרת מוציאה מהפה את השם של הרב קניבסקי. "אני רוצה שתלך לרב לקבל ברכה", היא אומרת. "טוב", השבתי והמשכתי בשתיקה שלי. אנחנו בדרך לבית. אחת הנסיעות הארוכות בחיי. נסיעה של 20 דק' שמרגישה כמו נצח. אני בשתיקתי והיא בשתיקתה. בערב אני מתקשר לדוד שלי שהוא מקורב לבית הרב קניבסקי. היה זה יום רביעי בערב. "אני בודק לך", הוא אומר. תוך רבע שעה הוא חוזר אליי. "ביום שישי בשעה 8:00 בבוקר הרב יקבל אותך אצלו בבית. תהיה מוכן

יתמות!

רוח אפינו משיח ד'

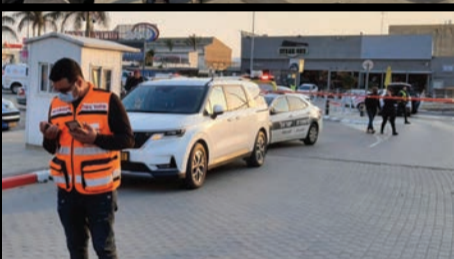
איננו

אזיזה בזה הייה לנו

אברהם רובינשטיין ראש העיר

טרור בלב באר שבע

מוחמד ר'אלב אבו אל-קיען, אסיר משוחרר מהכלא שהמדינה טענה כי הוא 'פצצה מתקתקת', אך ביהמ"ש האמין לו ושחררה אותו לחופשי, דקר למוות ארבעה אזרחים בפיגוע ליד המרכז המסחרי בבאר שבע • אחד השוטרים שהגיע לזירה נחרד לגלות: אשתו נרצחה בפיגוע • סערה במערכת הפוליטי בעקבו דבריו של סגן שר הביטחון אלון שוסטר שאמר: "אסור לשכוח שבמשך עשרות שנים מדינת ישראל שגתה קשות באפליה של המגזר הבדואי - וזה הזמן להיות שם"

זירת הפיגוע (צילומים: זק"א ואיחוד הצלה)

נשיא המדינה יצחק הרצוג הגיב על הפיגוע: "הלב נקרע וכואב כשנפשות תמימות משלמות את מחיר הדמים של האיבה והשנאה. הטרור לא יכריע אותנו ולא יערער את זכותנו להתקיים בארצנו". לאחמ"כ הוסיף הרצוג ואמר: "יחד עם העם בישראל אני שולח תנחומים למשפחות האבלות. אני סמוך ובטוח כי גורמי הביטחון יפעלו באופן נחוש וכי האחראים יתנו את הדין". ראש הממשלה, נפתלי בנט, בתגובה לפיגוע בבאר שבע: "אני שולח את תנחומיי העמוקים למשפחות הנרצחים בפיגוע הקשה בבאר שבע, ומתפלל לשלום הפצועים. קיימתי כעת הערכת מצב והתייעצות עם השר לביטחון פנים ועם מפכ"ל המשטרה בעקבות הפיגוע. האזרחים שירו במחבל הפגינו תושייה ואומץ לב ומנעו קורבנות נוספים. כוחות הביטחון נמצאים בדריכות מירבית. נפעל ביד קשה נגד מבצעי טרור. נדרוף ונשיג גם את סייעניהם".

שר התפוצות נחמן שי הגיב לפיגוע: "פיגוע קשה ונורא בבאר שבע. ישראל תמשיך להילחם בטרור בנחישות, בכל מקום ובכל עת. ליבי עם משפחות ההרוגים והפצועים, אני מתפלל לשלומם".

השרה איילת שקד הגיבה לפיגוע: "פיגוע נוראי, הלב בוכה ואין נחמה. מחבל שפל ותת אדם רצח אנשים חפים מפשע. משתתפת בצער המשפחות ומאחלת החלמה מהירה לפצועים. מצדיעה לאזרחים האמיצים שמנעו רצח של אנשים נוספים. מגיע לאזרחים שנהגו באומץ רב לקבל הוקרה על מעשיהם".

שר המשפטים גדעון סער הגיב לפיגוע: "ערב קשה וכואב. תנחומי למשפחות הנרצחים ואיחולי החלמה מהירה לפצועים. הפיגוע הנפשע ממחיש את חובתנו לחזק את המשילות בנגב. רק בזכות נחישות אזרחית נמנע אסון כבד עוד יותר. מול תופעות של הקצנה יש לפעול בתקיפות ולשמור על ריבונות המדינה בכל שטחה".

תגובות במערכת הפוליטית

סגן שר הביטחון אלון שוסטר מכחול לבן רמז כי מדינת ישראל אחראית לפיגוע הרצחני שאירע אחר הצהריים בבאר שבע - בו נרצחו שלושה נשים וגבר הי"ד. בראיון בגל"צ אמר שוסטר בתגובה לפיגוע: "אסור לשכוח שבמשך עשרות שנים מדינת ישראל שגתה קשות באפליה של המגזר הבדואי - וזה הזמן להיות שם".

תגובת שוסטר גררה תגובות סוערות. ח"כ בצלאל סמוטריץ', יו"ר הציונות הדתית, הגיב: "השמאל הישראלי העייף והמבולבל חולה במחלה סופנית. הוא איבד כבר מזמן את האמונה בצדקת הדרך וכעת גם את אינסטינקט הקיום הבסיסי. מדינת ישראל לא תשרוד חלילה אם הוא ימשיך להוביל אותה. ארורים מי שהחזירו אותו לשלטון בשל תאוות כבוד ושררה ומסכנים את מדינת ישראל".

מנכ"ל מפלגת הציונות הדתית יהודה ולד הגיב: "היום הוא צריך ללכת הביתה. בושה למדינת ישראל שזה סגן שר הביטחון שלה. בושה".

לאחר הזעם שהתעורר נגדו, הגיב שוסטר: "אני משתתף בצערן של משפחות הנרצחים בפיגוע בבאר שבע. מערכת הביטחון תמשיך לפעול ביד חזקה ובנחישות נגד הטרור. אני מגנה בכל תוקף וללא כל תנאי, את הטרור הברברי של המחבל. הדברים הוצאו מהקשרם".

יו"ר האופוזיציה ח"כ בנימין נתניהו אמר בעקבות פיגוע הדקירה בבאר שבע כי "בנט ולפיד חייבים להתעלם מכל שיקול פוליטי ולדאוג מיד לתפיסת המחבלים ולהשבת הביטחון לתושבי באר שבע והדרום" נתניהו אמר כי הוא משתתף בצער משפחות הנרצחים ומתפלל לשלום הפצועים, והוסיף כי "הפיגוע הרצחני והמזעזע מחייב פעולה מיידית לתפיסת כל מי שאחראים לו ולמיצוי כל חומרת הדין איתם".

הרופאים נאלצו לקבוע את מותה. מתנדבי זק"א באר שבע מטפלים בכבוד המת בזירה הקשה". אליה טובול, ראש סניף איחוד הצלה בבאר שבע סיפר: "מדובר בשלוש זירות בהם איתרנו את הפצועות והפצוע. הענקנו סיוע ראשוני לגבר כבן 60 ולשתי נשים בגילאי 40 שנפצעו בינוני וקשה - למרבה הצער נקבע מותה בזירה של אחת הפצועות".

אריאל פחימה, חובש נוסף של איחוד הצלה הוסיף: "מדובר באירוע קשה מאוד. אחת הפצועות נקבע מותה בזירה עקב אופי הפציעות הקשות מהן סבלה. כמו כן, לאחר הסיוע הראשוני בזירה - שתי נשים וגבר פונו למרכז הרפואי סורוקה".

ממד"א נמסר: "מדובר בשתי זירות. מתחנת דלק ברחוב דרך חברון חובשים ופראמדיקים של מד"א העניקו טיפול רפואי לאישה כבת 35 שפונתה לבי"ח סורוקה במצב אנוש כשהיא סובלת מפצעי דקירה. במרכז המסחרי ברחוב יצחק נפחא פראמדיקים של מד"א קבעו את מותה של אישה כבת 40 לאחר פעולות החיאה ופינו לבי"ח סורוקה 3 פצועים מדקירות, בהם גבר כבן 60 במצב אנוש ו-2 נשים כבנות 40 במצב בינוני. סך הכל באירוע נקבע מותה של אישה כבת 40 ופנו לבי"ח סורוקה 4 פצועים, מהם 2 במצב אנוש ו-2 במצב בינוני".

ארגון נהגי האוטובוסים שיבח את נהג האוטובוס שניטרל את המחבל: "אנו שולחים תנחומים למשפחות ההרוגים ומתפללים לרפואת הפצועים. תושיית נהג האוטובוס מנעה מהאירוע להיות קשה הרבה יותר. גם במקרה זה הוכח כי הנהגים הם השכפ"ץ של המדינה". אחד שוטרים המשרת בתחנת באר שבע הגיע לזירה יחד עם חבריו לתחנה ונחרד לגלות בזירת הפיגוע כי אשתו היא אחת הנרצחות.

מאת: חיים רייך

ארבעה בני אדם נרצחו בפיגוע רצחני בבאר שבע כאשר מחבל בדואי התנפל עליהם בשעות אחר הצהריים של יום שלישי ליד המרכז המסחרי 'ביג' בדרך חברון בבירת הנגב. שני בני אדם נוספים נפצעו באורח בינוני-קשה.

המחבל דרס ופגע באישה בתחנת דלק סמוכה ואז פתח בריצה לעבר המרכז המסחרי 'ביג', תוך שהוא דוקר אנשים נוספים. מהדקירות נפצעו אנשיות שלושה בני אדם ולאחמ"כ נקבע מותם בבית החולים.

המחבל, מוחמד ר'אלב אבו אל-קיען, אסיר משוחרר מהכלא, תושב הפזורה הבדואית בנגב, שהיה פעיל בהתארגנות טרור. בעבר ביהמ"ש שיחרר את המחבל לאחר שהמדינה טענה שהוא 'פצצה מתקתקת'. ביהמ"ש שיחרר אותו. ביום שלישי הוא רצח ארבעה ישראלים.

בתיעוד מזירת האירוע נראה המחבל ליד מרכז הקניות, כשעוברים ושבים שהיו לידו מקיפים אותו, בעוד הוא עדיין אוחז בסכין בידו. בהמשך נהג האוטובוס נראה יורה בו ומנטרל אותו, כאשר המחבל ניסה לזנק עליו.

עד ראייה לפיגוע סיפר: "ראיתי את הבן אדם תופס את האישה הראשונה ודוקר אותה. עזב אותה ועבר לעוברי אורח אחרים. הבנו שזה פיגוע".

שמעון זגורי מתנדב זק"א באר שבע שהגיע לזירת הפיגוע סיפר: "כשהגעתי למקום ראיתי המולה רבה, מספר פצועים ששוכבים וסובלים מפצעי דקירה, עובר אורח סיפר שהמחבל שככל הנראה הגיע ברכב יצא ודקר מספר עוברי אורח. אזרח שחלף במקום השתלט עליו ונטרל אותו וכך מנע פגיעות נוספות בנפש. לצערי פראמדיק מד"א במקום נאלץ לאשר את מותה של אישה כבת 50 שסבלה מפגיעה רב מערכתית כתוצאה מפצעי הדקירה, אישה נוספת פונתה ע"י מד"א לסורוקה במצב אנוש, אך בהגיעה לביה"ח

"מדוע אנחנו לא יכולים לקבל מישראל נשק?"

בעודו מסתתר בבונקר בקייב עלה נשיא אוקראינה בפני חה"כ והשרים ותקף את ישראל: "יש לכם את כיפת ברזל, המערכת הטובה ביותר. למה לא נתתם נשק? אנחנו הצלנו יהודים, עשו את הבחירה שלכם" • תגובות סוערות במערכת הפוליטית

יו"ר הכנסת צופה בנאומו של זלנסקי | צילום: נועם מושקוביץ דוברות הכנסת

מאת: חיים רייך

נשיא אוקראינה וולודימיר זלנסקי נאם מול חברי הכנסת. הנאום התקיים בשעה שהכנסת נמצאת בפגרה ומליאת הכנסת נמצאת בשיפוצים, ולכן הנאום הועבר בזום לראש הממשלה, לשרים, לסגני השרים ולחברי הכנסת. יותר ממאה חברי כנסת הצטרפו לזום כדי לשמוע את נשיא אוקראינה. ספק רב אם זה מה שציפו לשמוע ממנו.

לפני נאומו של נשיא אוקראינה בירך יו"ר הכנסת ח"כ מיקי לוי את הנשיא ואמר: "ברצוני להודות לך אדוני הנשיא ידיד ישראל, על שאתה מכבד אותנו בנוכחותך ומפנה זמן בימים הקשים הללו כדי לדבר בפני חברי הכנסת והממשלה בישראל. בתוקף תפקידי כיושב-ראש בית המחוקקים של מדינת ישראל אני מבקש להביע הזדהות עם כאבו של העם האוקראיני המתוקף בביתו וסובל אבדות קשות בגוף ובנפש ולשלוח מכאן, מירושלים בירתנו, נתחומים למשפחות הקורבנות והנפגעים האוקראינים במלחמה".

לאחמ"כ החל נאומו של זלנסקי שנמשך כרבע שעה. בדבריו השווה בין פעולותיה של רוסיה בימים אלה לבין המשטר הנאצי בגרמניה ומתח ביקורת קשה על התנהלות ישראל על רקע המלחמה בשל סירובה לתמוך באופן פעיל באוקראינה. "האדישות הורגת, החישובים הורגים, אפשר לתווך בין מדינות אך לא בין הרע והטוב", אמר.

בפתח דבריו אמר זלנסקי: "אני מודה לכם מאוד על התמיכה – חברי הכנסת, כל הנוכחים, העם הישראלי כולו. אני רוצה להזכיר לכם מילים של אוקראינית שאתם מכירים היטב, גולדה מאיר: 'אנחנו רוצים לחיות עם השכנים שלנו, הם רוצים לראות אותנו מתי'. זה לא נותן לנו הרבה מקום לפשרות".

זלנסקי המשיך בדבריו: "אנחנו במדינות ובתנאים שונים לחלוטין, אך האיום העומד בפנינו – אחד. אצלנו, הרס טוטאלי של העם, המדינה והתרבות, ואפילו של השם 'אוקראינה'. ישראל, אני רוצה שתרגישו את זה, תחשבו על התאריך הזה – 24 בפברואר – תחילת הפלישה הרוסית לאוקראינה. היום הזה ייזכר בהיסטוריה העולמית פעמיים בתור טרגדיה לאוקראינים, יהודים, אירופים והעולם כולו. ב-24 בפברואר 1920 נוסדה המפלגה הנאצית, שהרגה מיליונים, הרסה מדינות שלמות, ניסתה לעשות רצח עם".

על משבר הפליטים אמר זלנסקי: "מיליונים נשארו ללא בית. הם הפכו לפליטים, עברו למדינות שכנות – פולין, סלובקיה, גרמניה, צ'כיה. העם שלנו כעת נודד, כפי שגם אתם פעם נדרתם. פלישת רוסיה לאוקראינה היא לא סתם מבצע צבאי כפי שמציגים זאת במוסקבה. מדובר במלחמה כוללת ובלתי צודקת, שנועדה להרוס את העם שלנו, את המדינה, את הערים, את התרבות, את הילדים שלנו, כל מה שהופך את האוקראינים לאוקראינים. כל מה שכעת הצבא הרוסי הורס בזדון, וכל העולם מסתכל. לכן אני יכול לעשות את ההשוואה הזאת של ההיסטוריה

של איסוף והשמדת היהודים וגזלת רכושם", הוסיף שטייניץ. "האמת ההיסטורית היא שהעם האוקראיני לא יכול להתגאות בהתנהלותו אל מול השואה היהודית".

חבר הכנסת שמחה רוטמן 'הציונות הדתית' אמר בתום הנאום: "אני לא מבין אוקראינית, אבל אם התרגום ששמעתי מדויק, זלנסקי ביקש מאיתנו להתנהג כלפי האוקראינים כמו שהם התנהגו כלפינו לפני 80 שנה. מצטער, נראה לי שניאלץ לדחות את בקשתו. בכל זאת, אנחנו אומה מוסרית. אור לגויים".

גם חברת הכנסת גלית דיסטל אטבריאן מ'הליכוד' תקפה את נשיא אוקראינה: "בשלב שבו זלנסקי ביצע רמונט לשואה הרגשתי שמישהו מכניס לי אגרוף לבטן או אצבע לעין או שניהם. אולי אם לא הייתי יושבת בכנסת ישראל לצד דגל ישראל כחברת הפרלמנט של ישראל זה היה כואב פחות".

חבר הכנסת אלי אבידר מ'ישראל ביתנו' גיבה את דברי זלנסקי: "דבריו של הנשיא זלנסקי היו מרגשים. אכן אדישות הורגת. מאמצי תיווך הם חשובים אבל לא יכולים לבוא על חשבון ערכים. אנחנו צרכים להיות בצד של הטוב כנגד הרע. המדיניות שלנו כרגע, לאורך זמן, לא תתרום לנו".

יו"ר תנועת ש"ס, אריה דרעי, התעלם מההשוואה של זלנסקי לשואה, אך ניצל את ההזדמנות לתקוף את הממשלה: "גם הערב קיבלנו תזכורת כואבת כי 'השבת תובעת את עלבונה', מצב מדיניות החוץ של ישראל בשפל חסר תקדים, כתוצאה ממדיניות כושלת של ממשלת בנט-לפיד".

יו"ר יהדות התורה, ח"כ משה גפני אמר: "ליבנו עם העם האוקראיני, אבל הנשיא זלנסקי לא היה צריך לעשות את ההשוואה לשואה האימה, ועוד מול כנסת ישראל".

לפני 80 שנה, אנחנו הצלנו יהודים, יש בינינו חסידי אומות עולם. עם ישראל, גם לכם כעת יש בחירה".

התגובות בישראל

מיד לאחר שסיים את נאומו הקצר החלו לזרום גל תגובות של חברי כנסת מימין ומשמאל.

שר החוץ יאיר לפיד אמר בתום נאומו הנשיא זלנסקי, "אני חוזר ומגנה את ההתקפה על אוקראינה ומודה לנשיא זלנסקי על שחלק את רגשותיו ואת מצוקת העם האוקראיני עם חברי הכנסת והממשלה. נמשיך לסייע ככל שביכולתנו לעם האוקראיני ולעולם לא נפנה את גבנו למצוקתם של אנשים יהודים את זוועות המלחמה".

שר התקשורת, יעזו הנדל תקף את נשיא אוקראינה: "מעריך את נשיא אוקראינה ותומך בעם האוקראיני בלב ובמעשה, אבל אי אפשר לשכתב את ההיסטוריה הנוראה של השואה. רצח עם שבוצע גם בארצות אוקראינה. המלחמה נוראה אבל ההשוואה לזוועת השואה והפתרון הסופי מקוממת".

ח"כ יובל שטייניץ 'מהליכוד' תקף בחריפות את נשיא אוקראינה: "אמנם אין תופסים אדם בשעת צער, אך נאומו של זלנסקי, הנשיא היהודי של אוקראינה, היה נישא בימים נורמליים היו אומרים עליו שהוא גובל בהכחשת השואה. כל השוואה בין מלחמה רגילה, קשה ככל שתהיה, לבין השמדת מיליוני יהודים בתאי גזים במסגרת הפתרון הסופי מהווה עיוות מוחלט של ההיסטוריה".

"הטענה שהעם האוקראיני סייע ליהודים בשואה - האמת ההיסטורית העצובה היא שרבים סייעו לנאצים בהתלהבות בפרויקט

שלנו והתולדות שלכם".

זלנסקי השווה בין פוטין לבין המשטר הנאצי: "הקשיבו לדברי הקרמלין. הם משתמשים בטרימינולוגיה של המפלגה הנאצית. הם קראו לזה 'הפתרון הסופי' לשאלת היהודים. אתם זוכרים היטב, אני בטוח, לא תשכחו לעולם. כעת במוסקבה שוב משתמשים במילים 'הפתרון הסופי', וכעת זה עלינו – על אוקראינה. רואים את זה באתרים רשמיים, יש ציטוטים בתקשורת הרוסית. זה מה שנאמר במוסקבה. ללא המלחמה נגד אוקראינה, הם לא היו יכולים להבטיח את הפתרון הסופי לביטחונם, כביכול, בדיוק כפי שהדברים נאמרו לפני 80 שנה".

בסיום דבריו פנה הנשיא האוקראיני לאזרחי ישראל: "עם ישראל, ראיתם כיצד טילים רוסים פגעו בקייב, בבאבי יאר, יודעים איזה מקום זה? יודעים שמדובר באנדרטה לזכר קורבנות השואה? הטילים הרוסיים פגעו במקום הזה וגם באומן, עיר שעשרות אלפי ישראלים באים לבקר בה כל שנה בקברו של הרבי נחמן. מה יישאר מהערים שלנו, מאוקראינה, לאחר מלחמה מחרידה זו? אני בטוח שאתם חשים בכאב שלנו. אך האם תוכלו להסביר מדוע עדיין אנחנו קוראים לעולם כולו, למדינות רבות, מבקשים עזרה? אנחנו פונים אליכם ומבקשים עזרה, ואפילו אשרות כניסה, מה זה? אני אשאיר לכם את התשובות – האדישות הורגת, החישובים הורגים, אפשר לתווך בין מדינות אך לא בין הרע והטוב".

"בישראל יודעים היטב שמערכת יירוט הטילים שלכם כיפת ברזל היא הטובה ביותר. אפשר לשאול מדוע אנחנו לא יכולים לקבל מכם נשק, מדוע ישראל לא הטילה סנקציות רציניות כלפי רוסיה, מדוע לא מפעילים לחץ על העסקים ברוסיה? אך אתם צריכים לתת תשובות לשאלות ולחיות איתן. האוקראינים עשו את הבחירה

הנהג בהם מנהג דרך ארץ

ויקחו בני אהרן נדב ונאביהוא איש
מחתתו ויפגו בהן אש וישימו עליה
קטרת ויקרבו לפני ה' אש זרה אשר
לא צנה אתם: ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם
וימתו לפני ה' (ויקרא י, א-ב).

נדב ואביהו התחייבו מיתה לשמים ומספר
סיבות גרמו לדבר (ואע"ג שבפסוק נאמר רק
שהקרבו אש זרה, מ"מ רבותינו למדו שהיה
עוד סיבות לכך, יעוי' בפירוש הכלי יקר שמבאר
כיצד כל סיבה וסיבה מעוגנת בלשון הכתוב
”ויקרבו לפני ה' אש זרה“:

סיבה א' - הקריבו אש זרה אשר לא ציוה ה'
(כפשטות לשון הפסוק).

סיבה ב' - הורו הלכה בפני משה רבם בכך
שהכניסו אש זרה אשר לא ציוה עליהם (עירובין
סג ע"א), ומורה הלכה בפני רבו חייב מיתה
(ברכות לא ע"ב).

סיבה ג' - נכנסו שותוי יין למשכן (רש"י
במקום. ולכן נסמכה פרשת שותוי יין למיתת בני
אהרון, להורות ששותוי יין נכנסו ולכן מתו).

סיבה ד' - שהיו מהלכים אחר משה ואהרון
ואומרים: מתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה
ננהיג את העדה (סנהדרין נב ע"א).

סיבה ה' - שלא נשאו נשים והולידו ילדים
(ילקוט שמעוני הובא בכלי יקר).

סיבה ו' - נכנסו מחוסרי בגדים למשכן (שם).

ולכאורה לא מובן, הרי משה רבינו העיד על
נדב ואביהו שהיו בדרגה רוחנית גבוהה מאוד,
כפי שדרשו חז"ל (ויקרא רבה יב, ב) על המילים
בְּקִרְבֵי אֶקְדָּשׁ (ויקרא י, ג) - אמר משה לאהרון,
בסיני נאמר לי שה' עתיד לקדש את הבית הזה
ובאדם גדול מקדשו, והיית סבור שמא או בי
או בך הבית הזה מתקדש, ועכשיו התקדש בשני
בניך, סימן שהם גדולים ממני וממך.

ואם כן לכאורה הדברים סותרים, מצד אחד
נדב ואביהו היו בדרגה רוחנית גבוהה מאוד,
יותר ממשה ואהרון, מצד שני מבואר בחז"ל
שהם לא קיימו את מצוות התורה ולכן נענשו.

פרו וקרו ומלאו את הארץ (בראשית א, כח), ולכן
לעבוד את ה' יתברך בדרך הנכונה והרצויה
לפניו. נדב ואביהו היו קדושי עליון, אך רבותינו
הבינו שהם עברו את הגבולות של ציווי ה' שהוא

הנהג בהם מנהג דרך ארץ (ברכות לה ע"ב).
וזה הפירוש "אש זרה" דהיינו ההתלהבות יתר
שהייתה להם בעבודת ה', מעבר לגבול, והיא
הביאה אותם לכל העבירות שמנו חז"ל, ונסביר:
נדב ואבינו לא רצו להתחתן מתוך מחשבה
שאם יתחתנו הם יהיו מוכרחים להקדיש ולהעניק
לאשה ולילדים מהזמן שלהם, וחששו שזה יפגע
בדבקתם בשכינה, הם לא רצו שחלק מהלהבת
האש שלהם לדבקות בה' יתברך תתחלק גם
לאשה ולילדים, אלא ידבקו בה' ללא הפסקה.

וכן כשמשה ואהרון לא הוכיחו מספיק את
עם ישראל הם רגזו בליבם ולא יכלו לסבול
שהעם מלינים על משה ואהרון, והם עונים להם
בענווה "ונתנו מה" (שמות טז, ח), מדוע משה
ואהרון לא זורקים מרה בתלמידים (כתובות קג
ע"ב)? מדוע הם לא מזעזעים את עם ישראל?
נדב ואביהו סברו שצריך להחזיר בעם ישראל
את המורא שמים ביד תקיפה, וזה הכוונה שהורו
הלכה בפני רבם, שמתוך דביקותם בה' חשבו
שיש להנהיג את העם בדרך אחרת.

וכן כשנכנסו שותוי יין למשכן, הם חשבו
שכך צריך לעבוד את ה', עבדו את ה' בְּשִׂמְחָה
(תהילים ק, ב), כיון שמצווה שעושה האדם
בשמחה מעלתה הרבה יותר גדולה וגבוהה
ממצווה שעושה בלא שמחה (ולכן הקפידה
התורה באומרה "תחת אשר לא עבדת את ה'
אלוקיך בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב... וְעַבַּדְתָּ אֶת אֱלֹהֶיךָ"
(דברים כח, מז), ח"ו, שהקב"ה מקפיד על
ישראל שיעבדו אותו בשמחה, שיברכו בשמחה,
ולא מתוך כפייה).

אך מלמדים אותנו רבותינו שהם טעו, כיון
שגם אדם שמתקדש ומטהר ומקדיש זמנו
לעבודת ה' יתברך ללימוד התורה לתפילה
ולדביקות בשכינה, אסור לו לשכוח שישנו ציווי
לישא אשה ולהוליד ילדים, לא תהו בקצה לשקת
יְצַרְהָ (ישעיה מה, יח), הקב"ה לא ברא את עולמו
כדי שיהיה תוהו ובוהו אלא ציווה שנפרה ונרבה,
פרו וקרו ומלאו את הארץ (בראשית א, כח), ולכן
כשלא נשאו נשים זה נחשב שהקרבו אש זרה,
כיון שה' יתברך לא חפץ באש ההתלהבות הזו.
וכן ציווה התורה לשמוע לדברי חכמים

ולא לחשוב "אם היינו במקומם היינו עושים
כך וכך", אלא נְשַׁמְרָתָּ לְעִשׂוֹת כָּל אֲשֶׁר יוֹרֹף
(דברים יז, י), אפילו יאמרו לך על ימין שהוא
שמאל, או שמאל שהוא ימין, אל תסור מדבריהם
(ילקוט שמעוני רמז תתקי"א).

וכן כשהקב"ה מצוונו לעבודו בשמחה
הכוונה לעבודו בשמחה פנימית ולא בשמחה
חיצונית שבאה לאדם מחמת שתיית אלכוהול
וכדו', אלא עבדו את ה' בְּשִׂמְחָה (תהילים ק, ב),
שמחה פנימית המביאה לדביקות בו יתברך, אך
כשנכנס האדם למקדש עליו להיות במורא ופחד
מאדון העולם השוכן במקום הזה, ואין חפץ
לה' שישתמש האדם בסממן חיצוני כדי לעבודו
בשמחה.

התורה הקדושה מלמדת אותנו בפרשה זו
לימוד ומוסר השכל גדול כיצד לעבוד את הבורא
יתברך בצורה נכונה - לקיים את מצוות ה', אך
לא לגבב ולהוסיף מצוות שהתורה לא ציוותה
עליהם, דברים אשר לא ציוונו ולא עָלְתָה עַל לְבַי
(ירמיה ז, לא).

תורתנו הקדושה הִרְבָּיָה דְרָכֵי נֶעֱם וְכָל
נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם (משלי ג, יז), ולכן מצווה אותנו
הנהג בהם מנהג דרך ארץ (ברכות לה ע"ב),
תאכל, תשתה, תתלבש, תעבוד את עבודתך או
תלמד את לימודך עדי ערב, תשמח את אשתך
ובניך, תשוחח ותחנך אותם לעבודת ה' - בזה
חפץ ה'.

כל עניין ימי הפורים הקדושים שעברו עלינו
לטובה ולברכה נסובים סביב פסוק אחד:
לְיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרְהָ נְשַׁמְרָתָּ וְשִׁשְׁן וְיָקָר (אסתר
ח, טז). אוֹרְהָ - זו תורה (מגילה טז ע"ב).

כל העניין של פורים היה לצורך דבר אחד -
שעם ישראל יזכו להרגיש שהתורה זה לא ח"ו
עוד מצוה, לימוד התורה זה לא עוד מצווה, אלא
הוא כל המהות של עם ישראל!

כדי להמחיש זאת נמשל, אדם בנה בית
וריהט אותו בכלים יפים ונאים, נְכָלִים מְקַלִּים
שׁוֹנִים (אסתר א, ז), אך לא דאג שיהיה חשמל
בבית, ואפילו נר אין לו להדליק, האם יש ערך
לבית כזה? הבית יפה ומסודר בצורה נפלאה עם
כל הריהוט היקר, אך אם אין שם חשמל הוא לא

שווה כלום, כשמגיעה שעת חשיכה האדם כבר
מגשש באפילה.

בדומה לזה מבארים רבותינו שעם ישראל בלי
התורה הוא כמו עיוור המגשש באפילה שלא
יכול להתקיים.

וזה הכוונה "לְיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרְהָ", לעם
ישראל היה חסר את ההרגשה שהתורה זה אורה -
אור עצום, ובלעדיו הם נמצאים בחושך.

חושבני שהיום אנו נמצאים בממדים הללו,
ישנם יהודים רבים שעדיין לא הגיעו למדרגה
הזאת של "לְיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרְהָ", הם לא
מרגישים שהתורה זה האור שלנו ובלעדיה
מגששים באפילה.

על הפסוק (אסתר ט, כז) קִיְמוּ וְקַבְלוּ הַיְהוּדִים,
דרשו רבותינו (שבת פח ע"א) קיימו מה שקיבלו
כבר. דהיינו שפורים זהו יום קבלת התורה, ביום
זה קיבלו ישראל מחדש את התורה הקדושה.
ולכאורה קשה, מה שייך לומר שפורים זה קבלת
התורה, הרי התורה התקבלה כבר ונתנה בהר
סיני?

אלא, נכון שהתורה ניתנה בסיני אך לא הייתה
את ההרגשה שבלא התורה נמצאים באפילה,
בתוך מרתף חשוך ולא שווים מאומה.
מיום קבלת התורה הקדושה ועד ימי מרדכי
ואסתר לא הרגישו עמ"י את ההרגשה הזו. עד
אז עם ישראל חשבו שוודאי טוב שקיבלו את
התורה, אך לא הייתה את ההרגשה הנפלאה
שלחיות בלי התורה זה לחיות בלי חשמל, בלי
אור, ואי אפשר להסתדר.

עד שבאו ימי הפורים שלא יסופו מִזְרָעָם
(אסתר ט, כח) ולא יתבטלו לעולם (מדרש
משלי), והאירו והגביהו את עם ישראל להבין
להשכיל ולהרגיש שהתורה זה האור והחיות של
העם היהודי. לְיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרְהָ - הם הגיעו
למצב הנפלא הזה שהרגישו שהתורה זה האור
ובלעדיו מגששים באפילה ולא יכולים לחיות!

יהי רצון שנוזכה לקבל את האור הנפלא הזה
ונבין באמת שבלעדי תורתנו הקדושה אין לנו
חיים, כפי הם חיינו נֶאֱרָךְ זְמִינוּ, וּבְהֵם נִהְיָה יוֹמָם
נְלִיָּה (מתוך ברכות קריאת שמע - ברכת אהבת
עולם), ונוזכה לראות בקרוב בקרוב בגאולה
השלימה, אמן.

אלא שגילו לנו בזאת רבותינו סוד כמוס כיצד לעבוד את ה' יתברך בדרך הנכונה והרצויה לפניו. נדב ואביהו היו קדושי עליון,
אך רבותינו הבינו שהם עברו את הגבולות של ציווי ה' שהוא הנהג בהם מנהג דרך ארץ (ברכות לה ע"ב). וזה הפירוש "אש זרה"
דהיינו ההתלהבות יתר שהייתה להם בעבודת ה', מעבר לגבול, והיא הביאה אותם לכל העבירות שמנו חז"ל, ונסביר:
נדב ואבינו לא רצו להתחתן מתוך מחשבה שאם יתחתנו הם יהיו מוכרחים להקדיש ולהעניק לאשה ולילדים מהזמן שלהם,
וחששו שזה יפגע בדבקתם בשכינה, הם לא רצו שחלק מהלהבת האש שלהם לדבקות בה' יתברך תתחלק גם לאשה ולילדים,
אלא ידבקו בה' ללא הפסקה

תשעה לך את זה בכך צינינו את!

X.S

אקסטרה סמול

הפיתוח המוביל
בארץ ובעולם
לירידה במשקל
באופן מהיר וקל!

איתכם לאורך כל הדרך!
ליווי אישי על ידי יועץ
החברה לשאלות, חיזוקים
ומעקב לאורך תהליך הירידה
במשקל עד לתוצאה רצויה.

הערכה כוללת 2 מוצרים
ותפריט אישי שנבנה במיוחד
עבורכם על ידי נטורופתית
בכירה, בהתאמה לנתוני
ה-BMI והעדפות האכילה.

תוסף תזונה
המכיל תמציות צמחים
מובחרות המשפיעות על
חילוף החומרים בגוף
ועל תחושת הרעב.

עד-5
ק"ג
פחות
בחודש!

שליח
חינם
עד
הבית!

הגיע הזמן לשינוי אמיתי! התקשרו עכשיו:
1700-556-700

לפרטים נוספים
היכנסו לאתר:

xs.ttmisrael.com

בואו להנות בחופשה חורפית מאנרה אודג'

מתחם טיפוס ואקסטרים

חדרי אירוח

ארוחת בוקר מפנקת

שאל בחורף 2022

בריכה חיצונית

הכל ירוק מסביב

סיור עשיתי

חדר קפה

נוף המרחון מאנרה אודג'

בית הארחה באווירה קיבוצית

לחובבי הנוף, הטבע והאקסטרים

חדרי אירוח • ארוחות בוקר • בריכה עונתית • סיורי עשיות
מתחם אקסטרים וטיפוס • מסלולים בטבע ועוד

» הגקלרו עכשיו
והצמינו את חופשכם «

מנרה לודג'

לינה, טיפוס ואקסטרים עם אחיזה בטבע

קו מחשבה

www.manaralodge.co.il

☎ 04-6908198 | 04-6908209

📍 כתובתינו: קיבוץ מנרה